

TALOUSARVIO 2023

JA TALOUSSUUNNITELMA 2023-2026

TALOUSARVIOESITTELY

Kaupunginhallitus 23.11.2022 §419

ROVANIEMI

Käsillä on muutosten vuosi

Rovaniemellä päätetään historiallisesta talousarviosta vuodelle 2023. Kuntien sosiaali- ja terveystaloudet siirtyvät ensi vuoden alusta hyvinvointialueelle, ja uudistus vaikuttaa merkittävästi kaupungin toimintaan ja talouteen. Muutokset geopolitiisissa tilanteissa ja maailmantalouden näkymissä heijastuvat kuntatalouteen. Korkojen ja energian hintojen nousun sekä inflaation kokonaisvaikutusta tulevaan suunnittelukauteen on vaikea arvioida.

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma on ensimmäinen, jossa hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset näkyvät. Kaupungin tulot ja menot vähenevät karkeasti 60 prosentilla, ja kaupungin 3300 työntekijästä noin 1300 siirtyy hyvinvointialueelle. Suurin osa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnasta poistuu kotouttamista lukuun ottamatta. Myös pelastustoimen määrärahat poistuvat. Kaupungille jää kuitenkin näitä palveluita tukevia kiinteistöjä ja omaisuutta, joiden toimivuudesta kaupunki vastaa.

Olemme siis suuren muutoksen edessä. Ensi vuoden alusta alkaen kaupungin palveluista korostuvat sivistyspalvelut, kuten varhaiskasvatus, perusopetus, liikunta ja vapaa-aika, sekä elinvoimatoimialalla esimerkiksi asumiseen, maankäyttöön, kaavoitukseen ja liikenteeseen sekä muut elinvoiman kehittämiseen liittyvät palvelut. Konserniyhteisöjen merkitys on jatkossa suurempi koko Rovaniemi-konsernin taloudessa.

Verotulot kiinteistövero lukuun ottamatta sekä valtionosuudet muuttuvat merkittävästi. Kuntien verotuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Kuntien kunnallisverosta 12,64 prosenttia ja yhteisöveron tilityksistä kolmannes siirtyy hyvinvointialueelle. Myös siirtyvien tehtävien järjestämisvastuusta saatavat valtionosuudet siirtyvät hyvinvointialueelle.

Talouden muutokset näkyvät suunnittelukaudella asteittain. Suurimmat muutokset nähdään vasta vuodesta 2024 alkaen. Verotulot ovat vuonna 2023 vielä poikkeuksellisen korkeat, kun verotuloja tilitetään takautuvasti aiemmilta vuosilta. Rovaniemen kaupungin saamat valtionosuudet pienenevät vuoden 2022 tasosta (123 miljoonaa euroa) arviolta 88 prosentilla eli noin 15 miljoonaa euroon vuonna 2024. Vuodesta 2023 alkaen kaupungin talouden ennustettavuus paranee, koska terveys- ja sosiaalimenot siirtyvät hyvinvointialueelle.

Suunnittelukaudella Rovaniemellä on tarve tehdä talouden sopeuttamistoimia, jotta talous saadaan tasapainoon. Tarkkaa arviota sopeuttamistarpeista on lähes mahdollista tehdä, koska hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset valtion toimintaan nähdään vasta vuoden 2023 aikana, kun hyvinvointialueiden lisärahan tarve selviää toiminnan alkaessa. Talouden tasapainottamistarpeet tarkennetaan vuoden 2023 aikana.

Kaupungin toiminnan murroskohtaan ajoittuu useita merkittäviä investointeja. Koulurakennusten ja kaupungintalon rakentamis- ja korjausinvestoinnit nostavat investointitason poikkeuksellisen korkeaksi. Sijoitamme tulevaisuuteen kohdentamalla investointeja lapsiin ja nuoriin. Haluamme taata sujuvan ja turvallisen koulunkäynnin Rovaniemellä – tämä on uuden kunnan toiminnan ja strategiamme ydintä.

Investointiohjelma sisältää Vaaranlammen ja Napapiirin monitoimitilojen uudisrakennukset, joiden yhteenlaskettu summa talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2023–2026 on noin 55 miljoonaa euroa. Nivavaaran ala-asteen peruskorjausinvestointi

suunnitelmakaudella on noin 7 miljoonaa euroa. Elinvoimainvestoinneilla kaupunki kehittää keskustan ranta- ja viheralueita sekä tieverkostoa. Kaupungintalon kokonaisinvestointia on pienennetty lähes puolella, mikä tarkoittaa sitä, että suunnittelukaudella arvorakennuksen peruskorjauksesta pystytään toteuttamaan osa.

Päiväkotij- ja kouluinvestointitarpeita on kaupungissa enemmänkin. Esimerkiksi Häkinvaaran päiväkotij ei vielä sisälly investointilukuihin, koska sen budjettikehystä vasta tarkennetaan.

Kaupunginjohtajana ymmärrän hyvin, että aiemmat melko niukat investointivuodet kasaavat monia investointitarpeita, mutta uusi kuntarakenne ja kaupungin velkaantuminen eivät mahdollista kaikkien toteuttamista yhtä aikaa suunnitelmavuosina. On tarkasteltava huolellisesti, mihin investointeihin kaupungilla on varaa.

Suunnitelmakauden aikana näemme, kuinka korkotaso tulee kehittymään. Vanhan ja uuden velan hoidon kysymykset korostuvat aikaisempaa enemmän. Velka muodostuu vanhoista veloista ja velasta konserniyhtiöille. Kaupungit tuottavat palveluita erilaisilla konsernirakenteilla, ja Rovaniemen kaupunki tarjoaa osan kaupungin peruspalveluista konserniyhteisöjen kautta. Rovaniemi-konsernin velka suhteessa verrokkikaupunkiin on hyvin maltillinen.

Arktisella pääkaupungillamme on tulevina vuosina suuria mahdollisuuksia. Pohjoisen arvo tunnustetaan, ja kiinnostus Rovaniemeä kohtaan toiminta-alueena kasvaa jatkuvasti. Arktisen tutkimuksen erikoisosaja Lapin korkeakoulukonserni on meille tärkeä arktisen alueen kehittäjä ja vetovoimatekijä. Matkailu on toipunut koronapandemiasta ja odottaa parhaillaan kaikkien aikojen parasta talvisesonkia. Valmistella on keskeisiä strategisia kaavoja, kuten Sairaalanniemen ja Valionrannan asemakaavat, jotka kehittävät kaupunkiympäristöä ja luovat uusia yrittämisen mahdollisuuksia.

Rovaniemen väkiluku kasvaa edelleen ja ikärakenne on nuori verrattuna valtakunnalliseen tasoon: rovaniemeläisen mediaani-ikä on 39, kun koko Suomen väestöllä se on 50 vuotta. Rovaniemellä 1–6-vuotiaiden määrän arvioidaan valtakunnallisesti verrattuna varsin poikkeuksellisesti kasvavan. Tulevaisuuteen kannattaa investoida.

Syksyllä 2022 työttömyys on Rovaniemellä ennätyksellisen alhaalla. Yleisen työttömyyden laskun lisäksi työttömien määrä on laskenut myös nuorissa, pitkäaikaistyöttömissä sekä rakennetyöttömissä suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

On ilahduttavaa, että veto- ja pitovoimaltaan Rovaniemi on Suomen kunnista korkealla kärkisijoilla (FCG, Kauppalehti, 2022). Keskeisiä vetovoimatekijöitä ovat tutkimuksen mukaan erityisesti viihtyisä asuin ympäristö ja vahva yhteisöllisyys (T-Media, 2022).

Uusi kaupunkistrategiamme luotsaa toimintamme suuntaa vuoteen 2030. Sen keskiössä ovat elinvoiman monipuolinen ja vastuullinen rakentaminen, asukkaiden hyvinvointi ja osallistuminen sekä elinympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Haluan toivottaa niin Rovaniemen kaupungin henkilöstölle ja päättäjille kuin kuntalaisille määrätietoisuutta kehittää kaupunkiamme kohti yhteisiä päämääriä.

Kunnioittavasti
Ulla-Kirsikka Vainio

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

1 KAUPUNKISTRATEGIA 2030

1.1 STARTEGIATIIVISTELMÄ	2
1.2 STRATEGIAN TAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN JA SEURANTA	4
1.3 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUS JA TAVOITTEET	7

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 VÄESTÖ	8
2.2 TYÖLLISYYSKATSAUS	14
2.3 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITTYMINEN	17
2.4 YMPÄRISTÖ JA YHDYSKUNTARAKENTAMINEN	18
2.5 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	22
2.5.1 KUNTATALOUS	22
2.5.2 ROVANIEMEN KAUPUNGIN TALOUS	23

3 ROVANIEMEN KAUPUNKI

3.1 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS, SEURANTA JA TILIVELVOLLI- SUUS	25
3.2 KAUPUNGIN ORGANISAATIO	28
3.2.1 KONSERNIRAKENNE	29
3.3 HENKILÖSTÖ	30
3.4 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	32
3.5 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	33

4 KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 PERUSKAUPUNKI	35
4.2.1 TARKASTUSLAUTAKUNTA,	37
4.2.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	39
4.2.3 KAUPUNGINHALLITUS	40
4.2.4 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	46
4.2.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA	48
4.2.6 ELINVOIMALAUTAKUNTA	54
4.2.7 YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA	58
4.2.8 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	61
4.3 KOHDERAHOITETUT YKSIKÖT	63
4.3.1 TILAPALVELUKESKUS	64
4.3.2 RUOKA JA PUHTAUSPALVELUT	67
4.4 KAUPUNGIN KONSERNIYHTIÖT, KUNTAYHTYMÄT JA KONSERNIYHTEISÖT	70
4.4.1 MERKITTÄVIMMÄT TYTÄRYHTIÖT	70
4.4.1.1 NAPAPIIRIN ENERGIA JA VESI	71
4.4.1.2 ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT OY	74
4.4.1.3 NAPAPIIRIN RESIDUUM	76
4.4.1.4 TYÖTERVEYS LAPPICA OY	78
4.4.1.5 KIINTEISTÖ OY LAPPI AREENA	81
4.4.2 KUNTAYHTYMÄT	83
4.4.2.1 ROVANIEMEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ	84
4.4.2.2 OUNASTÄHTI KEHITTÄMISKUNTAYHTYMÄ	87
4.4.3 MUUT KONSERNIYHTEISÖT	89

4.4.3.1 LAPIN ALUETEATTERIYHDISTYS Ry	90
4.4.3.2 ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ	92
4.4.3.3 EDURO -SÄÄTIÖ	94

5.TULOS LASKELMAOSA

5.1 PERUSKAUPUNKI	97
5.2 KONSERNIYHTIÖT	98

6 INVESTOINTIOSA

6.1 PERUSKAUPUNKI	99
6.1.1 KAUPUNGINHALLITUS	100
6.1.3 SIVISTYSLAUTAKUNTA	101
6.1.5 YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA	102
6.2 KONSERNIYHTEISÖT	104

7 RAHOITUSOSA

7.1 RAHOITUSLASKELMA	105
8 KOONTI	106
Liitteet	109

1. KAUPUNKISTRATEGIA 2030

1.1 STRATEGIATIIVISTELMÄ

Rovaniemen kaupunkistrategia 2030, Ihmisen kokoinen arktinen pääkaupunki hyväksyttiin valtuustossa 23.5.2022. Uusi kaupunkistrategia ohjaa näin vuoden 2023 ja tulevien talousarviovuosien tavoitteita. Rovaniemen kaupunkistrategia olla ihmisenkokoinen arktinen pääkaupunki jakautuu useaan kehitettävään sisältöön, joilla haluamme varmistaa sen että kaupungissamme on monipuolista ja kestävä elinvoimaa, kuntalaisemme voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen sekä ainutlaatuinen elinympäristömme on toimiva, viihtyisä ja luonnonläheinen. Näitä päätavoitteita ohjaavat arvomme ja kaupungin toimintaperiaatteet, sekä pää-tavoitteen toteutumista tukevat alatavoitteet.

Olemme kytkeneet strategian toteuttamisen vuosittaisiin talousarvioihin, joiden kautta haluamme edistää strategia osasten toteuttamista, kiinnitämme näiden toteuttamiseen

määrärahat ja kerromme ketkä toteuttavat tavoitetta. Haluamme myös seurata tavoitteiden toteutumista, minkä vuoksi olemme kytkeneet strategian myös vuosittaiseen osavuosikatsaukseen ja raportoimme strategian toteutumisista vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Raportoitujen toteumien ja uusien tietojen myötä olemme valmiita myös vastaamaan muutokseen, sillä haluamme, että strategiamme on elävä ja kestävä myös ajan haasteen. Tämän vuoksi keräämämme tiedon ja mahdollisten toimintaympäristömuutosten kautta voimme tarvittaessa myös uudistaa kaupunkistrategiaa vastaamaan tarvetta.

Vuosittain seuraamme seuraavia strategiaa ja sen toteutumisista **seuraavia mittareita**:

VÄESTÖ (3/3)

1. Väestömäärä kasvaa vuosittain vähintään 500 henkilöä	+652 (2021)
2. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee tilastokeskuksen ennustetta vähemmän.	57,8 /62,4 (2021)
3. Taloudellinen huoltosuhde pysyy koko maan keskiarvoa matalampana	142,8 / 142,2 (2020)

MATKAILU (1/1)

1. Yöpymisvuorokaudet kasvavat	442 000
Lähtötaso (2022)	+58%
Tavoite (2023)	+13%
Tavoite (2024)	+8%
Tavoite (2025)	+7%

VETOVOIMA 1/1)

1. Valmistuneiden asuntojen määrä on vähintään 450 kappaletta vuosittain.	718 kpl
---	----------------

TALOUS (3/3)

1. Kuntakonsernin vuosikate on positiivinen ja kattaa poistot	Kyllä
2. Kuntakonsernin asukaskohtainen lainamäärä ei kasva yli kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen arvon	Ei kasva
3. Kuntakonsernin omavaraisuusaste on parempi kuin kaikkien kuntakonsernien keskimääräinen arvo	Kyllä

TYÖLLISYYS (5/5)

1. Työttömyysaste (työttömien osuus työvoimasta) laskee vuosittain	12,4% (2021)
2. Työllisyysaste kasvaa vuosittain	66,9 (2020)
3. Pitkäaikaistyöttömien (yli 300pv työttömänä olleet, yli 1000 pv työttömänä olleet) määrä	1216 (2021)
4. Alle 25 v. työttömien määrä ja alle 25v. Pitkäaikaistyöttömien määrä	557 (2021) K.a 54/kk (2021)
5. Maksettujen työmarkkinatukien määrä	5.812.639€

YRITTÄJYYS (1/1)

1. Yritysten liikevaihto kasvaa vuosittain	3,722M€ (+8%) (2021)
--	-----------------------------------

ELINVOIMA (2/2)

1. Rovaniemen sijoitus kuntaliiton elinvoimaindikaattorilla mitattuna paranee vuosittain	20,56 (2019)
2. Seutukunnan bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti tarkasteltuna kasvaa vuosittain	36 726,4€ (2019)

HYVINVOINTI (2/2)

1. Kansallinen terveysindeksi (otetaan mittariksi kun tämä valmistuu)	-
2. Tuloeroja kuvaava GINI -kerroin pienenee vuosittain.	25,1 (2020)

IHMISEN KOKOINEN ARKTINEN PÄÄKAUPUNKI

ROVANIEMEN KAUPUNGIN ARVOT JA NIISTÄ JOHDETUT TOIMINTAPERIAATTEET

Turvallinen ja luotettava

Rohkea ja luova

Inhimillinen ja lämmin

Palveleva

Yhdessä tekävä

Vastuullinen

Innovatiivinen

TOIMINTAPERIAATTEISTA JOHDETUT STRATEGISET PÄÄTAVOITTEET

Elinvoimaa rakennetaan monipuolisesti ja vastuullisesti

Asukkaat voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen

Ympäristömme on luonnonläheinen, toimiva ja viihtyisä

PÄÄTAVOITTEISTA TUNNISTETUT JA JOHDETUT ALATAVOITTEET

Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista.

Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla.

Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä.

Olemme arktisen alueen kestävän matkailun monimuotoinen ja ympärivuotinen ykköskohde.

Toimimme aktiivisesti Rovaniemen eduksi erityisesti koulutuksen ja saavutettavuuden (mm. korkea-kouluverkosto, liikenne, maankäyttö ja tietoliikenne) osalta.

Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja.

Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.

Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun sekä laadukkaan koulutuksen.

Seuraamme aktiivisesti eri väestöryhmien, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien hyvinvointia ja palvelutarpeita ja suuntaamme palveluita näiden mukaisesti.

Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta asettamalla Rovaniemen eri osien kehittämistavoitteet niiden erityispiirteet ja tarpeet huomioiden.

Asetamme Rovaniemen hiili-neutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.

Huolehdimme ympäristömme turvallisuudesta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kaupunkimme alueella.

1.2 TALOUSARVIOVUONNA EDISTETTÄVÄT STRATEGISET TAVOITTEET JA NÄIDEN SEURANTA

ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

YHDESSÄ TEKEVÄ

PALVELEVA

VASTUULLINEN

INNOVATIIVINEN

TAVOITTEET:

Talousarviovuonna 2023 Rovaniemen kaupungissa kehitetään kaupunkistrategiassa mainituista toimintaperiaatteista seuraavia: Yhdessä tekevä, Turvallinen ja luotettava ja Palveleva.

Kehitettävien kokonaisuuksien kautta rakennetaan uusia yhdyspintaverkostoja sekä pyritään vakiinnuttamaan tai parantamaan jo olemassa olevia yhteistyöhankkeita. Kehitetään turvallisuuden ja luotettavuuden arvoja mm. lasten ja nuorten kohderyhmään kuuluvissa palveluissa sekä edistetään ja parannetaan palveluiden saatavuutta ja näiden ennakointia. Tavoitteitamme on myös kehittyä hallintokulttuurista palvelukulttuuriin. Tässä haluamme kehittää mm. ympäristövalvonnassa valvosta valmentajaksi toimintaa, sekä korostaa ohjausta ja neuvontaa päivittäisessä toiminnassa.

Tavoitteista ja mittareista löydät lisää tietoa **sivistys- ja ympäristölautakuntien toimitilin korteilta**.

KAUPUNKISTRATEGIAN PÄÄ- ja ALATAVOITTEET

ELINVOIMAA RAKENNETAAN
MONIPUOLISESTI JA
VASTUULLISESTIASUKKAAT VOIVAT HYVIN JA
OSALLISTUVAT KAUPUNGIN
KEHITTÄMISEENYMPÄRISTÖMME ON
LUONNONLÄHEINEN, TOIMIVA ja
VIIHTYISÄ

Edistämme työmarkkinoiden ja koulutuksen kohtaamista

Edistämme terveellisiä elintapoja ja kaven-
namme hyvinvointi- ja terveyseroja

Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimi-
vuutta asettamalla Rovaniemen eri osien ke-
hittämistavoitteet niiden erityispiirteet ja
tarpeet huomioiden

Edistämme yrittäjyyttä ja investointien on-
nistumista aktiivisella maankäytöllä ja mark-
kinoinnilla

Edistämme Lasten turvallista kasvua ja koulu-
tusta

Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja
kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konser-
nissa sitoudutaan

Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuul-
lisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten
toimijoiden toimintaedellytyksiä

Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvis-
tamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuoro-
vaikutusta toimijoiden välillä

Huolehdimme ympäristömme turvallisuudes-
ta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kau-
punkimme alueella

Olemme arktisen alueen kestävän matkailun
monimuotoinen ja ympärivuotinen
yökköskohde

Seuraamme eri väestöryhmien erityisesti
haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien
hyvinvointia ja palvelutarpeita ja suuntaamalla
palveluita näiden mukaisesti

Toimimme aktiivisesti Rovaniemen eduksi
erityisesti koulutuksen ja saavutettavuuden
(ml. Korkeakouluverkosto, liikenne, maan-
käyttö ja tietoliikenne) osalta

PÄÄTAVOITE: ELINVOIMAA RAKENNETAAN MONIPUOLISESTI JA VASTUULLISESTI

Elinvoimaa rakennetaan monipuolisesti ja vastuullisesti pääätavoitetta kehitetään vuoden 2023 aikana seuraavien ala tavoitteiden kautta: Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista; Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla; Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä sekä olemme arktisen alueen kestävän matkailun monimuotoinen ja ympärivuotinen ykköskohde.

Haluamme että oppilaitokset ovat kumppaneina työllisyyspalveluiden toiminnassa, ja näemme että yhdessä oppilaitosten ja työnantajien kanssa edistämme rovaniemen työllisyyttä. Näemme että keskeisten kaavoitustarpeiden tunnistaminen sekä asiakas ja toimiala-lähtöinen kaavoitus parantavat yrittäjyyden ja investointien onnistumista.

Tulevan talousarviovuoden aikana kehitämme maankäytönprosesseja yhdessä, jotta onnistumme tavoitteessa. Uusien ja vastuullisten yritystoimijoiden sijoittuminen kaupunkiimme on tärkeää. Tästä syystä parannamme elinkeinopalveluiden toimintamalleja ja tuemme tätä laadittavalla markkinointi ja viestintäsuunnitelmalla. Lisäämme toimialan sisäistä yhteistyötä, jotta mikroyritysten työllistämisedellytyksiä voidaan paremmin tukea.

Tulevana vuonna toteutamme matkailun kestävän kehityksen toimenpideohjelman ja kaupungin ja valtion välisen ekosysteemisopimuksen. Haluamme keskittyä matkailun palveluverkon digitaalisuuteen sekä markkinoimme rovaniemeä arktisena ympärivuotisena matkailukohteena

Tavoitteista ja mittareista löydät lisää tietoa **elinvoima- ja ympäristölautakuntien** toimielinkorteilta.

PÄÄTAVOITE: ASUKKAAT VOIVAT HYVIN JA OSALLISTUVAT KAUPUNGIN KEHITTÄMISEEN

Asukkaat voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen pääätavoitetta toteutetaan vuoden 2023 talousarviossa edimällä terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja; kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä ja takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen, tavoitteiden kautta.

Talousarviovuoden 2023 aikana tarkastelemme terveyttä mm. kouluaterioiden ravitsemussuositusten, liikuntamahdollisuuksista ja kulttuurin kokemisen mahdollisuuksista viestimällä. Näiden lisäksi haluamme rakentaa toimivat yhteistyökenteet niin kaupungin sisäiseen kuin kumppaneiden kanssa tehtävään työhön

Vuoden aikana jatkamme osallistuvaa budjetointia ja suuntaamme talousarviossa vuoden 2023 osallistuvan budjetoinnin kohdistuvan mäntyvaaran frisbeegold radan ja Korkalovaaran toiminnallisen puiston toteuttamiseen. Tämän lisäksi lisäämme uusia digitaalisia ratkaisuja osallisuuden tueksi.

Lapset ja nuoret on valittu vuoden 2023 poikkihallinnolliseksi kehittämiskohteeksi ja haluamme edistää lasten ja nuorten turvallista kasvua ja koulutusta mahdollisimman laajalla rintamalla. Vuoden aikana haluamme edistää turvallisia yhteyksiä niin kouluihin kuin harrastuksiin, haluamme lisätä esteetöntä ja virikkeellistä kaupunkiympäristöä, kohdata nuoria oppilaitosten ja työnantajien kanssa ja edistää näihin tavoitteisiin tähtäävien ohjelmien toteuttamista. Vuosi 2023 on näiden jo mainittujen tavoitteiden lisäksi nimetty lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin teemavuodeksi.

Tavoitteista ja mittareista löydät lisää tietoa **yhdyskuntasuunnittelunlautakunnan, ruoka ja puhtauspalveluiden** sekä **kaupunginhallituksen ja tilajaoksen** toimielinkorteilta, sekä kappaleen 3.5 liitteestä.

PÄÄTAVOITE: YMPÄRISTÖMME ON LUONNONLÄHEINEN, TOIMIVA ja VIIHTYISÄ

Ympäristömme on luonnonläheinen ja viihtyisä pääätavoitetta toteutetaan vuoden 2023 talousarviossa edistämällä kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta sekä kehittämällä kaupunkia kohden hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteita. Tavoitteissa pyritään kaupunkirakennetta eheyttämällä ja palvelutarpeiden muutoksia ennakkoimalla mm. rakentaen toimivaa infrastruktuuria vehreää ja viihtyisää kaupunkiympäristöä unohtamatta.

Kaupungin hiilineutraalius ja kiertotalous tavoitteita tarkastellaan niin kestävän ruokajärjestelmän periaatteiden kuin tähän liittyvän hankintaosaamisen näkökulmasta. Rovaniemen kaupunki haluaa nostaa ympäristöystävällisyyden myös hankintamenettelyyn ja huomioi vuoden 2023 talousarvioissa vihreän rahoituksen kriteerit sekä seuraa vihreän rahoituksen toteutumista.

Tavoitteista ja mittareista löydät lisää tietoa **yhdyskuntasuunnittelunlautakunnan, ruoka ja puhtauspalveluiden** ja **kaupunginhallituksen** toimielinkorteilta.

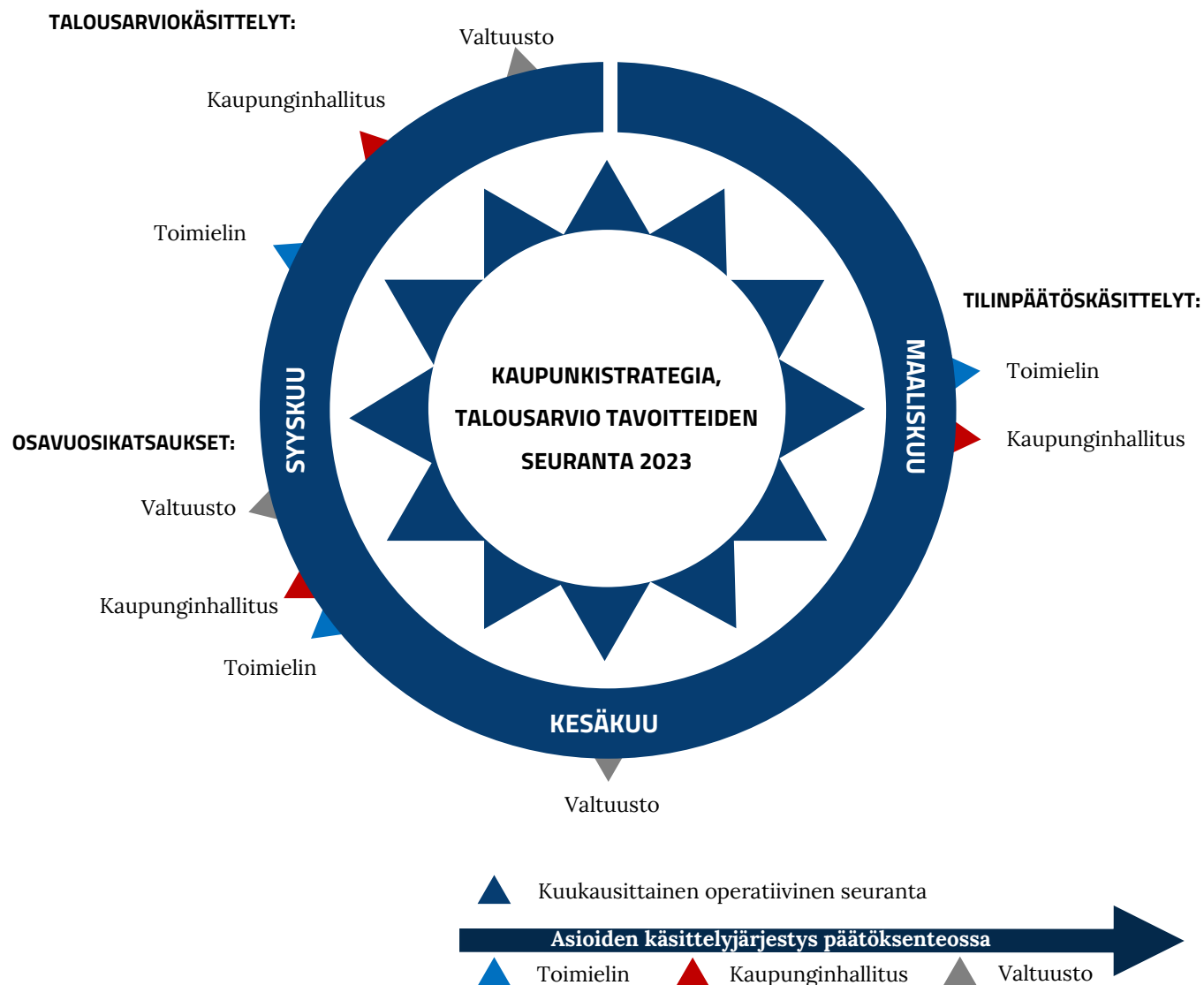
STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SEURAAMINEN VUODEN 2023 AIKANA

Vuoden 2023 talousarviossa mainittujen tavoitteiden seuranta toteutetaan niin toimialoilla osana kaupungin operatiivista johtamista. Toimialoilla ja kaupungin johtoryhmässä strategian toteutumista seurataan kuukausittain, minkä lisäksi strategiaa ja sen toteutumista tarkastellaan tarkemmin päätavoitekohtaisesti neljä kertaa vuodessa. Operatiivisen seurannan ohella strategian toteutumista seurataan osana Rovaniemen kaupungin raportointia. Strategian toteutumista tarkastellaan osana Rovaniemen kaupungin osavuositarkastusta ja talousarviossa esitetyt tavoitteet ja näiden toteutuminen raportoidaan osana rovaniemen kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöstä. Näiden lisäksi

strategian toteumaa seurataan myös osana Rovaniemen tarkastuslautakunnan toimintaa.

Vuoden 2023 talousarviossa Rovaniemen kaupunki on kiinnittänyt esitettyjen strategisten tavoitteiden toteuttamiseen yhteensä 1.044.800 euroa, jonka toteutumista seurataan osana tavoitteiden toteutumista.

Vuoden 2023 aikana kehitämme myös kaupungin sisäistä strategiaprosessia ja luomme käytänteitä niin osallistamiseen kuin rakenteita strategian toteuttamiseen ja vuorovaikutukseen.

1.3 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUS JA TAVOITTEET

Uusi kuntalaki korostaa kuntakonsernin johtamista ja ohjausta. Vuodesta 2017 lähtien kunnan talouden kestävyttä on arvioitu konsernitasonlailla niin sanottujen kriisikuntakriteerien avulla. Kriisikuntakriteerit asettavat yhtenevät vertailukohtat kaikille kunnille ja ohjaavat taloudenpitoa. Kriteereitä on uudistettu siten että tunnuslukuja ja raja-arvoja on muutettu

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määrämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määrämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määrämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivalta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Arviointimenettely voidaan Kuntalain mukaisesti käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa (Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.)
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta nykyiseen)

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat **raja-arvot**:
 - kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
 - asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
 - konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan vanhoja kriteerejä.

Annetut raja-arvot ja arviointikriteerit toimivat perusteena määrittää koko konsernia koskevia tulostavoitteita.

Koko kaupungin toimintaa ohjaavat tulostavoitteet

- Kuntakonsernin vuosikate on positiivinen ja kattaa poistot
- Kuntakonsernin asukaskohtainen lainamäärä ei kasva yli kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen arvon
- Kuntakonsernin omavaraisuusaste on parempi kuin kaikkien kuntakonsernien keskimääräinen arvo

Yhteisökohtaiset tavoitteet

Kaupunginvaltuuston päättämien yhteisöomistusten omistajapolitiikan mukaisesti Rovaniemen kaupunki tavoittelee yhteisöillä hyvää yhteiskunnallista ja taloudellista kokonaistulosta eli kokonaisuutena. Toiminnassa tavoitellaan kaupunginvaltuuston asettamia strategisia tavoitteita ja edelleen kaupungin tehtäviä tukevaa sekä vastuullisen omaisuudenhallinnan kriteerit täyttävää toimintaa. Kaupungille palveluja tuottavien yhteisöjen tavoitteena tulee olla, että toiminta on tehokasta verrattuna muihin toimialan yhteisöihin. Yhteisöjen tulee olla omalla tulorahoituksellaan kannattavia ilman kaupungin lisäsiioituksia. Tuloutusten osalta tavoitteena on säilyttää vähintään nykyinen taso, huomioiden asumiskustannusten kilpailukykyisyyttä koskevat vaatimukset. Kaikkia yhteisöjä koskevat yleiset periaatteet on määritelty omistajapolitiikan osassa I. Yhteisökohtaiset tavoitteet on määritelty osassa II. Talousarviossa määriteltävät tavoitteet täydentävät ja täsmäntävät omistajapolitiikkaa.

Talousarviovuonna 2023 kaikkia yhteisöjä koskevat yleiset tavoitteet ovat:

- Yhteisön tilikauden tulos on vuosittain positiivinen
- Yhteisön tulorahoitus kattaa liiketoiminnan käyttö- ja pääomakulut
- Riskienhallinta on suunnitelmallista
- Työllistämistavoite

Yhteisökohtaiset tulokortit käsitellään luvussa 4. Tulokorttien yhteydessä ja TA-asiakirjan liitteessä Rovaniemen kaupungin yhteisöomistusten omistajapolitiikassa on esitetty kaupungin yhteisöille osoitetut erityiset tulostavoitteet.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 VÄESTÖ

VÄESTÖNMUUTOS

Rovaniemi on väestömäärältään Suomen 17. suurin kaupunki. Kaupungissa oli vuoden 2021 lopussa 64180 asukasta. Väestömäärä on kasvanut 2015-2021 välisenä aikana 2342 henkilöllä.

Vuoden 2021 väestönkasvu edellisvuoteen verrattuna oli 652 henkilöä. Kasvu perustuu muuttovoittoon kuntien välisissä (nettomuutto) sekä ulkomaisten ja kunnan välisissä muutoissa (nettomaahanmuutto). Luonnollinen väestönmuutos, syntyneiden ja kuolleiden erotus, oli Rovaniemellä positiivinen +121 henkilöä.

Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan väkiluku oli elokuun 2022 lopussa 64 142, mikä oli 298 asukasta enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aikaisemmin.

Tilastotietojen perusteella kuntien välistä muuttovoittoa Rovaniemelle perinteisesti tuovat erityisesti 19- ja 20-vuotiaiden ikäryhmät, kun taas kuntien välistä muuttotappiota kertyy erityisesti 22-30 -vuotiaiden ikäryhmissä. Kyseistä muuttoliikettä voi selittää se, että Rovaniemi on koko Lapin merkittävin opiskelukaupunki, ja alueen ainoa jossa sijaitsee, sekä ammattikorkeakoulu että yliopisto.

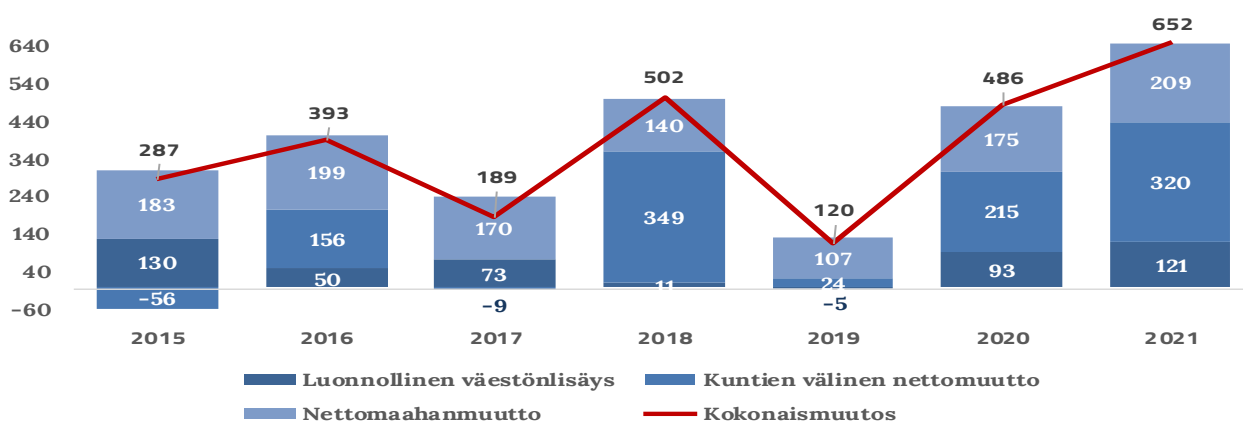
IKÄRAKENNE

Tilastokeskuksen viimeisimmän 2021 valmistuneen väestöennusteen mukaan Rovaniemen väestömäärän ennakoidaan kasvavan tulevana vuosina. Väestön ennustetaan kasvavan vuosina 2022-2025 948 asukkaalla ja suurimman kasvun ennustetaan tapahtuvan 19-49 ja yli 75 -vuotiaissa ikäryhmissä. Määrällisesti suurin pudotus ennakoitaan kohdistuvan 7-12 vuotiaiden ikäryhmään.

Vuosien 2025-2035 välisenä aikana mm. syntyvyyden ennakoitaan kehittyvän positiivisena ja 0-6 vuotiaiden ikäryhmän ennakoitaan edelleen kasvavan. Sen sijaan 7-12, 13-15 ja 16-18 ikäryhmien ennakoitaan putoavan vuoden 2022 tasosta. Vuosien 2025-2035 ennustettu kasvu kohdentuu aiempaa selkeämmin yli 75 vuotiaiden ikäryhmään, jonka ennakoitaan kasvavan vuosien 2025 ja 2035 välillä 2459. Yli 75 vuotiaissa tapahtuva kasvu on verrattain suurta ja on määrällisesti noin 2,6-kertainen seuraavaan eli 19-49 vuotiaiden ikäryhmään.

Vuoteen 2040 mennessä Rovaniemen väestömäärän ennakoitaan kasvavan 67 274 asukkaaseen, joka toteutuessaan olisi 2969 asukasta suurempi kuin vuoden 2022 ennuste. Ennusteen mukaan Rovaniemen väestössä tapahtuneet muutokset olisivat suuria, mutta ennusteen mukaan työikäisten osuus tulee pysymään suhteellisen korkeana n.58%

Väestönmuutokset Rovaniemellä 2015-2021

VÄESTÖMUUTOKSET:

Luonnollinen väestönlisäys, kuntienvälinen nettomuutto, Nettomaahanmuutto ja kokonaismuutos

ROVANIEMI 2015-2021

Luon. väestönlisäys Kuntien väl.nettomuutto Nettomaahanmuutto Kokonaismuutos

2015	130	-56	183	287
2016	50	156	199	393
2017	73	-9	170	189
2018	11	349	140	502
2019	-5	24	107	120
2020	93	215	175	486
2021	121	320	209	652

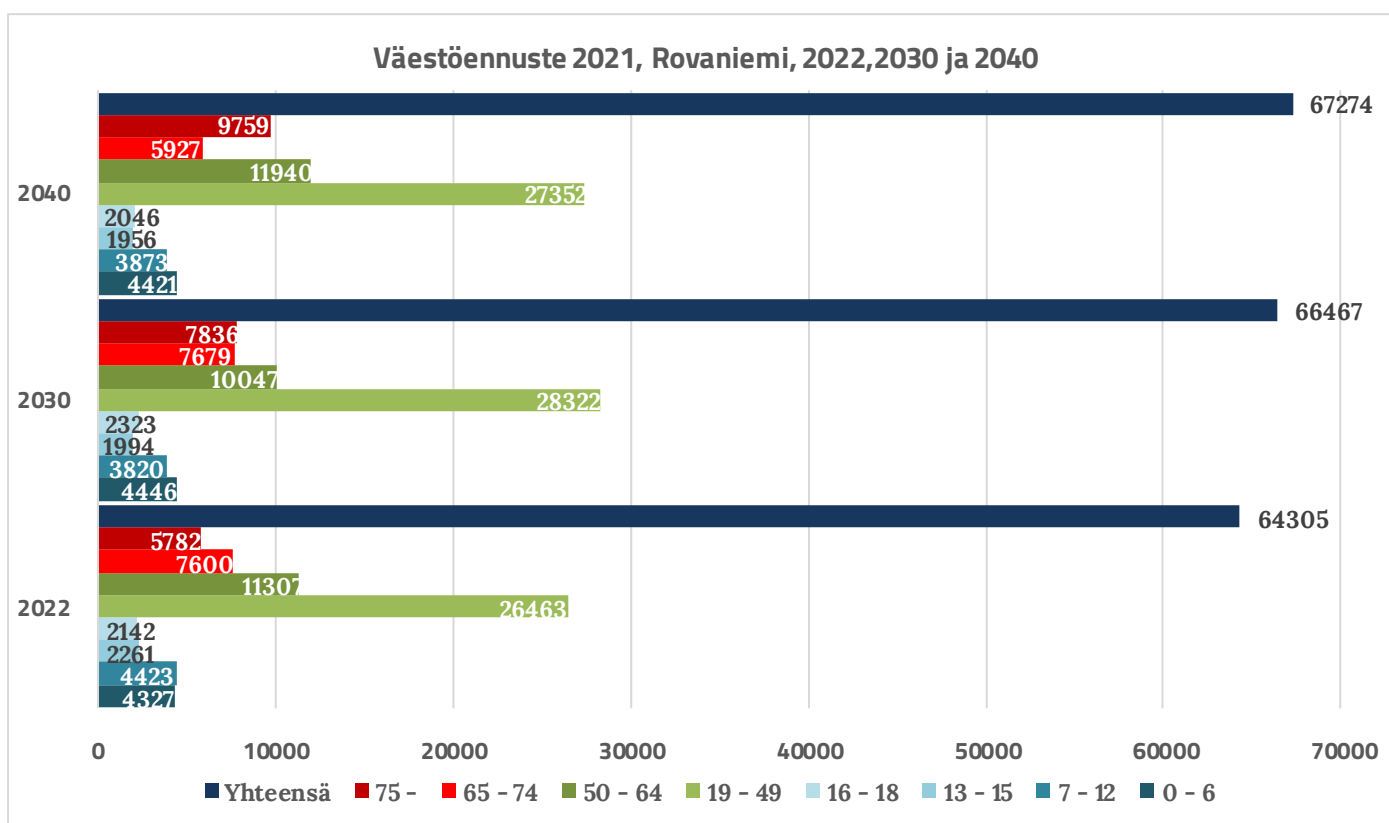
VÄESTÖLLINEN JA TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE

suhteessa arvioituun asukaslukuun. Kaupungin palvelujen näkökulmasta väestörakenteesta tapahtuvat muutokset ovat kuitenkin merkityksellisiä, koska ne vaikuttavat tulevaisuuden palvelutarpeeseen ja niiden järjestämiseen.

Pitkänajan ennusteissa on kuitenkin oma epävarmuutensa ja erot aiemman vuoden 2019 ja nykyisen 2021 ennusteen välillä ovat havaittavissa. Ikärakenteeseen vaikuttavista tekijöistä mm. muuttoliikkeen arviointi koetaan nykytilanteessa varsin vaikeana, mutta ikärakenteen kohdistuessa enenevissä määrin yli 65 vuotiaiden ikäryhmään on selvää että tarvitsemme alueelle muuttoa, jotta voimme sekä sopeutua että ohjata kaupungin voimavaroja kuntalaisen kannalta merkityksellisiin kohteisiin.

Vuonna 2021 Rovaniemellä oli sataa työikäistä kohti 57,8 alle 15-vuotiaasta ja 65 vuotta täyttäneitä. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeläisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Vuoden 2021 taloudellisen huoltosuhteen tilastoa ei ole käytettävissä, mutta vuoden 2020 tilaston perusteella Rovaniemellä oli 142,8 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työssäkäyvää kohden. Taloudellisen huoltosuhteen heikkenemisen yhtenä selittävänä tekijänä voidaan pitää Koronaa ja tämän aiheuttamaa häiriötä alueen työmarkkinoilla.

Rovaniemen väestöllinen huoltosuhte (57,8) on koko maan tasoa matalampi (62,4). Rovaniemen ero Lapin kuntien keskiarvoon (70,2) on selkeä ja kuvaa Kittilää lukuun ottamatta hyvin erot Rovaniemen ja Lapin muiden kuntien välillä.

Väestöennuste 2021: (2022), (2025), (2030), (2035) ja (2040)

Rovaniemi, ikäryhmät 0-6, 7-12, 13-15, 16-18, 19-49, 50-64, 65-74 ja yli 75 vuotiaat

	0 - 6	7 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 49	50 - 64	65 - 74	75 -	Yhteensä
2022	4327	4423	2261	2142	26463	11307	7600	5782	64305
2025	4398	4029	2327	2374	27253	10587	7723	6562	65253
2030	4446	3820	1994	2323	28322	10047	7679	7836	66467
2035	4429	3903	1948	1968	28205	10797	6863	9021	67134
2040	4421	3873	1956	2046	27352	11940	5927	9759	67274

Väestöllistä huoltosuhdetta verrattaessa koko luokassaan voidaan todeta että Rovaniemen väestöllinen huoltosuhde on keskimääräistä parempi (Vaasa 55,3, Seinäjoki 60,1, Joensuu 56,5)

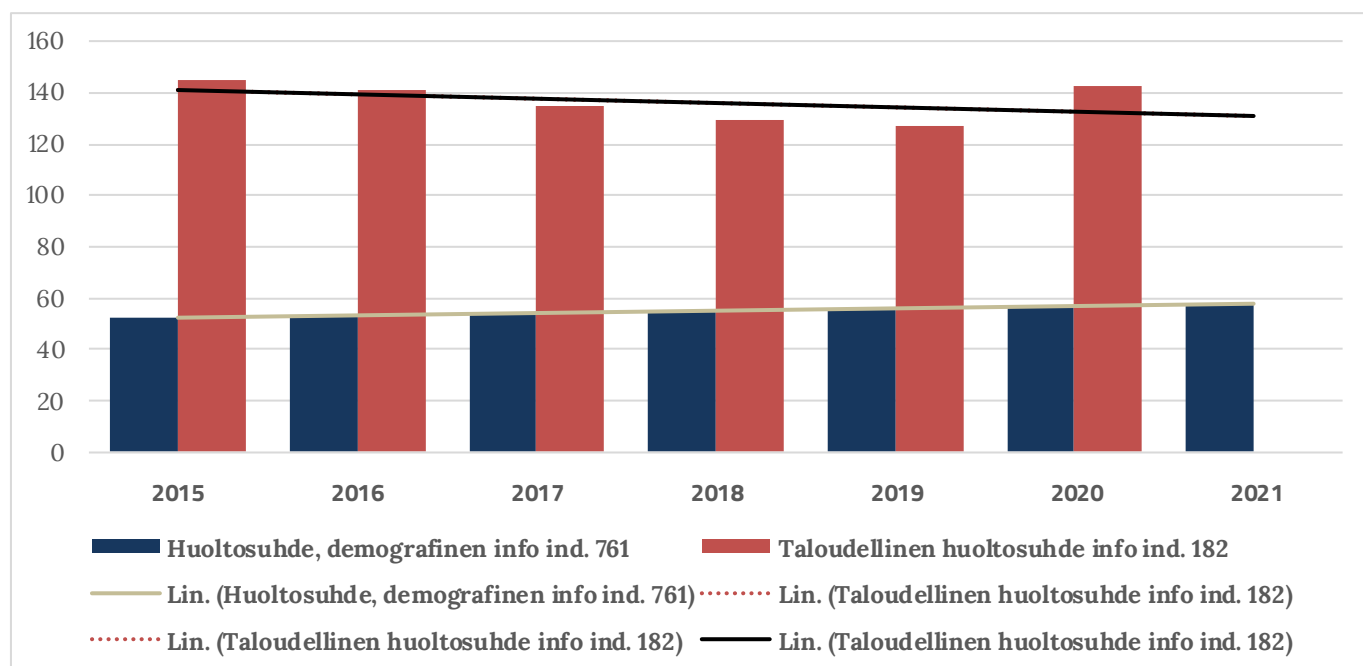
Huoltosuhde on kasvanut vähitellen viime vuosina ja kasvaa edelleen väestön ikääntyessä ja suurten ikäluokkien siirtymässä eläkkeelle.

Yhä matalamman huoltosuhteen toteutuminen edellyttää elinvoiman vahvistumista, jonka seurauksena on työikäisen väestön osuuden kasvu.

Taloudellista huoltosuhdetta (2020) verrattaessa voidaan todeta että vain Seinäjoella (129) on vertailun samankokoisista kunnista oleellisesti Rovaniemeä pienempi taloudellinen huoltosuhde. Koko maahan (142,2) nähden on Rovaniemen taloudellinen huoltosuhde tätä hivenen heikompi. Verrattuna taas Lapin kuntien keskiarvoon (158,4) voidaan todeta taloudellisen huoltosuhteen olevan parempi kuin Lapissa keskimäärin.

**Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.*

***Taloudellinen huoltosuhde eli elatussuhde ilmaisee kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on sataa työllistä kohti. Työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin lukeutuu koko ei-työllinen väestö, eli työttömät, eläkeläiset, lapset ja omaa kotitaloutta hoitavat. Väestö jaetaan pääasiallisen toiminnan perusteella työvoimaan kuuluviin ja työvoiman ulkopuolella oleviin (työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman). Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla*

Huoltosuhteet, Rovaniemen kaupunki 2015-2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Huoltosuhde, demografinen info ind. 761	52,5	53,1	54	54,8	55,4	56,7	57,8
Taloudellinen huoltosuhde info ind. 182	144,8	141,1	134,6	129,7	126,7	142,8	

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

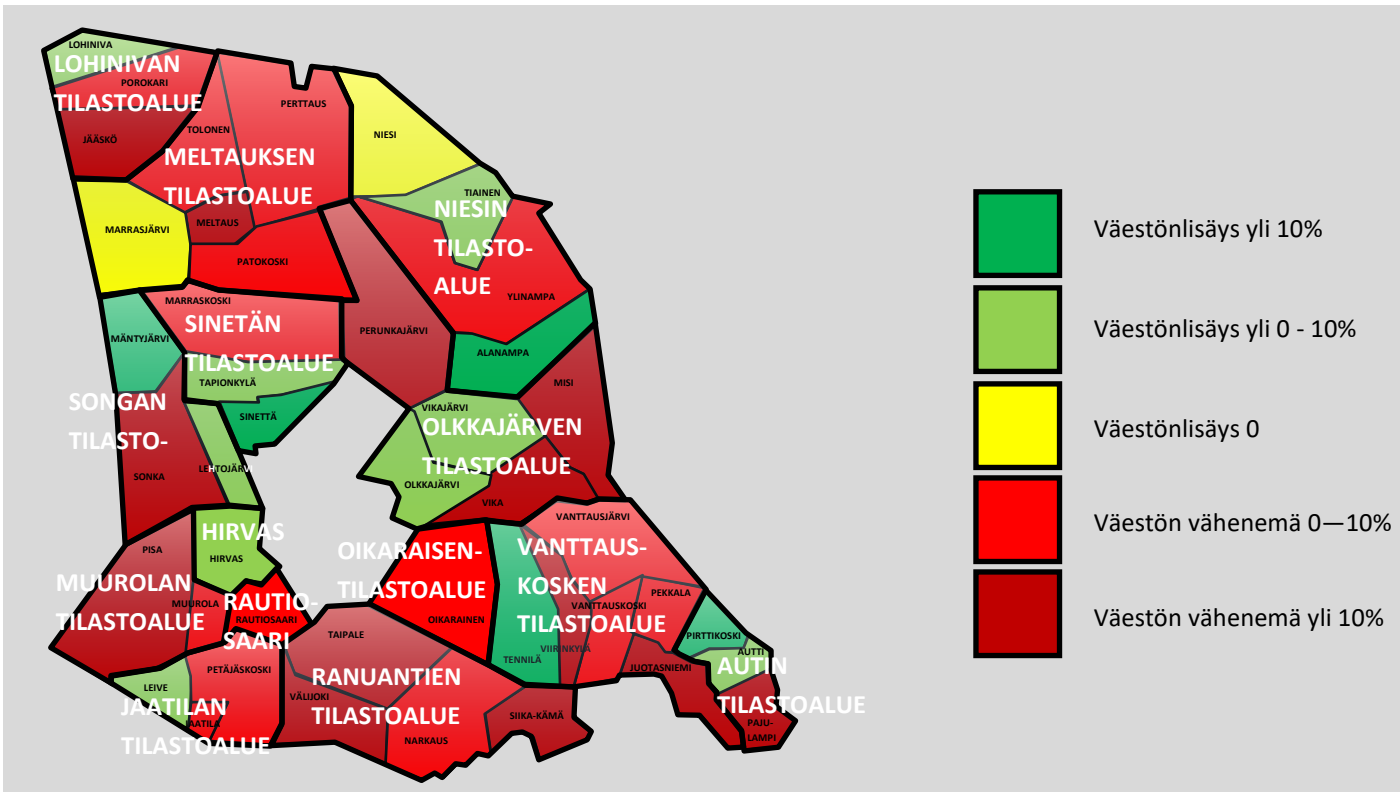
VÄESTÖ SUUR- ja TILASTOALUEITTAIN

Muutokset Rovaniemen suur- ja tilastoalueilla (2015-2021)	0-14 vuotiaat Kpl / %	15-64 vuotiaat Kpl / %	65+ Kpl / %	Ikäluokat yhteensä Kpl
Rovaniemi keskus	(-47) -0,51%	(+491) +1,38%	(+1964)+22,01%	56048
<i>Keskustatoimintojen tilastoalue</i>	(+26) +7,81%	(+513) +16,18%	(+196) +18,13%	5319
<i>Ratantauksen tilastoalue</i>	(-34) -3,69%	(+339) +6,22%	(+306) +15,29%	8983
<i>Rantaviirin tilastoalue</i>	(-51) -6,39%	(+202) +4,14%	(+122) +12,56%	6921
<i>Karirakan tilastoalue</i>	(-88) -8,59%	(-331) -8,19%	(+290) +26,98%	6012
<i>Lapinrinteen tilastoalue</i>	(-13) -5,39%	(-155) -15,58%	(+94) +36,02%	1423
<i>Ylikylän tilastoalue</i>	(+193) +14,10%	(+362) +13,31%	(+117) +42,55%	5036
<i>Saarenkylön tilastoalue</i>	(-44) -2,15%	(-151) -2,47%	(+279) +16,42%	9934
<i>Koskenkylän tilastoalue</i>	(+6) +2,73%	(+14) +2,55%	(+21) +22,34%	904
<i>Pullinpuolen tilastoalue</i>	(0) 0%	(-24) -1,63%	(+68) +21,73%	2156
<i>Ounasmetsän tilastoalue</i>	(-16) -5,99%	(-162) -11,10%	(+168) +51,06%	2045
<i>Ounasrinteen tilastoalue</i>	(-43) -6,97%	(-90) -4,64%	(+88) +21,52%	2921
<i>Pöykkölän tilastoalue</i>	(+87) +12,63	(+45) +2,33%	(+153) +58,40%	3169
<i>Alakorkalon tilastoalue</i>	(-59) -29,35%	(-28) -5,44%	(+48) +62,34%	754
<i>Kaukon tilastoalue</i>	(-11) -12,09%	(-43) -13,56%	(+19) +19,39%	471
Sodankyläntien suuralue	(+2) +3,57%	(-80) -20%	(+34) +16,35%	620
<i>Niesin tilastoalue</i>	(-1) -9,01%	(-11) -8,66%	(+20) 23,81%	230
<i>Olkkajärven tilastoalue</i>	(+3) +6,67%	(-69) -25,27%	(+14) 11,29%	390
Ounasjoen suuralue	(+62) +20,53%	(-86) -6,95%	(-5) -0,79%	2139
<i>Lohinivan tilastoalue</i>	(0) 0%	(-5) -8,20%	(-1) -1,75%	122
<i>Meltauksen tilastoalue</i>	(-5) -11,11%	(-33) -12,60%	(-19) -10,16%	437
<i>Sinetän tilastoalue</i>	(+64) +35,96%	(-28) -4,36%	(+27) +12,27%	1103
<i>Songan tilastoalue</i>	(+3) +4,35%	(-20) -7,35%	(-12) -7,27%	477
Alakemijoen suuralue	(+40) +7,53%	(-82) -4,63%	(+26) +4,41%	2877
<i>Hirvaan tilastoalue</i>	(+13) +6,60%	(+6) +1,17%	(+42) +46,15%	862
<i>Rautiosaaren tilastoalue</i>	(+8) +7,41%	(-17) -5,01%	(-36) -25,71%	542
<i>Muurolan tilastoalue</i>	(+17) +10,69%	(-48) -7,42%	(+15) +5,98%	1041
<i>Jaatilan tilastoalue</i>	(+2) +2,99%	(-23) -8,42%	(+5) +4,63%	432
Ranuantien suuralue	(-35) -33,65%	(-73) -20%	(+43) -11,04%	524
<i>Ranuantien tilastoalue</i>	(-35) -33,65%	(-73) -20%	(+43) -11,04%	524
Yläkemijoen suuralue	(-18) -10,98%	(-115) -13,87%	(+75) 18,61%	1338
<i>Oikaraisen tilastoalue</i>	(-17) -22,97%	(-54) -18,43%	(+31) +34,83%	416
<i>Vanntauskosken tilastoalue</i>	(-3) -4,17%	(-54) -13,57%	(+21) +9,21%	662
<i>Autin tilastoalue</i>	(+2) +11,11%	(-7) -5,07%	(+23) +26,74%	260
Rovaniemen kaupunki yhteensä	(+50) +0,48%	(116) +0,29%	(+2176) +19,92%	64180

Vuosien 2015 ja 2021 välisenä aikana Rovaniemen suuralueiden väestössä tapahtuneet muutokset ovat keskittyneet pääsääntöisesti ikääntymiseen ja muutamaa tilasto aluetta lukuun ottamatta yli 65 -vuotiaiden ikäryhmä on ollut eniten kasvava. Vuosien 2015 - 2021 välisenä aikana 0-14 vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut 50 henkilöllä, 15-64 -vuotiaiden osalta 116 henkilöllä ja yli 65 -vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut 2176 henkilöllä.

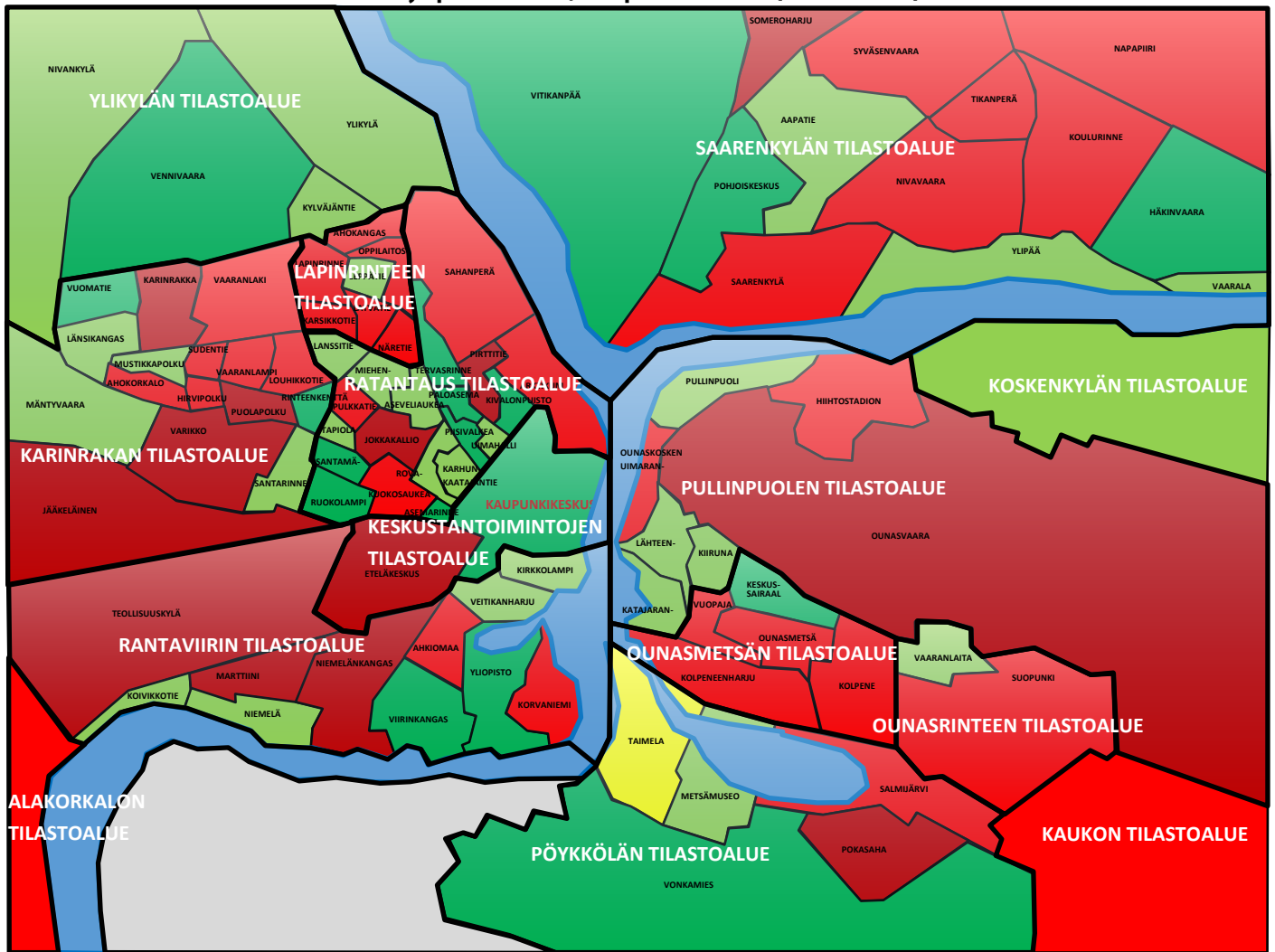
VÄESTÖ TILASTO JA PIENALUEILLA

Väestömuutokset kartalla tilasto- ja pienalueilla pl. Rovaniemen kaupunkikeskus (2015-2021)

Muutoksia vuosien 2015–2021 pienalue tarkastelussa selittää toisaalta sekä uusien asuinalueiden rakentuminen Pöykkölän ja Vennivaaran alueille että muuttoliike ja ikääntyminen.

Väestömuutokset kartalla tilasto- ja pienalueilla, kaupunkikeskus (2015-2021)

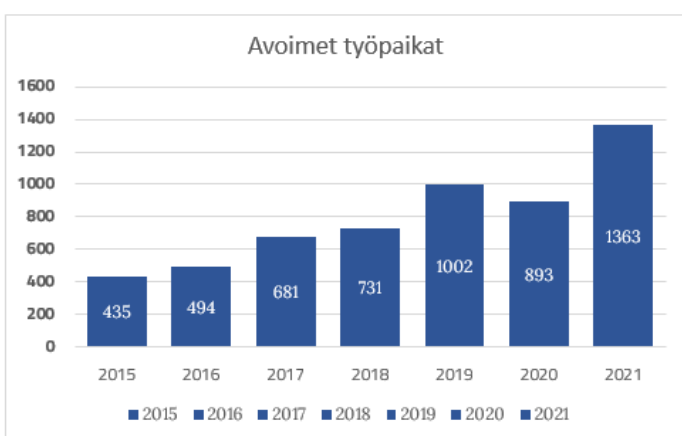

2.2 TYÖLLISYYSKATSAUS

TYÖLLISYYDEN KEHITYS 2015-2021

Rovaniemen avointen työpaikkojen kehitys on palannut vuosien 2015 - 2019 kasvu-uralle pahimman koronavuoden notkahduksen jälkeen. Vuonna 2021 Rovaniemen kaupungissa oli tilastokeskuksen tietojen perusteella 1363 TE-toimistoon

Ilmoitettua avointa työpaikkaa. Avomien työpaikkojen määrä on näin kasvanut edellisvuodesta 35%.

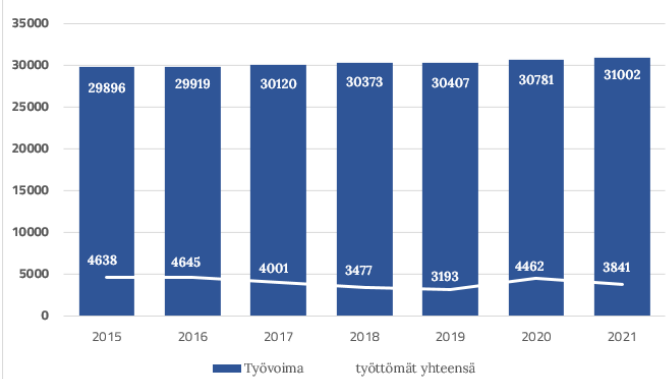

Työvoiman määrä Rovaniemellä on kasvanut vuosien 2015-2021 välisenä aikana n.3,5% ja työvoima oli seitsemän vuoden tarkastelujaksolla kasvanut 1106 henkilöllä. Vuoden 2021 loppuun mennessä Työvoiman määrä oli 31002 henkilöä.

Työttömien määrä lähti selkeään laskuun vuonna 2017 ja työttömyys väheni vuoteen 2019 saakka. Vuosina 2020-2021 työttömyys lähti nopeaan nousuun johtuen korona pandemiasta. Vuoden 2021 aikana työttömyys lähti taas laskuun ja on jatkanut tasaista laskuvauhtia myös vuonna 2022. Vuoden 2022 elokuussa työttömien määrä oli laskenut jo alle 3000:n henkilön. Työttömyysaste oli vuoden 2022 elokuussa 9,3%. Rovaniemellä työvoiman kysyntä on ollut voimakasta ja osaavan työvoiman saatavuuden kysymykset ovat elinvoiman kehittämisen kannalta merkittäviä.

Lapin ELY-keskuksen keräämien tietojen mukaan Lapin väestörakenne ja eläköityminen yhdessä ennätystahtiin syntyvien uusien työpaikkojen kanssa haastavat työvoiman saatavuutta. Yli puolet lappilaisista yrityksistä on kokenut ongelmia työpaikan täyttämässä. Vuonna 2021 rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus kasvoi 14 prosenttiyksiköllä edellisvuodesta nousten 53 %:iin, kun se koko maassa oli 44 %. Myös Rovaniemellä tulee nostaa osaavan työvoiman saatavuutta turvaavat toimet kehittämisen kärkeen. Toimenpiteisiin tulee sisältyä myös uusien osaajien pito- ja vetovoimatekijöiden kehittäminen.

TYÖVOIMAN JA TYÖTTÖMIEN SUHDE

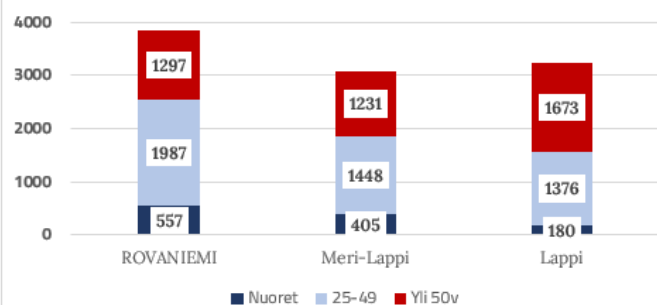
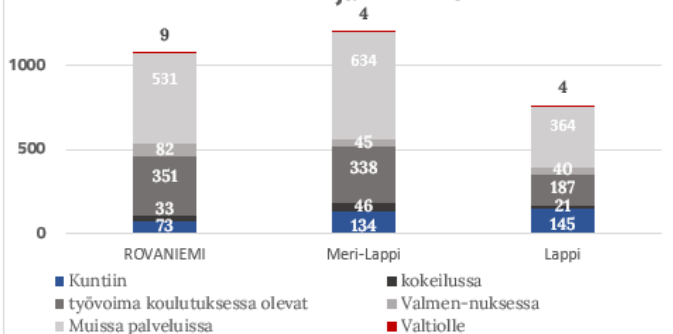

TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILU

Rovaniemen kaupunki on osa Rovaniemen seudun työllisyyden kuntakokeilua. Tulevan vuoden aikana kunnilta pyydetään kannanottoa järjestämisvastuuseen, jossa työllisyyspalvelut siirtyvät osaksi kuntien lakisääteisiä tehtäviä. Rovaniemen kaupunki on lain edellytykset huomioiden riittävän suuri, jotta se voi ainoana kuntana Lapissa hoitaa siirtyvät tehtävät itsenäisesti.

Kunnat ovat tulevaa talousarviota ajatellen tehneet jo alustavia linjauksia tulevaa tehtävien siirtoa ajatellen. Vuoden 2022 aikana tehtyjen alustavien linjausten perusteella lappiin olisi todennäköisesti syntymässä vähintään kolme työllisyysaluetta. Alueen kuntien työllisyystilastoja tarkastelemalla voidaan havaita niin yhtäläisyyksiä, kuin eroja alueen sisällä, koskien niin työnhakijoiden määriä kuin tarjottavia työllisyyden edistämisen palveluita.

Merkittäviä eroja Rovaniemen osalta suhteessa muihin Lapin kuntiin on nuorten työnhakijoiden korkeampi määrä sekä yli 50-vuotiaiden pienempi määrä. Palveluihin osallistuvien osalta muissa kunnissa painottuu Rovaniemeä vahvemmin kuntiin työllistäminen sekä kuntouttavan työtoiminnan käyttö. Rovaniemellä puolestaan painottuu koulutukset ja starttirahan käyttö. Lisäksi Rovaniemellä työllistettyjen osuus yrityksissä on suhteellisesti suurempaa kuin monessa muussa Lapin kunnassa.

ROVANIEMI, MERI-LAPPI ja LAPPI EROT
TYÖTTÖMIEN IKIEN SUHTEEN 2021TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN ROVANIEMI,
MERI-LAPPI ja LAPPI 2021

KUNNAN OSARAHOITAMA TYÖMARKKINATUKI

Vuoden 2021 työmarkkinatuen kuntaosuus oli Rovaniemellä 91€ asukasta kohden eli noin 5,8M€. Tästä noin 630 000€ aiheutui väliaikaisesta lakimuutoksesta johtuvasta yrittäjien oikeudesta työmarkkinatukeen. Muiden C21 kuntien keskimääräinen asukaskohtainen rahoitusosuus oli 89€ asukasta kohden.

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen menot ovat läheneet vuoden 2022 aikana laskuun. Ajalla 1-9/2022 kunnan työmarkkinatuen menot ovat olleet noin 450 000€ (-11%) pienemmät kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksolla. Muissa C21 kunnissa työmarkkinatuen menot ovat vähentyneet keskimäärin -7%. Alle tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden määrä on laskenut -20% (koko maassa -18%) ja yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden määrä kasvanut +3% (koko maassa kasvua +5%). Elokuun alusta työmarkkinatukimien tuli ylimääräinen 3,5% indeksikorotus joka hidastaa kunnan maksuosuuden laskuvauhtia, korotukseen tulee varautua ensi vuoden talousarviossa.

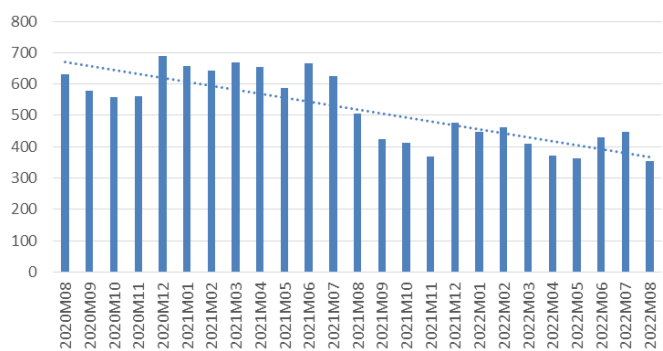
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä olevien työttömien aktivointiaste on noussut kahden viime vuoden aikana selvästi mutta on edelleen maan keskiarvoa noin 5 prosenttiyksikköä pienempi.

TYÖTTÖMYYDEN MUODOT

Nuorisotyöttömyys

Nuorisotyöttömyys on laskenut hyvin koronapandemian jälkeen. Vuoden 2022 elokuussa nuorisotyöttömiä oli noin 350 ja nuorisotyöttömyysaste oli 10,6%. Vuoden 2021 nuorisotyöttömyysaste oli 13,8% ja vuoden 2020 elokuussa 16,7%. Myös nuorten aktivointiaste on kehittynyt positiiviseen suuntaan. Esimerkiksi 25-29 vuotiaiden nuorten aktivointiaste oli vuoden 2020 elokuussa 19,3% ja vuoden 2022 elokuussa se oli 28,4%.

Nuorisotyöttömät

Pitkäaikaistyöttömyys

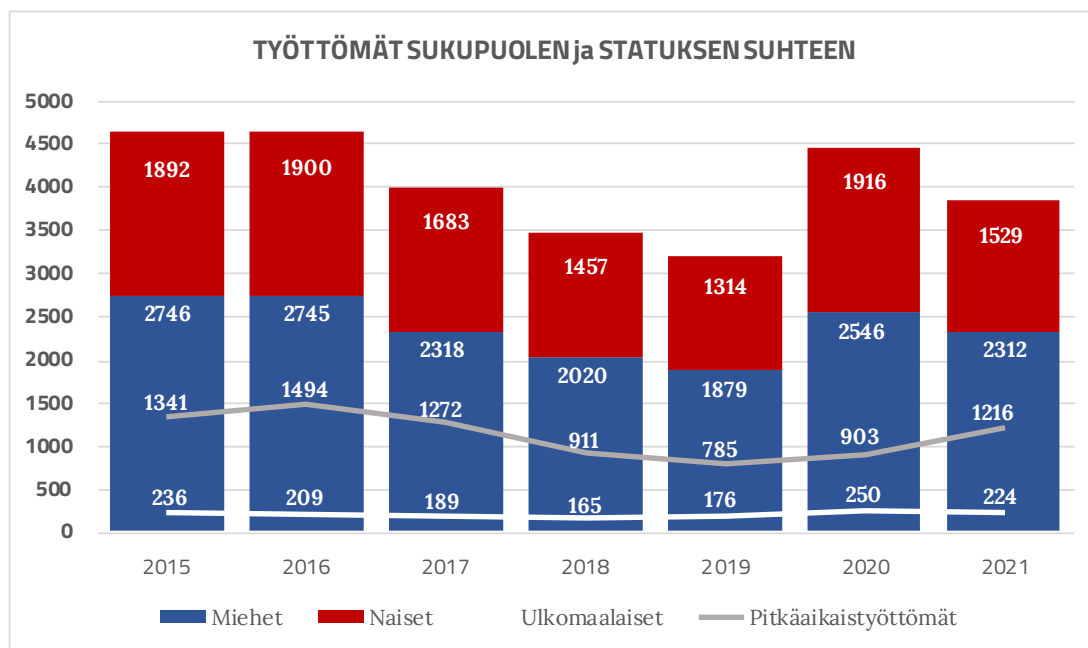
Pitkäaikaistyöttömien määrä lähti koronapandemian jälkeen laskuun vasta vuoden 2022 aikana. Vuoden 2022 elokuussa pitkäaikaistyöttömiä oli vajaa tuhat henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut vuoden aikana noin 270 henkilöllä (-22%). Rakennetyöttömien määrä oli elokuussa noin 1700, määrä on laskenut vuoden aikana noin 530 henkilöllä (-24%). Rovaniemellä sekä pitkäaikaistyöttömien määrä että rakennetyöttömien määrä on laskenut koko maan keskiarvoa enemmän. Työttömyyttä voidaan pitää rakenteellisenä, jos se ei vähene, vaikka samanaikaisesti työllisyysaste on korkea ja joillakin aloilla vallitsee työvoimapula.

Sukupuolten väliset erot työttömien määrässä

Sukupuolten väliset erot työttömyydessä ovat Rovaniemellä merkittäviä. Tarkastelujaksolla 2015-2021 on miesten osuus työttömistä ollut naisia suurempaa, vaihdellen 54% ja 60% välillä rovaniemen työttömien määrästä.

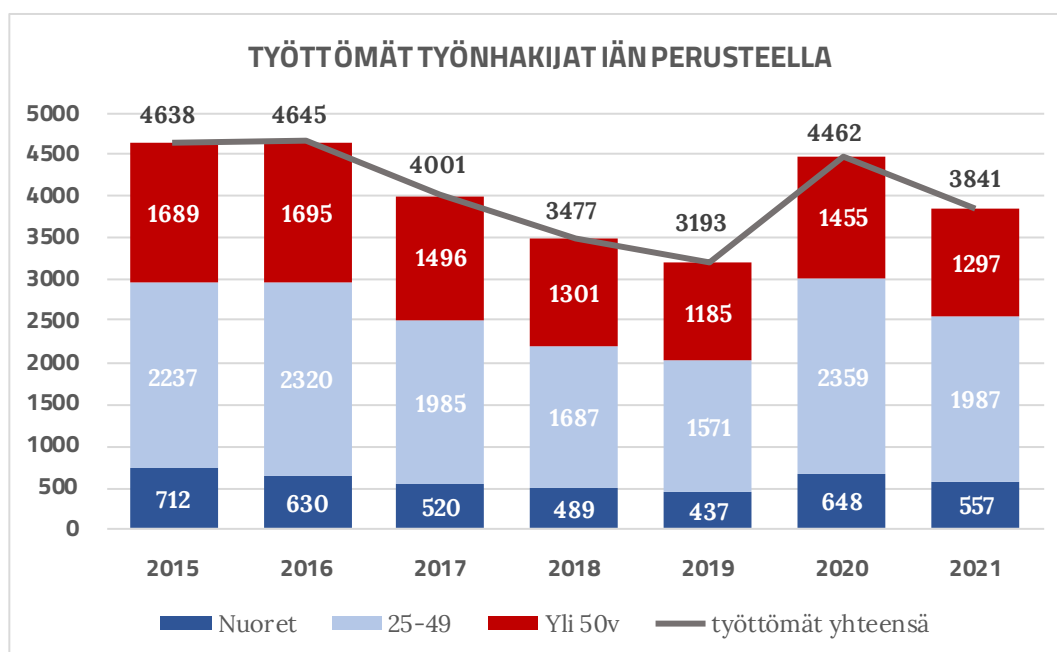
Ulkomaalaisten työnhakijoiden määrä

Ulkomaalaisten työnhakijoiden osuus Rovaniemellä on korona vuoden 2020 jälkeen kääntynyt laskuun, ja oli vuonna 2021 n.10% tätä pienempi.

Ikäryhmät ja näiden osuus työttömien määrässä

Työnhakijoiden ikäryhmätarkastelun perusteella suurin ikäryhmä Rovaniemen kaupungissa ovat 25-49 vuotiaat. Ryhmän koko on vaihdellut tarkastelujaksolla 48% ja 52% välillä. Korona vuoden 2020 osalta sekä nuorisotyöttömien että 25-49 vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus kasvoi yli 50 vuotiaita enemmän. Vuosittainen muutos vuosien 2019 ja 2020 erotuksesta oli +32,5% (nuoret), +33% (25-49 vuotiaat) ja 18% (yli 50 vuotiaat) verrattuna edelliseen. Vuoden 2021 osalta työttömien työnhakijoiden määrät ovat pudonneet kaikissa ikäryhmissä vaikkakaan vuoden 2019 tasoa ei vuonna 2021 saavutettukaan.

2.3 ELINKEINOTOIMINTA

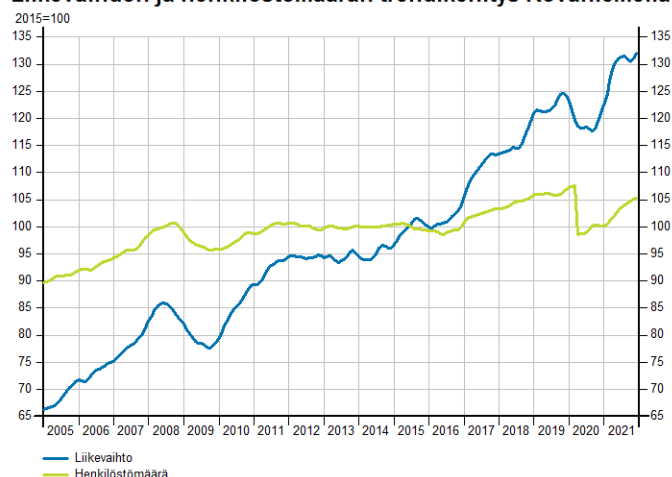
TYÖPAIKAT

Viimeisimmän tilastokeskuksen raportoiman vuoden mukaan vuonna 2020 Rovaniemen kaupungissa oli 25 554 työpaikkaa. Vähennystä edelliseen vuoteen 1757 työpaikkaa eli -6,4 %. Vuoden 2020 aikana COVID-19 pandemia vaikutti suuresti elinkeinotoimintaan ja Lapin suhdannekatsauksen mukaan yritysten henkilömäärä kääntyi kasvuun vuonna 2021. Suurin osa Rovaniemen työpaikoista on yhteiskunnallisten palvelujen ja yksityisten palvelujen työpaikkoja. Yksityisen sektorin työpaikkojen määrä ja osuus kaikista työpaikoista on kasvanut vuodesta 2010 vuoteen 2020. Vuonna 2020 Rovaniemen työpaikoista 51 prosenttia oli yksityisellä sektorilla. Kuntatyöpaikkojen osuus oli noin 26 prosenttia. Valtiolla tai valtioenemmistöisissä osakeyhtiöissä työskenteli noin 14 prosenttia Rovaniemellä työssäkäyvistä. Yrittäjiä oli 9 prosenttia.

Vuoden 2022 toisella kvartaalilla Rovaniemen yrityskanta oli 4 576. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan kvartaaliin verrattuna oli 4,3 %.

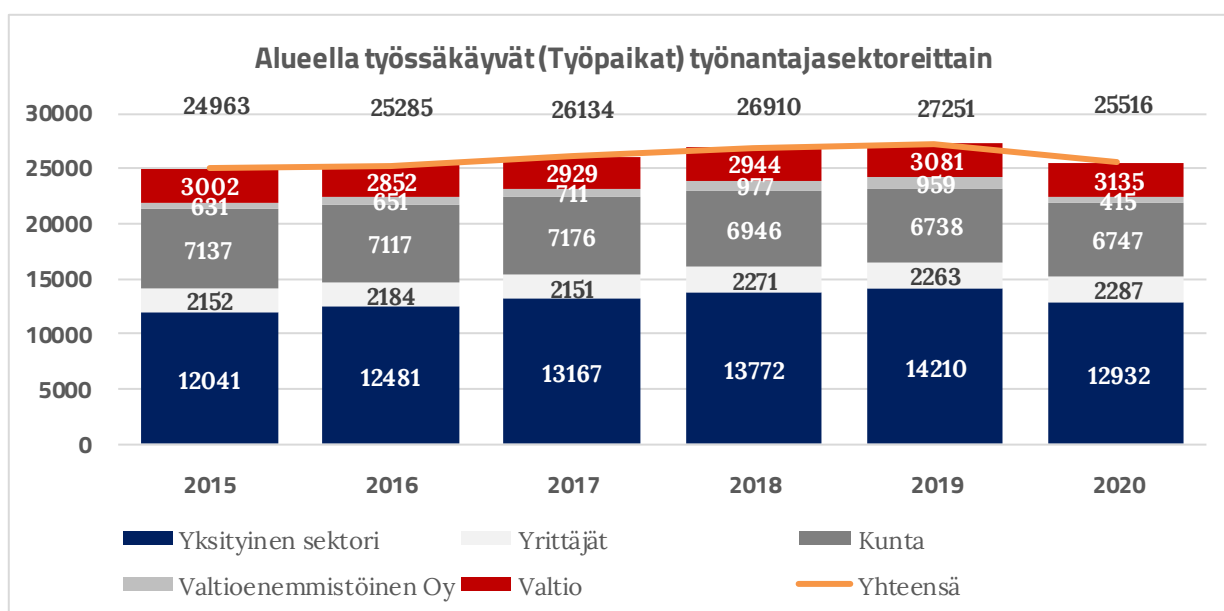
Tilastokeskuksen asiakaskohtaisten suhdannepalvelujen tilastojen perusteella Rovaniemen yritysten kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi 8 % prosenttia vuonna 2021. Liikevaihto kasvoi kaikilla seuratuilla toimialoilla ja eniten liikevaihto kasvoi majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (11 %) matkailun kääntyessä nousuun loppusyksystä 2021. Kaikkien toimialojen henkilöstömäärä kasvoi 2 % vuonna 2021. Eniten henkilöstömäärä kasvoi teollisuudessa (14 %). (Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu)

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Rovaniemellä

Vuosien 2015 ja 2020 välisenä aikana Rovaniemen työnantajasektorilla tapahtuneet muutokset voidaan tiivistää siihen että toimialojen kasvu on tapahtunut yksityisen sektorin (yksityinen sektori ja yrittäjät) ja valtion työpaikkojen kautta. Vastaavassa ajassa julkisen sektorin pl. valtio (kunta, valtioenemmistöinen osakeyhtiö) työpaikat ovat vähentyneet Rovaniemellä vuosien 2015 ja 2020 välisenä aikana

Vuonna 2020 Rovaniemellä oli 553 työssäkäyvää enemmän kuin vuonna 2015.

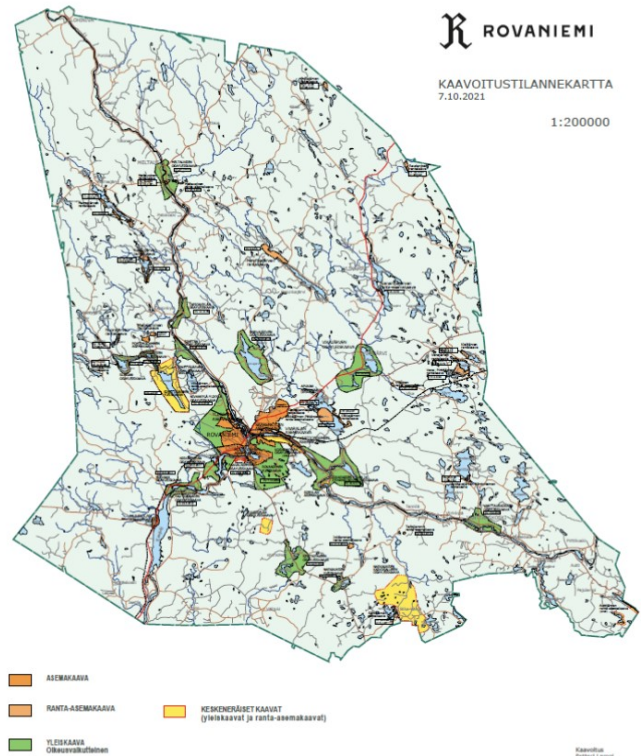
2.4 YMPÄRISTÖ JA YHDYSKUNTARAKENTAMINEN

YHDYSKUNTARAKENTAMINEN

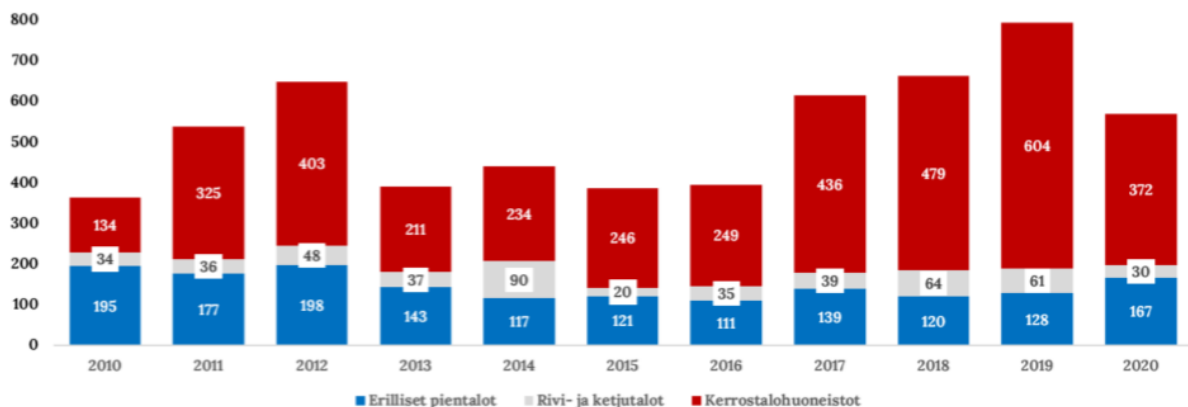
Vuosina 2010 – 2021 valmistuneiden asuntojen määrä vaihtelee paljon yleisen taloustilanteen mukaan. Vuosien 2017–2019 aikana erityisesti kerrostalorakentamiseen on vaikuttanut myös matkailun kasvu. Vuosi 2021 oli erittäin vilkas pientalojen suhteen. Uusia rakennuslupia omakotitaloille myönnettiin yhteensä 170 kpl, mikä on reilusti 10 vuoden keskiarvon 130 kpl/vuosi yläpuolella.

Vuonna 2021 asuntoja valmistui yhteensä 608 kpl. Vuosien 2010 – 2020 välillä erillispientalo asuntoja on valmistunut vuositason keskimäärin noin 147, rivitaloasuntoja 45 ja kerrostaloasuntoja 339 kappaletta. Vuosittain uusia asuntoja on valmistunut keskimäärin 531.

Vuosi 2021 on ollut vilkas, erityisesti erillispientalojen rakennuslupia haettiin runsaasti. Vuoden 2022 rakennuslupien määrä on laskenut selvästi. Erityisen suuri muutos on ollut uusien pientalojen lupamäärässä, joka on lokakuun lopulla 2022 101 kpl

Valmistuneiden asuntojen lukumäärät (2010-2020)

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Kirjanpitolain mukaan kunnan on esitettävä muut kuin taloudelliset tunnusluvut ympäristövaikutuksista. Selvityksessä on oltava ainakin tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista. Tähän talousarvion ympäristötekijät-osuuteen on koottu ympäristöön suunnittelukaudella keskeisesti vaikuttavia asioita ja toimenpiteitä, joiden tilasta ja toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä.

Rovaniemellä selvitetään vuoden 2023 aikana kestävän kehityksen budjetoinnin mahdollisuuksia.

Kiertotalous ja hiilineutraalisuus**Kaupunkistrategia**

Rovaniemen kaupunkistrategiassa on asetettu tavoitteeksi, että asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan. Tavoitteet asetetaan osana uutta Rovaniemen kestävän kehityksen ohjelmaa, joka laaditaan kaupunkikonsernin välisenä yhteistyönä. Valmistelussa otetaan huomioon erityisesti vuonna 2019 laadittu Rovaniemen kiertotalouden tiekartta sekä Lapin liiton Lappi-sopimukseen ja sen toimeenpanosuunnitelmaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet. Kestävän kehityksen ohjelman laadinnan yhteydessä arvioidaan Rovaniemen osallistuminen kuntien ja maakuntien Hinkuverkostoon (ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto) tai muihin vastaaviin verkostoihin. Lisäksi laadinnan yhteydessä selvitetään kestävän kehityksen budjetoinnin mahdollisuuksia.

Kiertotalouden edelläkävijyys ja tiekartta

Rovaniemen kaupunki on valittu Suomen ympäristökeskuksen toimesta yhdeksi kiertotalouden edelläkävijäkunnista. Edelläkävijäkuntia on yhteensä 10 kpl. Rovaniemen yhtenä tavoitteena onkin profiloitua arktisen kiertotalouden edistäjäksi. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunginhallitus hyväksyi 2.12.2019 § kiertotalouden tiekartan 2030. Tiekartassa on yhteensä 42 konkreettista tavoitetta kiertotalouden toteuttamiseksi. Jatkossa on tärkeää, että tiekartassa eri palvelualueille asetetut tavoitteet tulevat huomioitavaksi ja osaksi arkista toimintaa. Kiertotalouden osalta on asetettava selkeät mitattavat ja seurattavat tavoitteet. Kiertotaloutta edistetään yhteistyössä yritysmaailman ja kaupunkilaisten kanssa.

Kiertotalouden Green Deal -sitoumusvalmistelu

Rovaniemi on mukana ympäristöministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoimassa kiertotaloutta edistävän vapaaehtoisen green deal -sitoumuksen valmistelussa (Kiertotalouden Green Deal). Valmisteluun osallistuu 80 eri sektoreilta tulevaa toimijaa. Yhteistyöprosessissa tuotetaan tutkimustietoa luonnonvarojen käytöstä ja tunnistetaan

vaikuttavimpia konkreettisia toimia kiertotalouden edistämiseen. Mukana ovat lähes kaikki maakunnat, isoimmat kaupungit, yritys- ja toimialajärjestöjä, metsäteollisuuden suurimmat yritykset sekä rakentamisen alan toimijoita.

Lapin vihreän siirtymän jaosto

Rovaniemen seutukunta osallistuu Lapin liiton vihreän siirtymän jaoston toimintaan. Vihreän siirtymän jaosto on Lapin maakunnan viranomaisten ja sidosryhmien asiantuntijoista koostuva toimielin, jonka tehtävänä olisi maakunnan yhteistyöryhmän alaisuudessa:

- koordinoida vihreän siirtymän mukaisia toimenpiteitä
- tehdä aloitteita kehittämistoimenpiteiksi tavoitteiden saavuttamiseksi
- arvioida ja seurata Lappi-sopimuksen ja maakunnan älykkään erikoistumisen
- strategian tavoitteiden toteutumista erityisesti vihreän siirtymän näkökulmasta

Kiertotalouden resursointi ja hankkeistaminen

Kaupunkistrategiaan on kirjattu, että osoitamme kiertotalouden ja hiilineutraaliuden valmisteluun sekä toiminnan toteuttamiseen, koordinoimiseen ja tukemiseen tarvittavat henkilö- sekä talousresurssit. Rovaniemen kaupungin palveluksessa, elinvoimapalvelujen toimialalla on aloittanut elokuussa 2022 kiertotalousasiantuntija. Kiertotalousasiantuntijan tehtäviin kuuluu osaltaan kiertotalouden edistäminen kaupunkikonsernissa.

Napapiirin Kiertotalouspuisto-hanke valmistui syksyllä 2022. Hankkeessa selvitettiin mm. koko maakunnan biojäte- ja polttokelpoisen jätteen kertymää. Lisäksi tutkittiin Alakorkalon alueen maankäyttöä ja suunniteltiin liiketoimintamallia kiertotalouden ympärille.

Rovaniemen kaupunkistrategiaan on kirjattu, että toteutamme hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteita erityisesti vihreään siirtymään kohdistetulla hankerahoituksella.

Energiatehokkuuslaki

Vuoden 2015 alussa voimaan astunut energiatehokkuuslaki (1429/2014) velvoittaa suuren yrityksen tekemään energiakatselmuksen neljän vuoden välein. Nevestä tuli suuryritys vuonna 2015, joten yrityksen energiakatselmus sekä kohdekatselmus tuli laatia vuoden 2019 aikana ensimmäisen kerran. Kohdekatselmus tulee tehdä kohteeseen/kohteisiin, jotka kattavat 5 % koko konsernin energiankäytöstä. Kohdekatselmus tehtiin Suosiolan voimalaitokselle ja yrityksen energiakatselmuksessa tarkasteltiin koko konsernin kaikkien kulutuspisteiden sähkön, lämmön, veden ja polttoainneiden kulutusta. Velvoite yrityksen energiakatselmuksen sekä kohdekatselmuksen toteuttamiseen on neljän vuoden välein, eli seuraavan kerran vuonna 2023.

Rovaniemen kaupungin hiilitase

Rovaniemen kaupungin hiilitase arvioitiin ensimmäisen kerran keväällä 2019 valmistuneessa selvityksessä. Selvityksessä kartoitettiin Rovaniemen hiilinielut ja -varastot sekä hiilidioksidipäästöt. Rovaniemen kaupungin kasvihuonekaasutaseen mukaan kaupungin hiilinielut ovat noin kolme kertaa suuremmat kuin kasvihuonekaasupäästöt.

Matkailun hiilijalanjäljen pienentäminen

Rovaniemen kaupunki on ollut mukana Lapin liiton hallinnoimassa hankkeessa Vähähiilisyiden ja taloudellisesti kestävä kehityksen edistäminen matkailussa. Hanke päättyi toukokuussa 2022. Hankkeessa tuotettiin mm. vapaa-ajan asunnon omistajan opas hiilijalanjäljen pienentämiseen. Rovaniemelle on laadittu matkailun kestävä kehityksen toimenpideohjelma.

Rovaniemen kaupungin energiatuotanto

Alueellamme tuotetaan päästötöntä ja hiilineutraalia sähköä neljä kertaa enemmän kuin koko kaupungissa käytämme. Suosiolan voimalaitos (CHP) tuottaa kaupungin asukkaille ja yhteisöille ympäristöystävällistä kaukolämpöä ja sähköä. Voimalaitoksella on panostettu ympäristön ja ilmaston suojeluun investoimalla voimakkaasti viime vuosina. Kasvihuonepäästöt ovat laskeneet lähes 60 prosenttia muutamassa vuodessa ja investoinnit jatkuvat verkkoja parantamalla. Suunnittelukaudella tehdään kaupungin energiapoliittinen ohjelma. Suunnittelukaudella tehdään kaupungin energiapoliittinen ohjelma, jossa huomioidaan monipuoliset ja tehokkaat energiantuotannon mahdollisuudet

Rovaniemen ilmanlaatu

Rovaniemen kaupunki ja Napapiirin Energia ja Vesi Oy aloittavat vuoden 2023 alusta Rovaniemen keskustassa ja Korkalovaaran omakotialueella vuoden kestävä ilmanlaadun jatkuvatoimisen mittauksen. Rovaniemen kaupungilla on velvoite n. viiden vuoden välein toteuttaa em. mittaus. Edellisen kerran se tehtiin v.2016- 2017. Erityisesti selvitetään hengitettävän ilman laatua. Mittauksen aikana kaupunkilaisilla ja matkailijoilla on mahdollisuus reaaliajassa seurata ilman laatua. Työn toteuttaa Imatieteen laitos.

Luonnonsuojelu

Rovaniemi vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan. Luonnon monimuotoisuutta tuetaan myös keskusta-alueilla Kaupungin omissa metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen on hoidon keskeisin tavoite. Hulevesien kustannustehokkaan hallinnan edistämiseksi viherpinta-alaa lisätään kaupunkirakenteessa. Kaupungin puistojen monimuotoisuutta lisätään. Luonnonsuojelun tavoitteiden toteutumista seurataan ja sitä valvotaan säännöllisesti.

Yhdyskunta

Kaavoitus ja yhdyskuntatekniikka

Maankäytön ja yhdyskuntatekniikan suunnittelun ja toteuttamisen tavoite on ottaa huomioon ympäristöön ja luontoon vaikuttavat tekijät siten, että luodaan hyvät mahdollisuudet saavuttaa lähipalvelut ja samalla turvata viihtyisän ja turvallisen elinympäristön kehittäminen koko kaupungin alueella. Tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan toimivan joukkoliikenteen toteuttamiseen, kehitetään jalankulku- ja pyöräilyreitistöjä sekä hyödynnetään olemassa olevia yhdyskuntatekniikan verkostoja. Maankäytön suunnittelussa turvataan puistojen ja virkistysalueiden riittävyys sekä otetaan huomioon erilaisten elinympäristöjen vahvuudet kaupunginosissa ja kylä-alueilla. Suunnitelmakauden merkittävimpiä kaavahankkeita ovat koko kaupungin yleiskaavan käynnistäminen, sekä Sairaalanniemen, Valionrannan ja ydinkeskustan asemakaavahankkeet.

Suunnitelmakaudella jatketaan Rovaniemen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista. Suunnitelmakaudella jatketaan myös osayleiskaavan mukaisesti ydinkeskustan kävelyvyöhykkeen kehittämistä siten, että autoliikenteen painopistettä siirretään keskustan kehälle (Hallituskatu - Valtakatu - Toripuistikko - Koskikatu - Lapinkävijäntie). Valtakatu ja Linaanrannan aluetta kehitetään erityisesti pyöräilyn tarpeisiin korostaen vihreää, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä. Katujen perusparantaminen suunnitellaan ja toteutetaan huomioiden putki- ja johtosaneerausten tekeminen samanaikaisesti. Huomioidaan esteettömyys, saavutettavuus, ikäystävällisyys ja turvallisuus kaikissa ympäristö- ja rakennushankkeissa.

Edistetään uusien rakennuspaikkojen toteutumista ja sitä kautta kaupunkirakenteen tiivistämistä.

Liikuntapalvelut

Sisäliikuntatilat ovat pääosin Tilapalvelukeskuksen hallinnoimia, joten esim. energiasäästöön ja kiertotalouteen liittyvät toimenpiteet on suunniteltava yhdessä Tilapalvelukeskuksen kanssa. Osa liikuntatiloista kuuluu Rovaseudun Markkinakiinteistöille. Ulkoliikuntapaikkojen valaistuksen kehittäminen toteutetaan yhdessä Yhdyskuntatekniikan kanssa. Liikuntapaikkojen hoito ja kunnossapito on kokonaisuudessaan ulkoistettu (Rovaniemen Latu ja Reitti Oy, Alltime Oy). Ympäristönäkökulma on huomioitava urakkasopimuksia tehtäessä tarpeen mukaisesti. Uusissa liikuntapaikkainvestoinneissa energiatehokkuusvaatimukset on huomioitava.

Elinvoima

Rovaniemen kaupungin strategiset painopisteet yhdyskuntarakenteen suunnittelussa tulee huomioida kaupungin talousarviossa. Kaupungin liike- ja teollisuustonttien määrä ei vastaa kysyntää, sillä infran rakentamiseen varatut määrärahat eivät mahdollista riittävässä määrin niiden tuotantoa ja tämä tulee huomioida toimialalle asetettujen tulostavoitteiden rinnalla. Suunniteltavien yhdyskuntarakenneratkaisujen tulee tukea kaupungin elinvoimaisuuden kehittymistä. Täydennyskaavoitusta jatketaan, samoin yhdyskuntarakenteen eheyttämistä valmiin kunnallistekniikan piiriin. Suunnitelmissa elinvoiman tulee huomioida ympäristötekijät, esimerkiksi kiertotalouden edelläkävijäkunnan status tulee valjastaa elinvoimaisuuden edistämiseen, ja ilmastonmuutoksen hidastaminen ja siihen sopeutuminen.

Palveluverkot

Kaupungin väestökehitys ja palveluiden alueellinen kysyntä huomioidaan palveluverkkoa koskeissa ratkaisuisa. Palveluverkon toimintayksiköiden rakenneratkaisujen ja sijaintien suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee huomioida palveluiden saavutettavuus sekä ympäristöön ja luontoon vaikuttavien haitallisten vaikutusten vähentäminen. Palveluverkon toimintayksiköiden rakenneratkaisujen ja sijaintien suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee huomioida saavutettavuus erityisesti kevyen liikenteen kulkuneuvojen, sekä joukkoliikenteen avulla. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen käytöllä vaikutetaan liikkumisesta aiheutuvaan ympäristörasitukseen. Palveluverkon toimintayksiköiden rakenneratkaisujen ja sijaintien suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee huomioida saavutettavuus erityisesti kevyen liikenteen kulkuneuvojen, sekä joukkoliikenteen avulla. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen käytöllä vaikutetaan liikkumisesta aiheutuvaan ympäristörasitukseen.

Sähköisten palveluiden kehittäminen osana palveluverkkoa:

- paperin käytöstä luopuminen
- fyysisen liikkumisen tarpeen vähentäminen asioinnin yhteydessä
- tarpeettomien tilojen määrän vähentäminen
- sähköisten palveluiden kehittäminen kyläalueilla

Tilaratkeiden täyttämässä tulee huomioida uudet energia- ja tekniikkaratkaisut, ympäristön huomioivat rakennusmateriaalit ja energiamuodot. Moderni uusi suuri yksikkö on ympäristöystävällisempi kuin monta vanhaa. Palvelujen tarpeen rakenteelliseen muutokseen tulee mahdollisuuksien mukaan varautua suunniteltavien tilaratkaisujen muuntojoustavuus huomioiden. Liikkumisesta aiheutuva ympäristörasitus pyritään minimoimaan sijaintivalinnoilla, teiden ja kevyen liikenteen väylien suunnitelmallisella rakentamisella, sekä joukkoliikenteen järjestämisellä. Ympäristöystävällisten sähköavusteisten kulkuneuvojen käytön mahdollistaminen tulee huomioida hyvinkin lyhyen ajanjakson kuluessa.

Yhdyskuntatekniikan rakentamisen tarve optimoidaan olemassa olevien palveluverkkojen mahdollisimman tehokkaalla käytöllä.

2.5 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Maailmantalouden kasvu jatkuu, mutta hidastuen.

Maailmantalouden kasvu jatkuu, mutta hidastuu. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on taittanut talouden ennustetun elpymisen kahden koronavuoden jälkeen. Hyökkäys on heikentänyt talouden näkymiä. Inflaatio on ampaissut poikkeuslukemiin. Energiakriisi ja talouden heilahtelut vaikuttavat kaikkien arkeen ja näkymät ovat sumuisia. Työmarkkinat euroalueella ovat pysyneet vahvoina. Euroalueen talouskasvu hidastunee yhteen prosenttiin.

Suomen pankki on ennustanut syyskuussa Suomen talouden bruttokansantuotteen muutokseksi -0,3, kun Euroopan komissio toukokuussa on ennustanut Suomen bruttokansantuotteen muutokseksi 1,7 prosenttia. Talous on ajautunut taantumaan. Toistuvat kriisit ovat viimeisen 15 vuoden aikana haastaneet julkista taloutta niin Euroopassa kuin Suomessakin. Suurin muutos on tapahtunut korkotasossa, mikä kasvattaa velanhoidomenoja. Nollakorkojen aika on ohi. Loppuvuoden 2022 taantuma Riskienhallinnan tarve talouden suunnittelussa korostuu.

Myös vuonna 2022 saavutettu kolmivuotinen kunta-alan palkkaratkaisu tulee vauhdittamaan kuntatalouden kustannusten nousua. Sovittu palkkaohjelma nostaa palkkoja 5,1 prosenttia sovittujen sopimuskorotusten lisäksi. Valtionvarainministeriön ennusteen mukaan toimintakate heikkenee 5 prosenttia, mutta vuosikate pysyy edellisvuosien tasolla verorahoituskasvun takia. Yleiseen taloudelliseen kehitykseen tulee vaikuttamaan myös vaalikauden päättyminen, jonka myötä monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat (covid-19 avustukset ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeet).

Lähde: VM; Euro & Talous

2.5.1.KUNTATALOUS

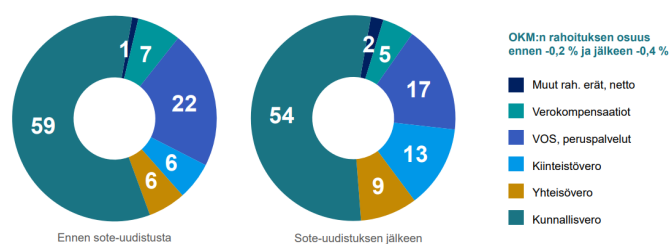
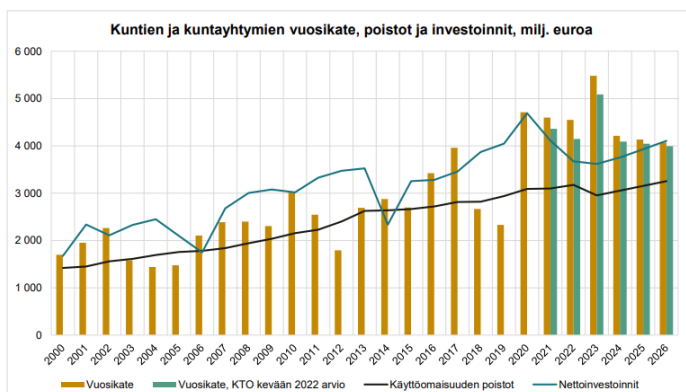
Syyskuussa 2022 julkaistun kuntatalousohjelman mukaan kuntatalous vahvistuu voimakkaasti mutta väliaikaisesti vuodeksi 2023. Huoli kuntatalouden kestävydestä on myös kuntatalousohjelmassa. Yleisen talouskehityksen kasvava epävarmuus tulee väistämättä näkymään myös kuntataloudessa muun muassa hintojen ja henkilöstökulujen nousuna. Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena kuntatalouden menot vähintään puolittuvat, mutta verotuloja kertyy osin edelleen uudistuva edeltäviltä vuosilta korkeampien veroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Vero”hänntien” vaikutus poistuu vuoden 2024 aikana.

Kuntien tehtävät painottuvat nuoriin, esimerkiksi varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve on laskeva. Kuntien talouden pienentyessä ja tehtäväkentän kaventumassa kuntien mahdollisuudet talouden tasapainottamiseen vähenevät. Toimintamenoja kasvattaa kunta-alan ansiotason ja hintojen nousu. Kuntien kustannuskehityksen mittari, peruspalvelujen hintaindeksi, nousee 3,8 prosenttia vuonna 2023. Samaan aikaan kun investointipaine kasvaa merkittävästi, korkojen nousu kiristää velkaantunutta kuntataloutta edelleen. Kuntatalouden painelaskelman mukaan taloudellinen sopeutusaine ja kunnallisveroprosentin sopeutusaine kasvaa 2023-2026 aikana kaikissa kuntakokoryhmissä.

Kuntien valtionosuudet laskevat voimakkaasti vuodelle 2023, sillä noin 70 prosenttia peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulomenetysten korvauksista siirretään hyvinvointialueille. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin aiempina vuosina, minkä takia valtionosuuksiin tehty määräaikaiset lisäykset päättyvät vuoden 2022 lopussa.

Peruspalvelujen valtionosuutta pienentävät vuodelle 2023 edellä mainittujen lisäksi hallituksen päättämät uudelleen-kohdennukset, joiden vaikutus valtionosuuteen on 43 miljoonaa euroa. Valtionosuutta kasvattaa indeksikorotus, jonka vaikutus on 90 miljoonaa euroa. Myös lääkiheliokopteritoiminnan rahoitukseen liittyvän vähennyksen poistaminen kasvattaa valtionosuutta 2023 vuodelle. Valtion toimenpiteiden nettovaikutus kuntatalouteen kuntatalousohjelman mukaan on vuodelle 2023 lähelle neutraalia vuoden 2022 talousarvion verrattuna. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtion rahoitus. Kuntien valtionosuuksia kasvattaa tulevalle vuodelle Ukrainasta tulevien varhaiskasvatukseen, perusopetuksen valmistavaan opetukseen ja kielikoulutukseen annettavat avustukset.

Lähde:VM

Kuvioiden lähde:VM , kuntatalousohjelma vuodelle 2023

2.5.2 ROVANIEMEN KAUPUNGIN TALOUS

Katsaus kuluvaan vuoden 2022 talouteen.

Kaupunginvaltuuston marraskuussa 2021 hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman mukaan vuodelle 2022 on alijäämäksi on arvioitu 3,8 miljoonaa euroa ja vuosien 2023-2025 yhteenlaskettu tilikauden ylijäämä on 20,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 ja taloussuunnitelmavuosien 2023-2025 investointiohjelmaksi on hyväksytty 110,9 miljoonaa euroa.

Kuluvaan vuoden määrärahamuutoksia on käsitelty helmi- ja syyskuun valtuuston kokouksissa. Investointeihin on tehty 300 000 euron määrärahalisäys. Muutetun talousarvioesityksen mukaisesti vuoden 2022 tilikauden alijäämäennuste on 10,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 päivitetty investointisuunnitelma on puolestaan 21,05 miljoonaa euroa.

Käyttötalouteen suurimmat ylitykset aiheutuvat 1.1.2023 hyvinvointialueelle siirtyvään toimintaan eli vanhustyöhön ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaalipalveluihin. Vuoden 2022 tehdyt määrärahamuutokset tulevat vaikuttamaan Rovaniemen kaupungin vuosien 2024-2026 valtionosuuksiin heikentävästi. Lopullinen rahoitus pohja ja hyvinvointialueiden siirtymätasauslaskelmat tullaan tekemään kesällä 2023 vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Vuodelle 2022 Rovaniemen kaupungille palautettavat lakkaavien kuntayhtymien ylijäämät (Lapin sairaanhoitopiiri ja Kolpeneen palvelukeskus) sekä valtiolta saatavat korona-avustukset tulevat vähentämään hyvinvointipalveluiden jo anottua määrärahaylijäämistä. Sairaanhoitopiiriin päätös jättää laskuttamatta niin sanotut siirtoviivemaksut syyskuusta 2022 alkaen pienentävät erikoissairaanhoidon määrärahamuutosta. Kuntayhtymien ylijäämien käsittelystä ja palautuksesta päättävät kuntayhtymien valtuustot vuoden 2022 loppuun mennessä. Palautettava summa vahvistetaan vuoden 2022 tilinpäätöksen valmistumisen yhteydessä. Joulukuussa 2022 voinee vielä tulla määrärahamuutosesityksiä valtuuston käsittelyyn.

TALOUSARVIOVUOSI 2023 JA TALOUSSUUNNITELMAVUODET 2024-2026

Talousarviossa esitystavaksi on muutettu miljoonan sijaan tuhannen euron tarkkuus. Talousarvio vuodelle 2023 on kuvattu talousarvion nykyisen voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti. Talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 on ensimmäinen hyvinvointialueuudistuksen voimaantulon vuosi ja uuden kuntatalousrakenteen mukaisen toiminnan nollavuosi.

Koska merkittävä osa kunnan subjektiivisen oikeuden piiriin kuuluvista, kunnan lakisääteisistä tehtävistä siirtyy hyvinvointialueelle (perusopetusta ja varhaiskasvatusta lukuunottamatta), korostuu kuntataloudessa talouden suunnittelussa jatkossa yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat tehtävät ja vapaaehtoiset tehtävät. Yleiseen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia tehtäviä ovat muun muassa lukio- ja ammatillisen peruskoulutuksen opetuspalvelut sekä kulttuuritoimen, rakennusvalvonnan, vesi- ja jätehuollon ja ympäristösuojelun tehtävät. Vapaaehtoisia tehtäviä on kunnan itse

hallinnon perusteella otetut tehtävät, kuten vapaa sivistystyö ja joukkoliikenne.

Talousarviovuonna 2023 kaupungin vuosikatteen arvioidaan parantuvan vuodesta 2022 yhteensä 9,1 miljoonaa euroa, olleen taloussuunnitelmavuosina 2023-2026 yhteensä 69,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 talousarvio on ylijäämäinen 3,8 miljoonaa euroa, mutta taloussuunnitelmakausi 2023-2026 alijäämäinen 3,2 miljoonaa euroa. Tulevien vuosien talous on saatava lain edellyttämällä tavalla tasapainoon.

Vuoden 2023 käyttökatteseen kohdistuu toimintamenojen kasvupaine, johtuen energiakriisistä, yleisestä kustannusten kehityksestä ja inflaatiosta. Rovaniemen kaupungin henkilöstökulujen budjetoinnissa on huomioitu sopimusratkaisun vaikutus. Vuosien 2023-2026 rahoitustuotoissa ja -kuluissa on huomioitu korkojen nousun vaikutus tiedossa olevilla arvioilla.

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

Rovaniemen kaupungin odotettava valtionosuuksiin kohdistuva lisäleikkaus on tämän hetken arvion mukaan vähintään 40 euroa per asukas (enimmillään 2,58 miljoonaa euroa). Vuoden 2023 valtionosuudet tullaan oikaisemaan takautuvasti niin, että puolet otetaan vuonna 2024 ja puolet vuonna 2025. Hyvinvointialue - ja valtionosuusjärjestelmämuutoksen tarkoitus on taata, ettei uudistuksesta saisi tulla taloudellista vaikutusta kuin korkeintaan 60 euroa per asukas, joka Rovaniemen kaupungin osalta tarkoittaisi, että valtionosuudet muuttuisivat vuoden 2023 ennakoivan asukasmäärän mukaisesti enintään 3,88 miljoonaa euroa. (asukasmääränä käytetty ennustetta 64 621 asukasta.) Kuntaliiton esimerkkilaskelmien mukaan yksittäiselle kunnalle kohdistuu noin 45 euroa per asukas, joka kerrotaan vuosina 2024 ja 2025 1,5 kertomella. Koko maan muutoksesta johtuvaa leikkausta pienentää siirtymätasaus ja muutosrajoitin.

VM:n laskelmien mukaan peruspalvelujen valtionosuus tulee olemaan negatiivinen 11 kunnalla vuonna 2023, joihin myös Rovaniemen kaupunki kuuluu. Seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon on eritelty taloussuunnitelmakauden valtionosuudet. Kuntaliiton vuoden 2023 arvion mukaan Rovaniemen kaupungille maksettava valtionosuus vuonna 2023 tulee olemaan noin 12,3 miljoonaa euroa. Rovaniemen kaupungin arvioidut kotikuntakorvausmenot, jotka ovat osat toimintatuottoja ja -kuluja, ovat noin 5,6 miljoonaa euroa. Kotikuntakorvaustulot ja -menot perustuvat valtiovarainministeriön vuosittain päättämään kotikuntakorvauksen perusosaan ja opetuksen järjestäjän kotikuntakorvauksen perusosaan ja opetuksen järjestäjän kotikuntakorvauksenselvityssä 31.12. tilastointiajankohdan tilanteesta ilmoittamaan oppilasmäärään. Opetuksen järjestäjä on oikeutettu kotikuntakorvaukseen oppilaan suorittaessa oppivelvollisuuttaan muussa kuin oman kotikuntansa esi- tai perusopetuksessa. Kotikuntakorvaus määräytyy oppilaan iän mukaan.

Vuoden 2023 valtionosuuksien arvioidaan olevan noin 18 miljoonaa euroa. Talousarviossa oleva valtionosuusarvio perustuu Valtiovarainministeriön ja kuntaliiton 4.10.2022 julkaise-

maan ennakkolliseen laskelmaan. Lopulliset päätökset vuoden 2023 valtionosuusrahoituksesta tehdään vuoden loppuun mennessä. Vuoden 2023 ja tulevien vuosien valtionosuuksiin tulee vaikuttamaan Myllärin koulun toiminnan siirtyminen kaupungille. Vuonna 2023 Rovaniemen kaupungin arvioidaan saavan verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta noin 18,7 miljoonaa euroa. Arvio vuoden 2024-2026 valtionosuuksista tulevat muuttumaan edellä mainittujen muutosten myötä tavalla, jota ei vielä pystytä täysin ennakoimaan.

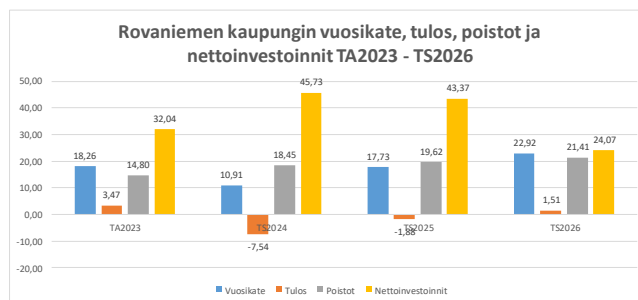
Kaupungin ennakoitujen verotulot taloussuunnitelmakaudelle on arvioitu alla olevan taulukon mukaisesti. Arviot on tehty

varovaisuuden periaatteella kuntaliiton veroennustekehikon pohjalta. Kunnallinen tulovero ja kiinteistövero määräytyvät valtuuston päättämien prosenttien mukaisesti. Yhteisöveron jakoperusteet vahvistaa valtio. Vaikka yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen 10-prosenttiyksikön korotus kunnille poistuu, arvioidaan Rovaniemen kaupungin saamat yhteisöverot kasvavan tulevina vuosina. Yksi yhteisöveroa kasvattava tekijä on varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio, joka nostaa yhteisöveroa maanlaajuisesti noin 1,25 prosenttia vuodesta 2023 lähtien. Kaupungin todellisen tuloveroprosentin (efektiivisen veroprosentin), arvioidaan olevan vuonna 2023 noin 6,79 prosenttia. Vuodelle 2023 arvioidaan kertyvän aiempien vuosien 21,50 prosentin mukaisia vero ”häntiä” arviolta 10-15 miljoonaa euroa. Tuloveroarvioita nostaa tuleville vuosille palkkatason nousu.

Rovaniemen kaupungin valtionosuudet, 1000 eur.

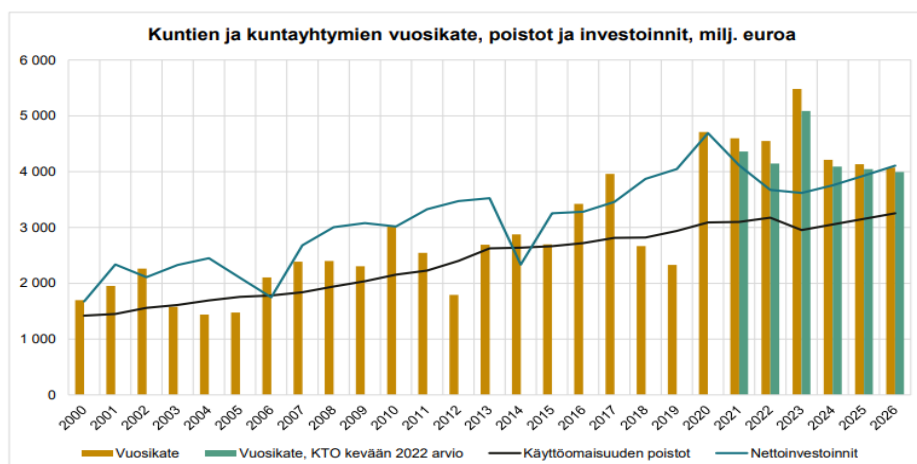
Valtionosuuslaji	MTA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	69 487	-6 566	-5 403	-6 236	-7 681
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	25 850	18 785	15 457	17 842	21 976
OKM muut valtionosuudet	-3 784	-3 859	-3 175	-3 665	-4 515
Verotulomenetysten kompensatio	31 447	9 640	7 932	9 156	11 278
Valtionosuudet yht.	123 000	18 000	14 811	17 096	21 058

Käyttöomaisuuden poistot merkitään tuloslaskelmaan kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Koko kaupungin poistojen kokonaissumma vuodelle 2023 on 14,8 miljoonaa euroa. Peruskaupungin investointien määrä on vuosina 2023-2026 yhteensä noin 145,2 miljoonaa euroa. Mikäli peruskaupungin vuosien 2023-2026 yhteenlaskettu vuosikate toteutuu tasolla 69,8 miljoonaa euroa ja investointisuunnitelma toteutuu tasolla 145,2 miljoonaa euroa, niin vuosina 2023-2026 lainakannan muutos on noin 75,3 miljoonaa euroa.

Rovaniemen kaupungin tulo-, kiinteistö- ja yhteisöverot, 1000 eur.

Verolaji	MTA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Tulovero	242 336	116 687	116 084	122 405	127 218
Kiinteistövero	35 460	33 644	32 862	34 455	34 871
Yhteisövero	22 204	13 064	12 119	13 024	13 415
Verotulot yht.	300 000	163 395	161 065	169 884	175 504

3. ROVANIEMEN KAUPUNKI

3.1 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS, SEURANTA JA TILIVELVOLLISUUS

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään kuntalain 110 §:ssä:

- Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.
- Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet
- Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määrääjässä tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. suunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.
- Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.
- Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.
- Talousarviorakenteessa noudatetaan kuntaliiton talousarviosuosituksia. Talousarvion toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vahvistetaan käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosassa. Samaa rakennetta noudatetaan tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämiseen tarvittavat menot ja tulot. Talousarvio ja -suunnitelma ovat kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden ohjausväline. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttötalouden menoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvedon rahan lähteet ja käyttö.

Toiminnan ohjaus tapahtuu toiminnallisten tavoitteiden sekä toimielimille osoitettujen resurssien kautta käyttötalousosassa ja investointiosassa. Talouden ohjaus puolestaan toteutuu tarkastelemalla tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa, jotka kokoavat kaikki resurssitarpeet ja niistä voidaan päätellä kunnan tulojen riittävyys koko toiminnan ylläpitämiseksi.

Käyttötalouden budjetointikäytäntö määräytyy tehtäväkohtaisesti. Tehtävän budjetointikäytäntö riippuu siitä, rahoitetaanko sen tulot määrärahoihin vai tuloilla, jotka tehtävä saa luovuttamistaan palvelusuoritteista. Rahoitustavan perusteella kunnan tehtävät jaetaan brutto- tai nettobudjetoitaviin tehtäviin.

Rovaniemen kaupungin bruttobudjetoitavat tehtävät ovat:

- Tarkastuslautakunta
- Keskusvaalilautakunta
- Kaupunginhallitus
- Hyvinvointilautakunta
- Sivistyslautakunta
- Elinvoimalautakunta
- Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta
- Ympäristölautakunta

**Nettobudjetoitavat tehtävät ovat (sitovuustaso tulostavoite ja investointien nettokehys):*

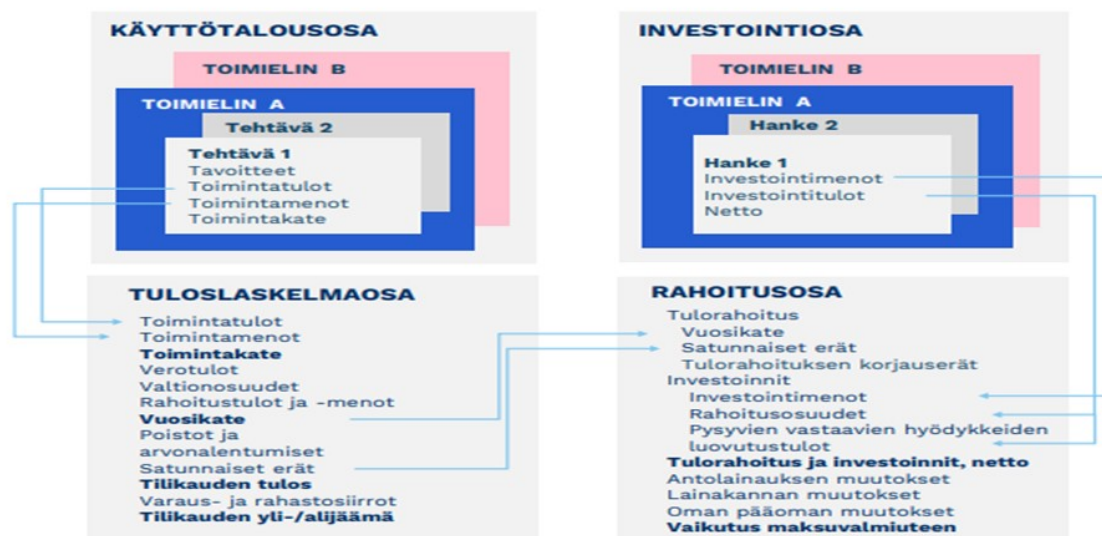
- Tilapalvelukeskus
- Ruoka- ja puhtauspalvelut

**Ruoka- ja puhtauspalveluiden sitovuustaso on elinvoimalautakunnan alaisessa toiminnassa eikä eritelty talousarvion sitovuuskohdassa. Tilapalvelukeskuksen sitovuustaso on kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa.*

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. (Kuntalaki 110 §)

Talousarvion sitovuus ja seuranta

Talousarvion sitovia erinä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määrärahat ja tuloarviot määrätään talousarviossa sitoviksi joko brutto- tai nettoperiaatteen mukaan. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään sitovuustasosta.

SITOVUUSTASOT TOIMIELIMITTÄIN	Valtuusto	Kaupunginhallitus	Toimielimet/lautakunnat
Käyttötalousosa	Lautakuntien toimintakate Peruskaupungin toiminnalliset tavoitteet	- Kaupunginhallituksen toimintakate - Kaupunginhallituksen alaiset sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	- Lautakunnan toimintakate - Lautakunnan alaisen palvelualueiden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet
Tuloslaskelmaosa	Tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat; verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut, satunnaiset erät, tilinpäätössiirrot	- Tuloslaskelmaosan tulostavoite - Tilapalvelukeskuksen tulos (tavoite)	
Investointiosa	Peruskaupungin nettoinvestoinnit yhteensä	Kaupunginhallituksen alaiset nettoinvestoinnit yhteensä Tilapalvelukeskus investointien nettokehys	Lautakunnan alaiset nettoinvestoinnit yhteensä
Rahoitusosa	Peruskaupungin rahoitusosa Lainanoton määrä	Lainan nosto-oikeudet rahoitusosan mukaisesti	

ROVANIEMEN KAUPUNKI

Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää myönnettävästä vastuuvapaudesta.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena.

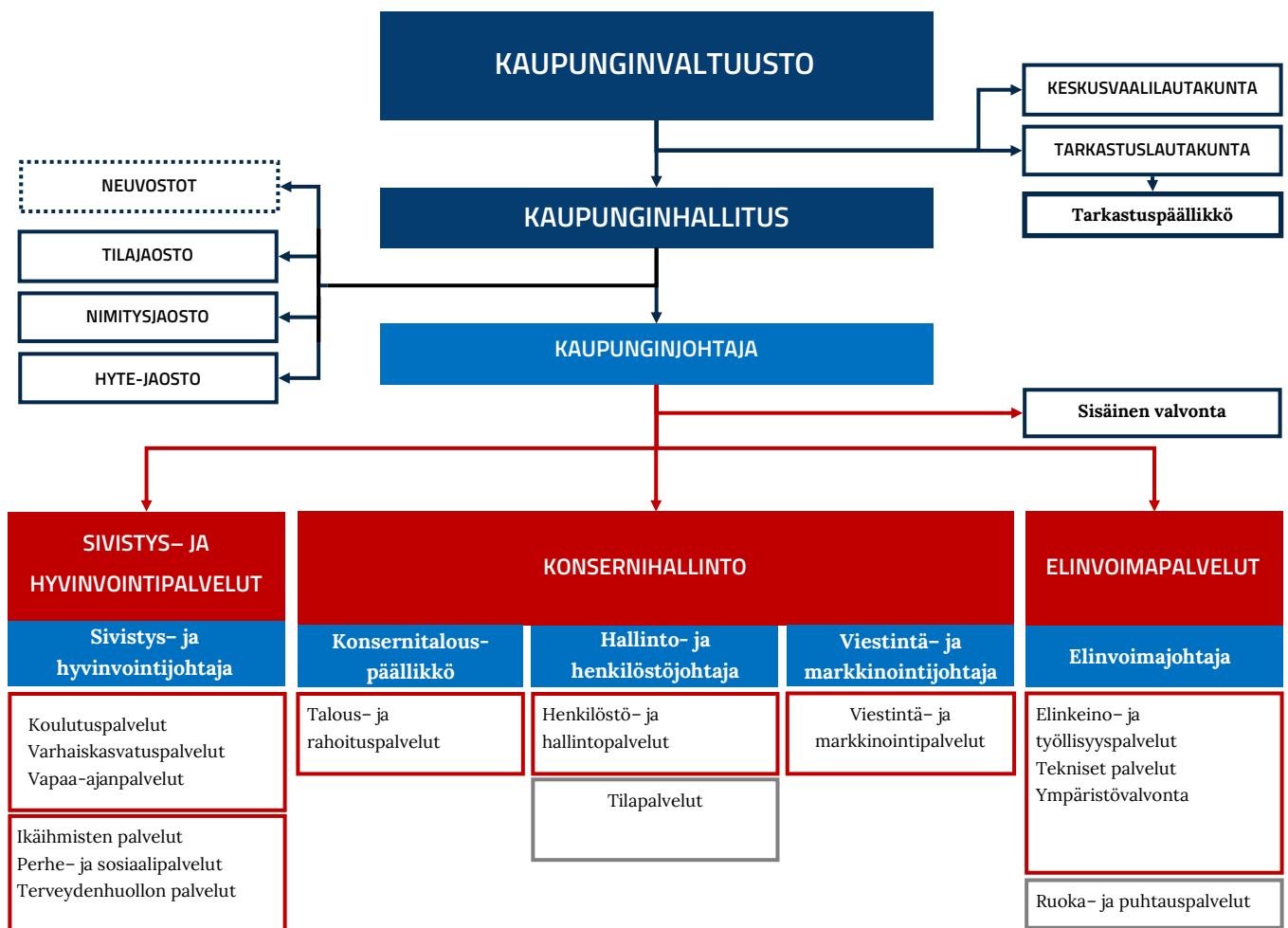
Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Määritelmää tilivelvollisista sovelletaan ottaen huomioon, että kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalla viranhaltijalla ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Tilivelvollisten määrittely ei estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä myös muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen. Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan sisällytettävä lausunto mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen.

SITOVUUSTASO	VASTUUALUE	TOIMIELIN	PALVELUALUE	MUU	TILIVELVOLLINEN
VALTUUSTO					
		TARKASTUS- LAUTAKUNTA			Toimielinten jäsenet
		KESKUSVAALI- LAUTAKUNTA			-
KAUPUNGINHALLITUS					
	KONSERNIHALLINTO				Kaupunginjohtaja
		KONSERNIHALLIN- TO			
			Henkilöstö ja hallinto- palvelut	Tilapalvelukes- kus	Vastuualue päällikkö
			Talous- ja rahoituspal- velut		Vastuualue päällikkö
			Viestintä- markkinointi- ja osal- lisuuspalvelut		Vastuualue päällikkö
TOIMIELIN					
	ELINVOIMAPALVELUT				Toimialajohtaja
		ELINVOIMA- LAUTAKUNTA			
			Elinkeino- ja työlli- syyspalvelut	Ruoka- ja puh- tauspalvelut	Palvelualuepäällikkö
					Palvelualuepäällikkö
		YHDYSKUNTASUUN- NITTELUN LAUTA- KUNTA			
			Teknisetpalvelut		Palvelualuepäällikkö
		YMPÄRISTÖ- LAU- TAKUNTA			
			Ympäristöpalvelut		Palvelualuepäällikkö
	HYVINVOINTIPALVE- LUT				Toimialajohtaja
		HYVINVOINTI- LAUTAKUNTA			
			Ikäihmisten palvelut		-
			Perhe- ja sosiaalipal- velut		-
			terveydenhuollon palvelut		-
		SIVISTYS- LAUTAKUNTA			
			Koulutuspalvelut		Palvelualuepäällikkö
			Varhaiskasvatus- palvelut		Palvelualuepäällikkö
			Vapaa-ajan palvelut		Palvelualuepäällikkö

3.2 KAUPUNGIN ORGANISAATIO

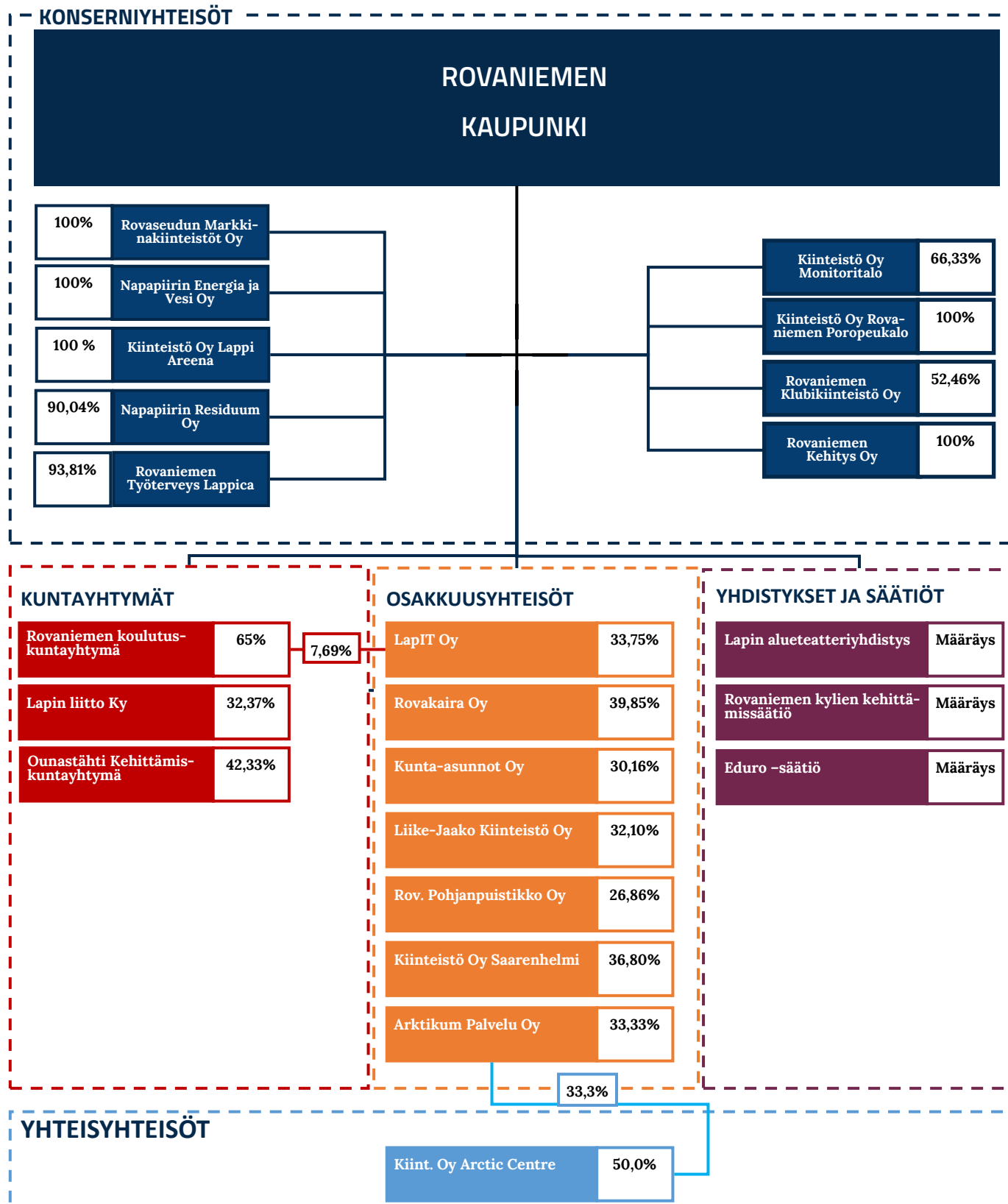
Luottamushenkilöorganisaatio rakentuu hierarkisesti, ja ylintä päättävaltaa käyttää valtuusto. Kaupunginvaltuuston alaisuuteen kuuluvat keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta sekä kaupunginhallitus, jonka vastuulla on päätösten valmistelu ja täytäntöönpano. Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluvat jaostot ja lautakunnat sekä neuvostot. Kaupunginhallitus on jakanut toimintaansa seuraaville lautakunnille: sivistys, hyvinvointi, elinvoima ympäristö ja yhdyskuntasuunnittelun lautakunta. Näistä kukin vastaa tälle erikseen määritellyistä tehtävistä ja tämän mukaisista tavoitteista.

Rovaniemen kaupungin henkilöstöorganisaatio rakentuu palvelualueisiin ja konsernihallintoon. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastuualue koostuu sivistys ja hyvinvointilautakuntien alaisista palveluista. Elinvoimapalvelut vastuualue koostuu elinvoima-, ympäristö ja yhdyskuntasuunnittelun lautakuntien alaisista palveluista. Vastuualueita johtavat Sivistys- ja hyvinvointi ja Elinvoimajohtajat. Konsernihallinto koostuu Talous- ja rahoituspalveluista, Henkilöstö- ja hallintopalveluista sekä viestintä-, markkinointi ja osallisuuspalveluista. Jokaiselle alueelle on nimetty myös vastuullinen (päällikkö/johtaja). Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin johtamisesta ja toimii esittelijänä kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.

3.2.1 ROVANIEMEN KAUPUNGIN KESKEISET YHTEISÖOMISTUKSET

Alla olevassa diagrammissa on esitetty kaupungin keskeiset yhteisöomistukset. Tarkemmat tiedot yhtiöiden organisaatiotaikenteista löytyvät konserniyhteisöjen korteilta kappaleesta 4.

3.3 HENKILÖSTÖ

Henkilöstöä koskevia painopisteitä ja toimintamalleja:

Palkkahallinnon siirtäminen omaksi toiminnaksi

- Muutoksella tavoitellaan suunnitelmakaudella palkanlaskentapalvelun laadun parantamista ja kustannusten pienentämistä.

Hyvinvointietu

- Talousarviomäärärahoissa on varauduttu henkilöstön hyvinvointiedun maksamiseen vakituiselle ja yli kuukauden pituisessa määräaikaisessa palvelussuhteessa oleville henkilöille siten, että edun suuruus on 18,33 euroa kuukaudessa ja yhteensä 220 euroa vuodessa.

Työsuhdepyöräetu

- Tavoitteena on pyöräedun käyttöönotto vuodelle 2023 aikana.

Työtä henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi jatketaan.

- Henkilöstön sairauspoissaolokäytännön päivittäminen vuoden aikana.
- Aktiivisen ja ennakoivan työkyvyn tuen mallin päivittäminen.
- Työterveysyhteistyön kehittäminen ja toimintamallin luominen erityisesti mielenterveyssyistä johtuviin poissaoloihin: Kevan tukeman kehittämishankkeen kautta on tavoitteena on löytää uusi toimintamalli, jolla pystytään paremmin havaitsemaan mielen kuormittumisesta kertovia signaaleja sekä löytämään ratkaisuja näihin tilanteisiin.
- Osatyökykyisyysratkaisujen ja uudelleensijoittumista tukevien toimien vahvistaminen kaupunkiorganisaation sisällä.

Rovaniemen kaupungin Henkilöstökulut vuosina 2021–2023

1000 eur.

	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstökulut 1000 €	157 000	165 000	105 000
Muutos ed. vuoteen	10 000	9 000	-61 000
Muutos ed. vuoteen %	7	6	-37

Henkilöstösuunnitelma vuoden 2023 talousarvioon ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelmaan

Virat ja toimet	2022	2023	2024	2025	2026	Muutos vuosina 2022-2026
Elinvoimapalvelujen toimiala	231,3	218,0	218,0	218,0	217,0	-14,3
Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimiala	2811,7	1683,6	1764,6	1762,6	1762,6	-1049,2
Konsernihallinto	133,0	133,8	133,3	132,3	131,3	-1,8
KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ:	3176,0	2035,3	2115,8	2112,8	2110,8	-1065,2

ROVANIEMEN KAUPUNKI

HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1 000 €	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos € 22 - 23	Muutos % 22 > 23
ROVANIEMI PERUSKAUPUNKI	156 476	165 209	104 718	-60 491	-36,6 %
Tarkastuslautakunta	183	189	184	-5	-2,5 %
Keskusvaalilautakunta	265	0	178	178	100,0 %
Kaupunginhallitus	4 914	5 609	5 556	-52	-0
Toimielin	889	833	773	-60	-7,2 %
*Konsernihallinto	4 025	4 776	4 783	7	0,2 %
Talous- ja rahoituspalvelut	366	635	568	-67	-10,6 %
Henkilöstö- ja hallintopalvelut	3 071	3 466	3 519	52	1,5 %
Viestintä- ja markkinointipalvelut	589	674	697	22	3,3 %
Hyvinvointipalvelut	136 577	143 343	82 971	-60 372	-42,1 %
Toimialan yhteiset palvelut	1 433	1 517	482	-1 035	-68,2 %
Hyvinvointilautakunta	59 969	65 550	198	-65 352	-99,7 %
Toimielin	81	25	0	-25	-100,0 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut	13 975	15 222	198	-15 024	-98,7 %
Ikäihmisten palvelut	28 149	30 392	0	-30 392	-100,0 %
Terveydenhuollon palvelut	17 765	19 911	0	-19 911	-100,0 %
Sivistyslautakunta	75 175	76 276	82 291	6 015	7,9 %
Toimielin	22	24	24	0	0,2 %
Varhaiskasvatuspalvelut	26 094	27 052	30 743	3 691	13,6 %
Koulutuspalvelut	42 227	42 328	44 305	1 977	4,7 %
Vapaa-ajan palvelut	6 832	6 872	7 219	347	5,0 %
Elinvoimapalvelut	8 467	9 430	9 357	-74	-0,8 %
Toimialan yhteiset palvelut	338	408	504	96	23,5 %
Elinvoimalautakunta	2 973	3 361	2 869	-492	-15 %
Toimielin	16	14	16	2	15,6 %
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	2 957	3 347	2 854	-494	-14,7 %
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	2 830	3 152	3 341	189	6 %
Toimielin	1	24	18	-6	-23,6 %
Tekniset palvelut	2 828	3 128	3 323	195	6,2 %
Ympäristölautakunta	2 327	2 509	2 642	133	5,3 %
Toimielin	13	12	16	3	25,3 %
Ympäristövalvonta	2 314	2 497	2 627	130	5,2 %
* merkityt toimielimet muutettu vastaamaan nykyistä rakennetta					
SISÄINEN LIIKETOIMINTA	6 070	6 639	6 472	-167	-2,5 %
Tilapalvelut	2 732	3 048	3 373	326	10,7 %
Ruoka- ja puhtaushuolto	3 338	3 591	3 098	-492	-13,7 %

3.4 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Valvonnan ja Riskienhallinnan lähtökohdat

Rovaniemen kaupunkikonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutetaan kuntalain (410/2015), valtuuston hyväksymän riskienhallintapolitiikan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen ja hallintosäännön mukaisesti.

Valtuuston hyväksymässä hallintosäännössä määritellään kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät (luku 10). Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimintana kattavat kaupungin koko tehtäväkentän niin peruskaupungin kuin kaupunkikonsernin osalta. Tilintarkastaja tarkastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden.

Hyvän hallintotavan mukaista päätöksentekoa ohjaavat lainsäädäntö ja hallintosääntö. Hyvin toimiva hallinto- ja johtamistapa edellyttää, että siihen on sisällytetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt. Nämä yhdessä tuottavat kohtuullisen varmuuden tuloksellisesta ja tavoitteiden sekä lain- ja hyvän hallintotavan mukaisesta toiminnasta.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on jatkuvaa toimintaa suunnittelun, päätöksenteon, toimeenpanon ja valvonnan muodostamassa toimintaketjussa. Sisäinen valvonta on kaupungin toimielinten, johdon ja henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tehtävänä on tuottaa kohtuullinen varmuus siitä, että organisaation toimintoihin, raportointiin ja vaatimustenmukaisuuteen liittyvät tavoitteet toteutuvat. Riskienhallinta järjestetään kaupunkikonsernin palvelutuotannon, hyvän hallinnon ja yleisen turvallisuuden perustaksi. Se on alhaalta ylöspäin rakennettu kokonaisuus, jonka lopputuotteena muodostuu kokonaiskuva kaupunkikonsernin merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa. Tarkastuksilla tuetaan organisaatiota toiminnan kehittämisessä ja tavoitteiden saavuttamisessa. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteet suunnittelukaudella

Tulevalla suunnittelukaudella sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat valmistellaan uusitun ohjeen mukaisesti. Konserniyhteisöjen hallitukset ja kaupungin toimieliimet päättävät yhteisönsä/toimialansa sisäiseen valvontaan liittyvistä toimenpiteistä, tunnistavat, arvioivat ja priorisoivat vuosittain keskeisimmät riskit, sekä laativat tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet vahinkojen varalle ja suunnitelmat korjaavista toimenpiteistä mahdollisissa vahinkotapauksissa.

Toimialajohtajat ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat palvelutoimintansa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallintasuunnitelmasta sekä riskienhallinnan toimeenpanosta ja arvioinnista. Esihenkilöt varmistavat valvonnan keinoin, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan, hyväksytyllä tavalla ja tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa.

Esihenkilöt tekevät sisäisen valvonnan arvioinnin omalla vastualueellaan. Kaupungin henkilöstö noudattaa työssään hyvää riskienhallintaa ja raportoivat läheltä piti tilanteista sekä tiedottavat esimiehilleen toimintaan liittyvistä riskeistä ja kehittämismahdollisuuksista. Kaupunginjohtaja antaa tarvittaessa täsmentäviä ohjeita ja määräyksiä valvonnasta vastaaville viranhaltijoille.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan säännönmukaisesti talousarviovuoden aikana. Konserniyhteisöjen hallitukset ja kaupungin toimieliimet antavat sisäisen valvonnan selonteon ja raportoivat edellisen toimintakauden aikaiset riskipoikkeamat. Raportissa arvioidaan riskienhallinnan toimivuus ja riittävyys sekä kuvataan riskien toteutumisen aiheuttamat toimenpiteet ja ennalta ehkäisy tulevaisuudessa. Riskienhallintapäällikkö kokoaa tietoa riskeistä ja valmistelee vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä esitettävän riskienhallintaraportin kaupunginhallitukselle.

Sisäisen tarkastuksen riskiperusteinen vuosisuunnitelma rakentuu kaupunkikonsernin tavoitteita uhkaavien riskien ja niiden hallintamenetelmien sekä sisäisen valvonnan toimivuuden arviointiin ja päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuuden ja riittävyyden varmistamiseen. Vuosisuunnitelma yksilöityy kaupunginjohtajan esiin nostamista tarpeista. Sisäinen tarkastaja hankkii organisaatiosta tietoa riskienhallinnasta ja tuottaa siitä varmennustietoa.

Kaupunginhallitus antaa kaupungin toimintakertomukseen tulevan sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan selonteon sekä arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja niiden hallinnasta.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään osana sisäisten prosessien kehittämistä. Kehittäminen lähtee siitä, että riskit hallitaan siellä missä ne syntyvät. Riskien hallintaa tuetaan muun muassa viestinnän, yhteisten toimenpiteiden suorittamisen ja yhteistyön organisaation ulkopuolella olevien tahojen kanssa.

Kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallintaryhmä ylläpitää ja kehittää riskienhallinnan ohjeita, apuvälineitä, menetelmiä ja muita seurantamenetelmiä. Ryhmä järjestää riskienhallintaan liittyviä asiantuntijapalveluita ja koulutusta sekä huolehtii riskienhallintaan liittyvästä yleisestä tiedottamisesta. Lisäksi riskienhallintaryhmä ohjeistaa ja seuraa toimialojen ja liikelaitosten riskienhallintaa. Riskienhallintaryhmä selvittää sähköisten raportointityökalujen käyttöönottoa. Hankinnan tavoitteena on yhtenäistää raportointia ja varmistaa tietosuojan ja tietoturvan toteutuminen.

Riskienhallintatyöryhmän jatkaa eri toimijoiden kuulemisia riskienhallinnan käytännön järjestelystä ja riskienhallintasuunnitelmasta. Kuuleminen sovitaan yhteistyössä sisäisen tarkastuksen kanssa, jotta kuuleminen ja sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma tukevat toisiaan mahdollisimman tehokkaasti.

3.5 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla (Kuntalaki 1 §). Kaupungin organisaatiossa tämä tarkoittaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä ja tehtävä työ lopulta edistää kaupunkilaisen hyvinvointia, riippumatta siitä, millä toimialalla työtä tehdään. Toimialakohtaisesti tehdyt valinnat, suunnittelu, palvelujen toteuttaminen, yhteistyö ja seuranta vaikuttavat kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja arjen turvallisuuteen.

Rovaniemen kaupungin yksikkö- ja toimirajat ylittävän hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden kokonaisuuden edistämisen (HYTE) valmistelusta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoiti yhdessä Rovaniemen kaupungin poikkihallinnollisen hyvinvointiryhmän kanssa. Hyvinvointiryhmän tehtävänä on valmistella ja kehittää yksikkö- ja toimijarajat ylittävää hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden seurantaa, suunnittelua, raportointia sekä yhteensovittamisesta.

HYVINVOINTI- ja TURVALLISUUSSUUNNITELMA 2022 - 2025

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2022-2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa osana Rovaniemen talousarviota 2022. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman liittäminen vuosittaiseen talousarvioon mahdollistaa suunnitelman vuosittaisen tarkastelun sekä tarvittaessa päivittämisen.

*Rovaniemen kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma sisältää:

- Rovaniemen kaupungin hyvinvoinnin edistämisen 4 painopistettä. Painopisteisiin sisältyvät tilasto- ja muihin tietolähteisiin perustuvat, sekä suunnitelmatyössä yhteisesti päätetyt tarkemmat ilmiöt asukkaiden hyvinvointiin liittyen, joihin tulee kiinnittää erityistä huomiota vuosina 2022-2025,
- Toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmissaan asettamat hyvinvointia ja terveyttä edistävät käytännön toimenpiteet ja tavoitteet yhteen koottuna. Hyvinvointityötä ohjaavat Rovaniemen kaupungin Kaupunkistrategia ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, sekä kohderyhmä- tai teemakohtaiset erillisohjelmat.
- Hyvinvoinnin teeman vuodelle 2023; Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi. Hyvinvoinnin teema valitaan vuosittain suunnitelman sisältämistä ilmiöistä. Esityksen 2023 vuoden teemaksi on tehnyt hyte-jaosto. Valittuun teemaan vaikutetaan koordinoitusti laaja-alaisella yhteistyöllä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen työssä.

* Rovaniemen kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2022-2025, löytyy kokonaisuudessaan tämän asiakirjan liitteistä..

Vuonna 2023 astuu voimaan laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Laissa määritellään kunnan vastuut asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä §6, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa). Lain mukaan kunnan tehtävänä on :

- edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.
- strategisessa suunnittelussaan asettaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määritellään tavoitteita tukevat toimenpiteet.
- ottaa päätöksenteossa huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.
- tehdä yhteistyötä eri toimialojen kesken hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.
- nimetä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.
- seurata kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.
- raportoida kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.
- valmistella valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.
- toimittaa hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava julkisessa tietoverkossa
- toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan.
- tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.
- osallistua 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin neuvotteluihin.

KUNNILLE OTETAAN VUODEN 2023 ALUSTA KÄYT- TÖÖN HYVINVOINNIN- ja TERVEYDEN EDISTÄMISEN VALTIONOSUUDEN LISÄOSA ELI HYTE-KERROIN

HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus vuoden 2023 alusta. Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella:

- prosessi-indikaattoreista
- tulosindikaattoreista.

Yhteensä hyte -kertoimessa käytettäviä indikaattoreita on 21. (indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määräajoin, eivätkä ne tule olemaan aina samoja).

Alustavasti on kaavailtu, että jaettava summa olisi noin 100 miljoonaa euroa. Tämä ei ole korvamerkittyä, vaan yleiskatteellista, eli se sisältyy kunnan saamaan valtionosuuteen. Kunta voi käyttää saamansa summan valtionosuuden perusteissa osoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Käytännössä kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin.

Arviota tulevasta osuudesta voi tarkastella THL:n laskelman mukaan esimerkiksi vuoden 2021 tiedoista. Rovaniemellä hyte-kerroin olisi ollut 63, joka tarkoittaa 17,8€/asukas kun asukkaita oli 64 180 (12/2021). Tämä olisi tarkoittanut, että hyte-kertoimen osoittama osuus valtion osuuksista Rovaniemen kaupungille olisi vuonna 2021 ollut 1 142 404€. (lähde: Sotkanet)

Lisätietoa kuntien hyte -kertoimesta ja indikaattorikuvauksista:

HYTE-kerroin:

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/taulukko/?indicator=szbMKrHWNYxPAwA=®ion=szY1BwA=&year=sy5zstY1BAA=&gender=t&abs=f&color=f&buildVersion=3.0-SNAPSHOT&buildTimestamp=202109301228>

Indikaattorikuvaukset:

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille>

KUNTIEN HYTE –KERROIN			Hyte -kerroin, Rovaniemi, 2020-2021		
PROSESSI –indikaattorit					
Kunnan toiminta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi				2020	2021
Peruskoulut	Liikunta	Kulttuuri	Hyte -kerroin €/asukas	16,8	17,8
Kuntajohto			Hyte -kerroin 0–100	62	63
			Hyte -kerroin, 1000 euroa	1057,2	1130,7
			Prosessi –indikaattoreiden keskiarvo hyte -kertoimessa	74	81
			Tulos –indikaattoreiden keskiarvo hyte -kertoimessa	49	44
			Selitteet:		
			Hyte -kerroin, 1000 euroa ilmaisee Hyte -kertoimen arvon tuhansina euroina		
			Hyte -kerroin, 0-100 ilmaisee Hyte -kertoimen asteikolla 0-100, joka on muodostettu tulos ja prosessi –indikaattoreiden keskiarvoista.		
			Hyte -kerroin euroa/asukas ilmaisee Hyte -kertoimen arvon muutettuna euroiksi asukasta kohden.		

Lähde: Sotkanet

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 KÄYTTÖTALOUSOSA TOIMIELIMET YHTEENSÄ

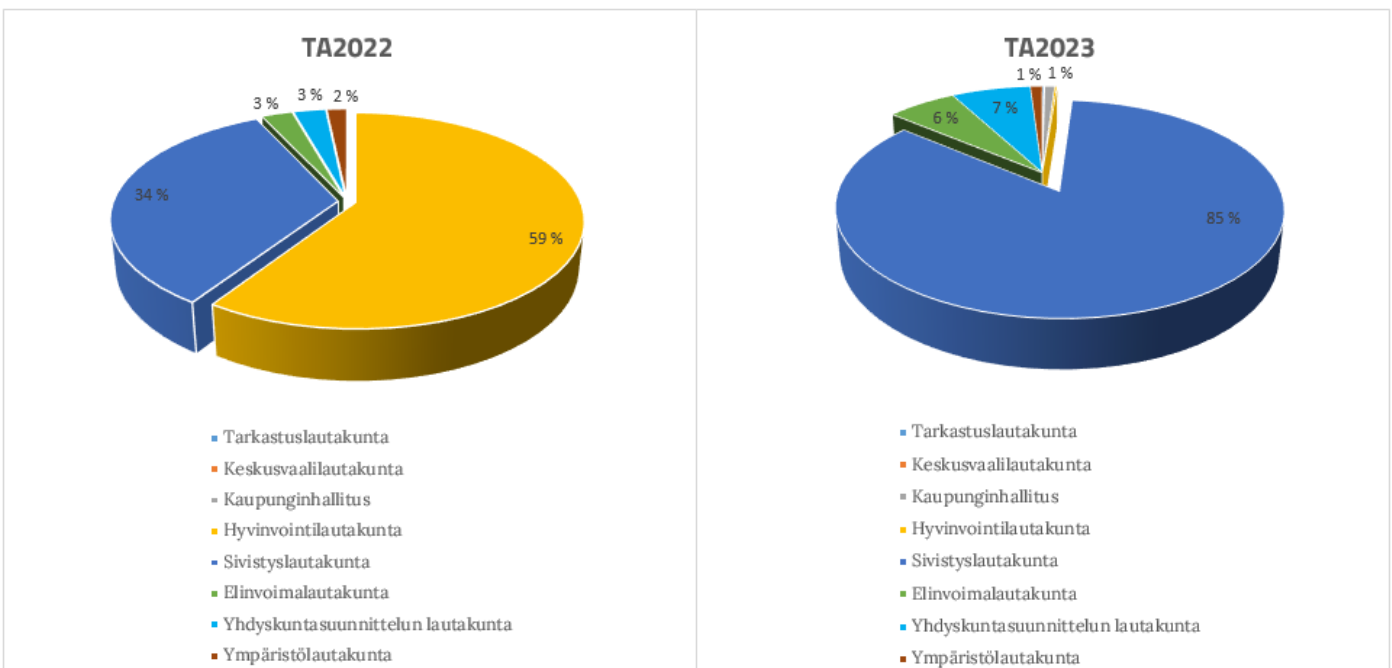
Kaupunginvaltuustoon nähden sitova toimintakate on tummennettu seuraavan sivun taulukkoon. Tarkemmin sitovuustaso on kuvattu talousarvion luvussa 3.1.

Taulukon esittämistapaa on muutettu siten, että konsernihallinto esitetään vastuualueittain ja muut lautakunnat esitetään palvelualueittain. Vuonna 2023 tapahtuvien historiallisten suurien muutosten myötä talousarvion esitystarkkuudeksi on valittu 1 000 euroa. Alustavat suunnitelmavuodet on myös avattu taulukkoon omille sarakkeilleen.

Taulukko on tehty voimassa olevan hallintosäännön palvelurakenteen mukaan. Kun hallintosääntö uuden kuntarakenteen mukaisesti saa päätöksenteossa lainvoiman, käsitellään muutokset talousarviomuutoksina ensi vuoden alussa.

Vuodelle 2023 on tehty esittämistavan muutos koskien kotouttamiskorvausten tuloa. Tulot on käsitelty kaupunginhallituksen tuloina vuoteen 2022 asti, mutta vuonna 2023 kotouttamiskorvausten tulo on siirretty hyvinvointilautakunnalle, jossa myös kotouttamisen menot ovat jo olleet. Lisäksi kaupungin osuus maksettavista verotuskustannuksista on siirretty talous- ja rahoituspalveluista kaupunginhallituksen alle.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty kuluvan (2022) ja talousarviovuoden 2023 budjetäariset erot. Huomioitava muutos selittyy hyvinvointialueiden toiminnan aloittamiseen vuoden 2023 alusta. Vuoden 2023 määrärahat jakautuvat entistä voimakkaammin sivistys ja vapaa-ajan palveluiden toteuttamiseen ja kattavat näin 85% kaupungin käyttötaloudesta.

KÄYTTÖTALOUSOSA: TOIMIELIMET YHTEENSÄ

Toimielinten määrärahat vastuu- ja palvelualueittain 1000 € (=toimintakate/nettomenot)

TP2021

TA2022

TA2023

TS2024

TS2025

TS2026

Tarkastuslautakunta	249	264	260	251	257	263
Keskusvaalilautakunta	307	174	143	0	0	0
Toimielin	-11 779	-11 803	-9 462	-9 126	-9 347	-9 574
Talous- ja rahoituspalvelut	1 999	2 554	1 153	1 112	1 139	1 167
Henkilöstö- ja hallintopalvelut	7 112	8 267	8 346	8 049	8 244	8 444
Viestintä-, markkinointi-, ja osallisuuspalvelut	720	894	1 045	1 008	1 032	1 057
Konsernihallinto yhteensä	9 832	11 714	10 544	10 169	10 415	10 668
Kaupunginhallitus	-1 947	-88	1 082	1 043	1 069	1 095
Toimielin	89	0	0	0	0	0
Perhe- ja sosiaalipalvelut	54 756	55 435	200	193	198	203
Ikäihmistien palvelut	49 586	52 437	182	175	180	184
Terveystenhuollon palvelut	24 173	33 668	0	0	0	0
Erikoissairaanhoido	97 750	109 600	0	0	0	0
Hyvinvointilautakunta	226 354	251 140	382	368	377	387
Toimielin	0	0	0	0	0	0
Varhaiskasvatuspalvelut	48 785	49 367	58 104	56 039	57 394	58 786
Koulutuspalvelut	72 926	75 204	78 362	75 577	77 404	79 282
Vapaa-ajan palvelut	17 830	18 429	19 650	18 951	19 410	19 881
Sivistyslautakunta	139 541	143 000	156 117	150 567	154 207	157 949
Toimielin	17	15	20	19	20	20
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	11 024	11 003	11 130	10 734	10 994	11 260
Elinvoimalautakunta	11 041	11 018	11 150	10 753	11 013	11 281
Toimielin	0	0	20	19	20	20
Tekniset palvelut	9 762	11 552	12 576	12 129	12 422	12 723
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	9 762	11 552	12 596	12 148	12 442	12 744
Toimielin	20	17	20	19	20	20
Ympäristövalvonta	6 076	7 073	1 884	1 817	1 861	1 906
Ympäristölautakunta	6 096	7 090	1 904	1 836	1 881	1 926
Toimielinten määrärahat yhteensä	391 404	424 150	183 633	176 967	181 246	185 644

4.1.1 TARKASTUSLAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä kattaen koko kaupunkikonsernin. Tarkastuslautakunta vastaa myös kaupungin sidonnaisuusasioista. Tarkastuslautakunnan keskeisistä tehtävistä määrätään kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan arvioinnissa tulevana talousarviokautena keskitytään lautakunnan asettaman arviointisuunnitelman lisäksi siihen, kuinka kaupungin toimielimet onnistuvat kaupunkistrategian jalkauttamisessa tavoitteisiin- ja toimintaansa.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Tarkastuslautakunta kokoontuu säännönmukaisesti kuukausittain.

Tilinpäätöskokous pidetään helmikuun loppuun mennessä.

Kaupunkistrategian arviointi huhtikuun kokouksessa.

Osavuosisikatsaus elokuun kokouksessa.

MITTARIT

Kaupunkistrategian jalkauttamisen arvioinnin tarkastuslautakunta toteuttaa:

- Talousarviokauden aikana toimielinseurannan kautta
- Tilinpäätösarvioinnin yhteydessä

Uuden tilintarkastussopimuksen seurannan mittareita ovat:

- Tilintarkastaja esittelee tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelman peruskaupungin ja kaupunkikonsernin osalta
- Tilintarkastaja antaa tarkastuslautakunnalle kaksi väliraporttia tilikauden aikana
- Tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle toteutuneista tarkastuspäivistä sekä erityistoimeksiantoista niin peruskaupungin kuin kaupunkikonsernin osalta

Sidonnaisuusvalvonnan järjestelmien ja menetelmien arvioinnin mittareita ovat:

Vaihtoehtoisten käytäntöjen kartoitus, jossa huomioidaan hinta ja muut sopimusehdot

TOIMINNAN PAINOPISTEET

A) Uuden tilintarkastussopimuksen seuranta ja tarkastuskäytäntöjen vakiinnuttaminen tilikauden 2023 alusta aloittavan tilintarkastusyhteisön kanssa.

B) Sidonnaisuusvalvontaan liittyvien järjestelmien ja menetelmien arviointi sekä tarvittaessa uusien käytäntöjen kartoitus ja käyttöönotto.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tarkastuslautakunnalle laissa asetetut tehtävät huomioiden suoranaisia strategisia tavoitteita ei ole tarkoituksenmukaista asettaa, jotta tarkastuslautakunnalla säilyy mahdollisuus esittää arvionsa siitä, miten kaupungin hallintoa, taloutta ja toimintaa on hoidettu.

Tarkastuslautakunta seuraa arvioinnissaan sitä, kuinka muut toimielimet asettavat ja saavuttavat kaupunkistrategiassa asetettuja päätavoitteita ja siitä johdettuja alatavoitteita.

HENKILÖSTÖ

Yhteensä: 2

Tarkastuslautakunnan alaisuudessa toimii tarkastuspäällikön ja kaupunkitarkastajan virka.

KÄYTTÖTALOUSOSA: TARKASTUSLAUTAKUNTA

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄ- KÖISYYS	VAKA- VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön jaksami- nen ja osaaminen	2/5	2/5	Sairaspoissaolot kasva- vat, sijaisten tarve kas- vaa, lautakunnan työn laatu ja vaikuttavuus heikkenee	Työntekijöiden jaksamista tuetaan lisäämällä työhön vaikuttamismahdollisuuksia ja lisätään joustavuutta työn monipaikkaisuutta edistämällä. Henkilöstön hyvinvointia ja jaksamista seurataan ja tuetaan. Henkilöstön motivaatiota ja työssä jaksamista tuotetaan tarjoamalla alan koulutuksen mahdollisuuksia	Viranhaltijat

TOIMIELIMEN TALOUS

Tarkastuslautakunnan talous koostuu yksinomaan menoista, sillä lautakunnan lakisääteiset tehtävät eivät tuota tuloja. Merkittävimmät muutokset tarkastuslautakunnan talouteen ovat aiheutuneet vuokratkustannusten muutoksista uusiin toimitiloihin siirtyessä. Myös lautakunnan jäsenmäärän kasvu on vaikuttanut kokouskuluihin. Talousarviokauden avoimena talouteen vaikuttavana tekijänä ovat tilintarkastuspalveluiden kustannukset, jotka voidaan todeta vasta tilintarkastuspalveluiden kilpailutuksen jälkeen. Kilpailutusprosessi toteutetaan syksyn 2022 kuluessa ja kaupungille valittava tilintarkastusyhteisö aloittaa tarkastuksensa tilikauden 2023 alusta. Esimerkiksi hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen voi vaikuttaa yleisesti tilintarkastuspalveluiden hinnoitteluun.

TALouden TUNNUSLUVUT

1000 eur.				
TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	0	0	1	0
TOIMINTAKULUT	-249	-230	-265	-260
TOIMINTAKATE	-249	-230	-264	-260

KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Vuoden **2023** ajalle sijoittuu **eduskuntavaalit**, jotka pidetään 2.4.2023

Tulevina vuosina järjestetään seuraavat vaalit:

Presidentinvaalit **28.1.2024**

Euroopan parlamentti vaalit **9.6.2024**

Seuraavat kunnallisvaalit ja Aluevaalit pidetään vuonna **2025**

TOIMIELIMEN TALOUS

Valtiolta saatavat tuet ja näiden kohdentuminen:

Vaaleissa, joissa korvausta yleensä maksetaan, on normaalin vaalien järjestämisestä maksettava korvaus 2,20 euroa per äänioikeutettu. Korvauksen määrästä noin puolet kohdentuu normaalipituisen ennakkoäänestysjakson menojen kattamiseen. Tuen vaalien järjestämiseen myöntää valtio.

Vaalien järjestämisestä aiheutuvat menot:

Vaaleista aiheutuvat menot jakautuivat vuoden 2021 perusteella mm. henkilöstökuluihin, Palveluostoihin, Vuokriin ja Toimintakuluihin.

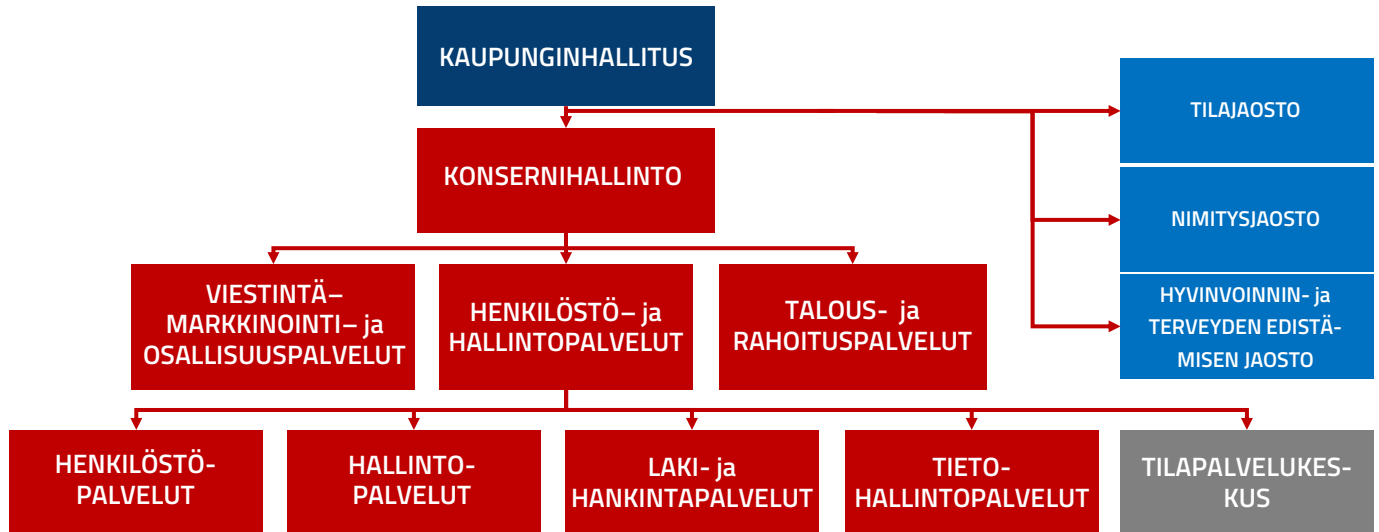
TALOUDEN TUNNUSLUVUT

1000 eur.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	72	79	-	100
TOIMINTAKULUT	-379	-212	-174	-243
TOIMINTAKATE	-307	-133	-174	-143

KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1.2 KAUPUNGINHALLITUS

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Kaupunginhallituksen tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja Rovaniemen kaupungin hallintosäännössä.

Kaupunginhallituksella on kolme (3) jaostoa: **tilajaosto**, **nimitysjaosto** ja **hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto** (HYTE-jaosto). Kaupunginhallitus päättää Rovaniemen kaupungin vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto) kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä.

Konsernihallinto jakaantuu kolmeen vastuualueeseen: henkilöstö- ja hallintopalvelut, talous- ja rahoituspalvelut ja viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut.

Henkilöstö- ja hallintopalvelut kehittää ja tuottaa kaupungin yleis-, tieto- ja henkilöstöhallintopalveluja sekä asiahallinta-, asiointi- ja tietopalveluja. Vastuualue koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Vastuualue ohjaa kaupunkistrategian valmistelu- ja toimeenpanoprosessia sekä riskienhallintaa ja varautumista. Vastuualue tuottaa tila-, laki- ja hankintapalveluita.

Talous- ja rahoituspalvelut -vastuualueen tehtävänä on kaupungin talouden, rahoituksen ja omistajaohjauksen suunnittelu, ohjaus ja seuranta sekä kehittäminen.

Viestintä- markkinointi ja osallisuuspalvelut kehittää kaupungin toimintaa ennakoivaksi, avoimeksi ja vuorovaikutteelliseksi. Vastuualue koordinoi kaupunkikonsernin viestintää, kaupunkimarkkinointia ja osallisuustyötä. Vastuualue hallinnoi ja kehittää kaupunkibrändiä.

Perustoiminnan tavoite: **Tavoitteena on laadukkaiden ja kustannustehokkaiden** tukipalvelujen tuottaminen organisaation ydintoimintojen tueksi.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Kaupunginhallitus kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa.

Tilinpäätös käsitellään kaupunginhallituksessa maaliskuun loppuun mennessä.

Strategia arvioidaan huhtikuussa.

Osavuosisikatsaus käsitellään kaupunginhallituksessa elokuussa.

Talousarvio käsitellään kaupunginhallituksessa lokakuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

- Palkkahallinnon palvelujen omaksi toiminnaksi ottaminen.
- Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaaran ja Vaaranlammen kouluhankkeiden sekä kaupungintalon hankkeen toteuttaminen.
- Lautakuntien päätösviestinnän ja toimialojen ajankohtaisviestinnän kehittäminen asukaslähtöisemmäksi.
- Arktisen pääkaupungin brändin ja sen alabrändien tunnettuuden lisääminen ja markkinointi.
- Digiohjelman laatiminen ja kokonaisarkkitehtuurin rakentaminen.
- Tulevaisuuden viestintä- ja kollaboraatoratkaisujen sekä sähköisten palveluiden kehittäminen.
- Talouspalvelujen toiminnan sähköistäminen.
- Valmistelu- ja päätöksentekoprosessien virtaviivaistaminen.
- Hankintaprosessien kehittäminen.

- Henkilöstöpolitiikan kehittäminen henkilöstön pito- ja vetovoimien vahvistamiseksi.
- Tiedolla johtamisen kehittäminen.
- Seuraavien ohjelmien päivittäminen: yhdenvertaisuussuunnitelma, hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, ehkäisevän päihdetyön ohjelma ja kotouttamisohjelma.
- Tapahtumien järjestämiselle annettavan tuen vahvistaminen ja toimintamallin kehittäminen.
- Kaupungin hallinnoimien hankkeiden koordinoinnin ja raportoinnin kehittäminen.
- Asiakaspalvelun vaikuttavuuden kehittäminen.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaus: 6. Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja

Rakennamme toimivat yhteistyörakenteet sekä kaupungin sisällä että kumppaneiden kanssa.

- Hallintopalvelut edistää tavoitetta rakentamalla uudessa toimintaympäristössä toimivat yhteistyörakenteet sekä kaupungin sisällä, että kumppaneiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin osalta.
- Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut tukee tavoitetta osallistumalla poikkihallinnolliseen työhön kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämiseksi ja liikunta-aktiivisuuden edistämiseksi sekä kulttuurin kokemisen mahdollisuuksien edistämiseksi (mm. Etiäinen-digireittipalvelun kehittäminen).

Strategiakirjaus: 7. Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.

Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut edistää tavoitetta laatimalla osallisuusohjelman (viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelma) sekä ottamalla käyttöön osallistuvan budjetoinnin toimintamallin ja uusia digitaalisia ratkaisuja osallisuuden tueksi.

- Osallistuva budjetointi: 30 000 euroa (yhteisvastuullisesti viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut sekä päätöksenteon ja johdon palvelut). Määrärahat kohdennetaan vuonna 2023 kuntalaisten antamien äänien perusteella Mäntyvaaran frisbeegolfradan ja Korkalovaaran toiminnallisen puiston toteuttamiseen.
- Muu osallisuus työ: 15 000 euroa (viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut)

Talous- ja rahoituspalvelut edistää tavoitetta vahvistamalla yksiköiden välistä yhteistyötä laadukkaan taloudellisen tiedon tuottamiseksi.

Strategiakirjaus: 8. Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.

Edistämme turvallista kasvua ja koulutusta toteuttamalla lapsia ja nuoria koskevia ohjelmia sekä hyvinvoinnin edistämisen teemavuosien tavoitteita

- Hallintopalvelut edistää tavoitetta koordinoimalla hyvinvoinnin edistämisen teemavuoden vuosikelloa "lasten ja nuorten mielen hyvinvointi".

Budjetti: 5 000€ (sekä osallistuvan budjetoinnin ½ osuus 15 000€)

Vastuutaho: päätöksenteon ja johdon palvelut

Strategiakirjaus 11: Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan

- Lisäämme hankintojen ympäristöystävällisyyttä.
- Hyödynnämme vihreää rahoitusta.

Toimenpide: Hankintamenettelyissä huomioidaan ympäristöystävällisyyden lisääminen ja huomioidaan tilahankkeiden suunnittelussa vihreän rahoituksen hakemisen kriteerit.

Vastuutaho: Hankintapalvelut, tilapalvelut, talous- ja rahoituspalvelut

Mittarit: Saadun vihreän rahoituksen määrä kaikkien investointien rahoituksesta

MITTARIT

1. Perustoiminta

Mittarit: Sairauspoissaolot, Henkilötyövuosien määrä

2. Toiminnan painopisteet

Palkkahallinnon palvelujen omaksi toiminnaksi ottaminen.

Tavoite: Palkkahallinto siirtyy omaksi toiminnaksi 1.11.2023

Mittarit: Siirron toteutuminen tavoiteajassa.

Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaaran ja Vaaranlammen kouluhankkeiden sekä kaupungintalon hankkeen toteuttaminen.

Tavoite: Hankkeet etenevät aikataulussa.

Mittarit: Hankkeiden toteutusaikataulu.

Tavoite: Lautakuntien päätösviestinnän ja toimialojen ajankohtaisviestinnän kehittäminen asukaslähtöisemmäksi.

Mittarit: Lautakuntien päätösviestinnän malli vakiinnettu. (k/e) Toimialojen viestintäverkostot koottu ja säännöllinen yhteistyömuoto käynnistetty. (k/e)

Tavoite: Arktisen pääkaupungin brändin ja sen alabrändien tunnettuuden lisääminen ja markkinointi.

Mittarit: Viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelma laadittu ja brändin toteutumisen mittarit määritelty. (k/e)

Tavoite: Talouspalvelujen toiminnan sähköistäminen

Mittarit: Paperilaskujen määrä, lähtötaso 42 000 kpl/vuosi, tavoite 2023: korkeintaan 1000 kpl. Paperisten ansiolaskelmien määrä, lähtötaso 5320 kpl/vuosi, tavoite 2023: 0 kpl. Toimintamallien selkeyttämisellä tavoitellaan yhteensä 100 000 euron kustannussäästöjä, lähtötason laskentaperuste on 8/2022 palveluhinta-arvio.

Tavoite: Talouden prosessien kuvaaminen

Mittarit: koko kaupungin ja toimielinten talousarvioprosessi kuvattuna,

Tavoite: Digiohjelman laatiminen ja kokonaisarkkitehtuurin (KA) rakentaminen. Tietohallinto valmistelee esitystä tulevaisuuden viestintä- ja kollaboratoratkaisuisista sekä sähköisten palveluiden kehittäminen.

Mittarit: Digiohjelma on valmis päätöksentekoprosessiin 06/2023 mennessä.

Tietohallinto esittelee johtoryhmälle viestintä- ja kollaboratoratkaisun 05/2023 mennessä.

Kaupungin kokonaisarkkitehtuurista; järjestelmä, tieto, data ja osittain tietovirtojen osalta on nykytila kuvattu sekä tavoitetilan määrittely valmis 12/2023 mennessä.

Tavoite: Tiedolla johtamisen kehittäminen johdon ja päätöksenteon tarpeisiin.

Mittarit: Tiedolla johtamisen nykytilan kartoitus, sisällöt ja prosessit on määritelty konsernihallinnon osalta **Kyllä/Ei**.

Tavoite: Rovaniemen kaupungin ohjelmatyön laatiminen ja tarvittaessa päivittäminen vastaamaan kaupunkistrategia 2030 kirjauksia sekä uutta toimintaympäristöä hyvinvointialueen kanssa seuraavien ohjelmien osalta: 2) yhdenvertaisuussuunnitelma, 3) hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, 4) ehkäisevän päihdetyön ohjelma ja 5) kotouttamisohjelma.

Mittarit: 1) Ohjelmatyön yleiset ja yhteiset linjaukset, 2) Yhdenvertaisuussuunnitelma, 3) hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, 4) ehkäisevän päihdetyön ohjelma ja 5) kotouttamisohjelma on hyväksytty (Q4/2023). **Kyllä/ei**

Tavoite: Valmistelu- ja päätöksentekoprosessien virtaviivaistaminen. Kehitetään sähköistä hallintoa.

Mittarit: Prosessista on tehty kuvaus, ohjeistus ja vuosikello. Toimielinten pöytäkirjojen sähköinen allekirjoitus otettu käyttöön.

Tavoite: Henkilöstöpolitiikan kehittäminen henkilöstön pito- ja vetovoimien vahvistamiseksi.

Mittarit: Henkilöstön pysyvyyden ja vaihtuvuuden muutos.

Tavoite: Asiakaspalvelun ja sen mittaamisen kehittäminen. Toiminnan kehittäminen yhdessä asiakkaiden ja kaupungin eri toimialojen kanssa.

Mittarit: Asiakaspalvelun toiminnalle on asetettu tavoitteet ja mittarit.

3. Strategiset painopisteet

Strategiakirjaus: 6. Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja

Tavoite: Rakennamme toimivat yhteistyörakenteet sekä kaupungin sisällä että kumppaneiden kanssa.

Mittari: Hyvinvointialuetta koskevien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoitujen yhteistyörakenteiden valmistelu, toiminnan vastuut ja resurssit on määritelty Q2/2023 **kyllä/ei**

Strategiakirjaus: 7. Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.

Tavoite: Lisäämme yhteisöjen ja yksilöiden vaikutusmahdollisuuksia itseään ja elinympäristöään koskevissa asioissa. Osallisuudesta tulee laajasti osa kaupungin toimintaa.

Mittarit: Osallisuusohjelma laadittu ja keskeisimmät kehittämiskohteet tunnistettu. Erityisryhmien osallistumismahdollisuudet otetaan huomioon erityisesti heitä koskevien asioiden valmistelussa - toteutunut (**kyllä/ei**).

Varhaisen avoimen yhteistyön toimintamalli (VAY) määrä, järjestettyjen henkilöstökoulutusten määrä, eri toimialojen ja palvelualueiden osallisuutta tukevien tilaisuuksien/kampanjoiden/kyselyiden määrä.

Talous- ja rahoituspalvelut edistää tavoitetta vahvistamalla yksiköiden välistä yhteistyötä laadukkaana taloudellisen tiedon tuottamiseksi.

Mittarit: Talousteemaiset koulutukset kaupungin henkilöstölle 10 kpl/2023, talouden pääprosessien aloitus ja seuranta yhteistyössä eri yksiköiden kanssa: toteuma: on **toteutunut/ei toteutunut**, sähköiset palautekyselyt koulutuksista ja pääprosessien toteuttamisesta, tavoite: kyselyt kaikista, **vas-tausprosentti 50%**

Strategiakirjaus: 8. Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.

Tavoite: Edistämme turvallista kasvua ja koulutusta toteuttamalla lapsia ja nuoria koskevia ohjelmia sekä hyvinvoinnin edistämisen teemavuosien tavoitteita

Mittari: Kartoitettu kokonaisuus onko lasten ja nuorten kasvua ja koulutusta koskevissa ohjelmissa huomioitu mielen hyvinvoinnin edistäminen (Q4/2023). **kyllä/ei**

Strategiakirjaus 11: Asetamme Rovaniemen hiilineutraaluiden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan

• Lisäämme hankintojen ympäristöystävällisyyttä

Mittari: Sisällyttämme laadittavaan hankintaohjelmaan ympäristöystävällisyyden kriteerit vuoden 2023 loppuun mennessä (Q4/2023). **kyllä/ei**

HENKILÖSTÖ

Konsernihallinnon henkilöstömäärä vuonna 2023 on yhteensä **133** ja jakautuu seuraavasti:

- Henkilöstö- ja hallintopalvelut -vastualueen henkilöstömäärä: **111,3** (josta tilapalvelut **59,5**)
- Talous- ja rahoituspalvelut -vastualueen henkilöstömäärä: **7,5**
- Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut -vastualueen henkilöstömäärä: **11**

KÄYTTÖTALOUSOSA: KAUPUNGINHALLITUS

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODEN- NÄKÖI- SYYS	VAKA - VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Toiminnallinen riski: Henkilöstön hyvinvoinnin heikkeneminen	2/5	3/5	Sairaspoissaolot kasvavat, sijaisten tarve kasvaa, osaaminen heikkenee. Henkilöstömenot ylittyvät, valmisteltavat asiat viivästyvät.	Lisätään etätö- ja muita työhön vaikuttamis mahdollisuuksia työntekijöiden jaksamisen tukemiseen. Henkilöstön työkykyä ja hyvinvointia seurataan ja tuetaan varhaisen tuen menetelmien mukaisesti.	Esihenkilöt
Toiminnallinen riski: Viestintävalmiudet - verkkosivustoon kohdistuva palvelunesto- hyökkäys tai tietoliikenteen katkeaminen.	2/5	3/5	Kuntalaisille ei saada jaettua mahdollisessa kriisitilanteessa luotettavaa tietoa.	Rakennetaan varasivusto, jolla varmistetaan, että viestintä ja tiedottaminen voi jatkua, vaikka varsinainen sivusto ei olisi toiminnassa. Huolehditaan muilta osin viestintävalmiuksien ja -välineiden toimintavarmuudesta.	Kuntalaiset
Taloudellinen riski: Verorahoituksen ennakoinnin kehitys	2/5	2/5	Verotulotilitykset voivat olla ennakoitua pienemmät	Vaikuttaminen mm. Kuntaliiton ja muiden vaikuttamisyhteistyön kautta.	
Toiminnallinen riski: Tilahankkeiden toteuttamisen epäonnistuminen	2/5	4/5	Suurten tilahankkeiden toteuttamisen epäonnistuminen voi merkitä esimerkiksi tilakustannusten kasvamista ja toiminnallisia haittoja kaupungin toiminnalle ja tilojen käyttäjille sekä mainehaittoja kaupunkiorjansiirtolalle.	Tilahankkeiden asianmukainen valmistelu ja toteuttaminen toimielinten päätösten mukaisesti.	
Toiminnallinen riski: Toiminnan jatkuvuuden turvaaminen			Muutostilanteissa organisaation toiminta voi häiriintyä esimerkiksi henkilöstön vaihtuvuuden vuoksi.	Hiljaisen tiedon näkyväksi tekeminen, prosessien kuvaaminen ja ohjeiden laatiminen.	
Taloudellinen riski: Korkoriski	3/5	1/5	Korkokulut kasvavat ennakointimasti	Velan suojaaminen koronvaihto- ja kiintein sopimuksin	
Toiminnallinen riski: Kyberhyökkäys kaupungin toimintaan	2/5	4/5	Ulkopuolinen kyberhyökkäys	Seurattava kyberuhkien kasvua ja toimintamalleja. Lisäksi tarkistettava kaupungin palvelusopimukset kriittisistä palveluista	Kaupungin kriittisten kohteet.

KÄYTTÖTALOUSOSA: KAUPUNGINHALLITUS

TOIMIELIMEN TALOUS

Kunnanhallituksen alaisessa toiminnassa toimielimen toimintakuluissa on mukana (ennen talous- ja rahoituspalveluilla) kaupungin maksama osuus verotuskustannuksiin, joka pieneni hyvinvointialuemuutoksen takia noin 800 000 euroa. Vuodelle 2023 on budjetoitu noin 680 000 euroa. Merkittävin tulo kaupunginhallitukselle on myynti- ja korvaustulot, joita kaupunki saa tonttien vuokrauksesta ja maankäyttösopimuksista arviolta 11,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tuloissa ei ole mukana kotouttamiskorvauksia esittämistävän muutoksen vuoksi aiempien vuosien tapaan. Vuoden 2022 talousarviolla kotouttamiskorvauksia on budjetoitu 1,1 miljoonaa euroa. Toimielin tarkoittaa kaupunginhallitusta. Toimielimen luvuissa on mukana myös kaupunginjohtajan ja sisäisen valvonnan toimintatuotot ja -kulut. Vuodelle 2023 muuttuvia jäsenmaksuja ei ole huomioitu budjetissa. Konsernihallinnon toimintatuotot muodostuvat sisäisistä toimintatuotoista, sillä merkittävä osa vastuualueiden budjetista vyörytetään toimialoille.

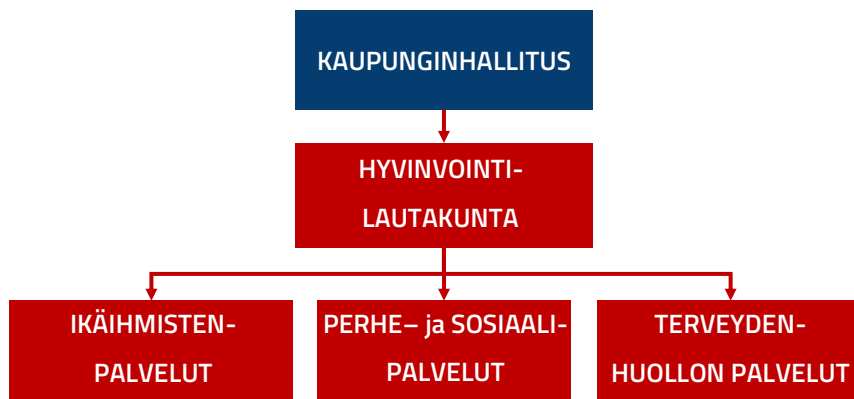
Kaupunginhallituksen osalta merkittävimmät kulut muodostuvat henkilöstökulujen (vähennee vuoteen 2023 52 000 euroa) lisäksi asiakaspalveluiden ostoista, joiden kulu pienenee vuodelle 2023 noin 280 000 euroa. Yllämainittu osuus verotuskustannuksiin on osa palveluiden ostoja. Muissa toimintakuluissa kasvu on noin 80 000 euroa, joka aiheutuu muun muassa vuoden 2023 hyvinvointialueuudistuksen myötä ennakoivasta saatavien perinnästä

TALouden TUNNUSLUVUT

1000 eur.

KAUPUNGINHALLITUS	TP2021	TP 2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	14 130	11 987	13 631	11 802
Toimielin	13 133	10 694	13 087	11 402
Henkilöstö- ja hallintopalvelut	898	1 219	442	360
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut	98	45	98	40
Talous- ja rahoituspalvelut	1	29	4	0
TOIMINTAKULUT	-12 184	-13 103	-13 543	-12 884
Toimielin	-1 355	-1 207	-1 284	-1 940
Henkilöstö- ja hallintopalvelut	-8 010	-8 625	-8 709	-8 706
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut	-819	-700	-992	-1 085
Talous- ja rahoituspalvelut	-2 000	-2 571	-2 558	-1 153
TOIMINTAKATE	1 946	-1 116	88	-1 081

4.1.3 HYVINVOINTILAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Hyvinvointilautakunta nyky muodossaan lakkaa 31.12.2022 sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuun siirtyessä 1.1.2023 alkaen Lapin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Kaupungin järjestämisvastuulle jää maahanmuuttajien kotouttaminen, eläkeläistila Potkurin toiminta sekä se osa järjestöjen toiminta-avustuksista, jotka eivät kuulu Lapin hyvinvointialueen avustuksien piiriin. Kaupungille jäävät seuraavat avustukset yhteensä 262 720 €: Klubitalo Roihula, Nuorten Ystävät / Tuetun työllistämisen toiminnan avustus 96 000 €, Rovaniemen Nuorisoyhteisö ry / Nuorten tuetun asumisen palvelujen avustus 30 000 €, MoniNet, Rovaniemi / Monikulttuurisen vapaaehtoistoiminnan tuki 31 522 €, MLL / lastenhoitotoiminta 27 698 €, MLL / perhetoimintakeskus 15 000 €, Neuvokas / vapaaehtoistyön palvelujen toteuttamisen tuki yhteensä 62 500 €.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Hyvinvointilautakunta käsittelee talous- ja strategia-asiat seuraavasti: tilinpäätös maaliskuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, strategian revisiointia huhtikuussa, osavuosikatsaus elokuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, talousarvio syyskuussa.

HENKILÖSTÖ

Kotouttamisen yksikössä on neljä (4) vakanssia: yksi (1) Sosiaalitoimiston johtaja, kaksi (2) sosionomia sekä yksi (1) toimistotyöntekijä.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Kotouttamistoiminnan tavoite on maahanmuuttajien integraatio kielen opiskelun, työllisyyteen tähtäävän koulutuksen ja työllistymisen keinoin. Avustuksilla tuetaan kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja vaikuttavuutta.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Toiminnot siirtyvät organisaatiouudistuksen myötä osaksi vastaanottavaa organisaatiota ja sen toimintasuunnitelmaa.

MITTARIT

Avustuksista ja vuokra-avustuksesta laaditaan raportit, joiden kriteerit määritellään avustuksen myöntämishetkellä. Kotouttamistoiminta tullaan arvioimaan osana elinvoiman toimialan työllisyysyksikön toimintaa, jonne avustukset kohdennetaan.

KÄYTTÖTALOUSOSA: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄ- KÖISYYS	VAKA- VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön jaksaminen	2/5	3/5	Sairaspoissaolot kasvavat, sijaisten tarve kasvaa, Henkilöstömenot ylittyvät	Lisätään etätyö ja muita työhön vaikuttamis mahdollisuuksia työntekijöiden jaksamisen tukemiseen Henkilöstön hyvinvointia seurataan	Esihenkilöt

TOIMIELIMEN TALOUS

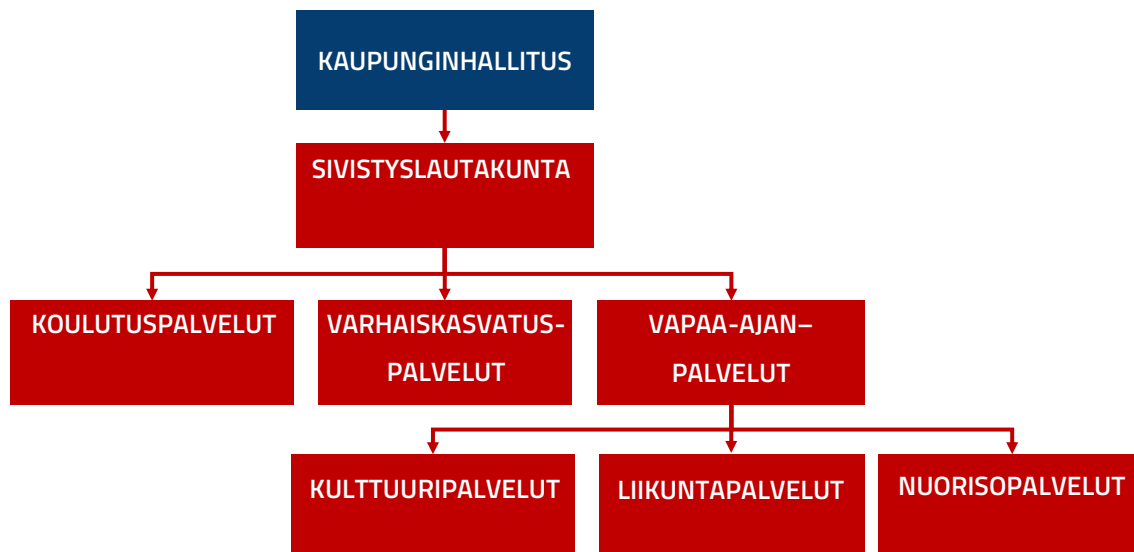
Merkittävimmät toimintamenot koostuvat maahanmuuttajien kotouttamispalveluiden henkilöstökuluista sekä palveluiden ostoista, eläkeläistila Potkurin vuokrakuluista sekä järjestöille maksettavista toiminta-avustuksista. Tulot koostuvat lähes kokonaisuudessaan maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvistä valtion maksamista avustuksista ja korvauksista.

TALouden TUNNUSLUVUT

1000 eur.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	39 210	24 464	27 410	702
Lautakunta	46	39	50	
Perhe- ja sosiaalipalvelut	3 884	3 472	5 336	700
Ikäihmistien palvelut	13 197	11 972	14 585	
Terveystenhuollon palvelut	22 082	8 981	7 439	2
TOIMINTAKULUT	-265 562	-242 167	-278 549	-1 083
Toimielin	-134	-59	-50	
Perhe- ja sosiaalipalvelut	-58 641	-52 536	-60 771	-900
Ikäihmistien palvelut	-62 784	-57 565	-67 021	
Terveystenhuollon palvelut	-144 033	-132 007	-150 707	-183
TOIMINTAKATE	-226 352	-217 702	-251 140	-382

4.1.4 SIVISTYSLAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Sivistyslautakunnan alainen toiminta koostuu seuraavista palvelualueista: varhaiskasvatuspalvelut, koulutuspalvelut ja vapaa-ajan palvelut. Palvelualueet ovat organisoineet toimintaansa edelleen ja jakaneet vastuualueet seuraavasti:

varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueet ovat varhaiskasvatus, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus.

Koulutuspalveluiden vastuualueina ovat perusopetus, lukiokoulutus ja taiteen perusopetus.

Vapaa-ajan palveluiden vastuualueet ovat nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja kulttuuripalvelut.

Toimielimen toiminnassa tulevana talousarviokautena edistetään **palvelualueiden välisen yhteistyön kehittämistä, lasten ja nuorten turvallisen kasvun tukemista** koko palvelualueketjussa sekä **yhdyspintatyöskentelyä** uuden hyvinvointialueorganisaation kanssa. Toiminnassa edistetään myös tavoitetta parantaa **palveluiden saatavuutta**

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Toimielimen organit kokoontuvat alla olevan mukaisesti:

- Sivistyslautakunta vähintään kerran kuukaudessa
- Sivistyspalveluiden johtoryhmä vähintään kolme kertaa kuukaudessa (kaksi johtoryhmäkokousta + listapalaveri)
- Palvelualueiden johtoryhmät vähintään kerran kuukaudessa
- Vapaa-ajan tilatyöryhmä joka toinen kuukausi
- Tilinpäätöksen käsittely lautakunnassa maaliskuun loppuun mennessä
- Osavuosikatsauksen käsittely syyskuun puoliväliin mennessä.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vuoden 2023 talousarviossa on toimialan painopisteiksi valittu palvelualueiden keskinäisen ja palvelualueiden ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön kehittäminen, lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisen kasvun tukeminen, palvelun saatavuuden varmistaminen sekä toiminnan digitalisaation edistäminen.

Toimiala on huomionut painopisteet jatkamalla osallistumista aihetta tukeviin hankkeisiin ja suunnittelemalla poik-kihallinnollista yhteistyötä sekä palvelualueiden että sidosryhmien välillä. Lisäksi panostetaan palveluiden ja työntekijöiden saatavuuden varmistamiseen investoimalla simulaatiomalliin, jota aletaan käyttää talousarviovuodesta 2023 eteenpäin. Digitalisaatiota kehitetään yhdessä tietohallinnon ja muiden ICT-toimijoiden kanssa sekä hanketyön kautta. Toimiala toteuttaa palvelujen saatavuuteen liittyvän kartoituksen talousarviovuonna 2023, jonka perusteella toimintaa voidaan paremmin suunnitella ja kehittää tulevien talousarviovuosien aikana.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET
PAINOPISTEET

TOIMINTAPERIAATE: YHDESSÄ TEKEVÄ

Toimiala:

Toimiala edistää valittua strategiatavoitetta panostamalla palvelualueiden välisen yhteistyön kehittämiseen. Konkreettisina toimenpiteinä jatketaan yhteistyöhankkeita joita ovat tilikaudella 2023:

- Harrastamisen Suomen Malli tukemaan lasten ja nuorten kerhotoimintaa, yhteistyö koulutuspalveluiden, nuorisopalveluiden ja kulttuuripalveluiden kanssa. Budjetti tilikaudelle 2023 200.000€. Hanke edistää myös nuorten turvallista kasvua ja tasa-arvoa.

- Lukuitu-hankkeen toimintamallin ylläpito vahvistamaan neuvolan, varhaiskasvatuksen ja kirjaston välistä lukutaitotöitä lasten ja lapsiperheiden kanssa. Mittareina pidetty satutuokiot varhaiskasvatusryhmille.

- Rovaniemi liikkeelle-hanke poikkipalvelualueellisena hankkeena. Hankkeen tavoitteena on luoda Rovaniemen kaupunkiin poikkihallinnollinen ja monialainen malli kuntalaisten liikunnallisen aktiivisuuden ja terveellisten elämäntapojen edistämiseksi. Hanke sisältää liikuntaneuvonnan, liikunnan palveluohjauksen ja elintapaohjauksen prosessien kehittämisen. Hankkeeseen osallistetaan kaupungin kaikki toimialat ja palvelualueet, mukaanlukien hyvinvointialueelle vuonna 2023 siirtyvät terveyst- ja sosiaalipalvelut. Budjetti tilikaudelle on 50.000€.

- Etsivä kulttuurinen vanhustyö-hanke ennakoimaan SOTE-uudistuksen vaikutuksia etsivään kulttuuriseen vanhustyöhön sekä vahvistamaan hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa tehtävää yhdyspintatyötä. Budjetti 312.000€ ajalle 1.9.2022-31.12.2023.

- Intoa taiteesta - taidemuseon digitaaliset etäpalvelut osana kuntouttavaa toimintaa. Hanke edesauttaa työelämän ulkopuolella olevien ryhmien hyvinvointia ja lisää aktiivisuutta omassa elämässä taiteen avulla. Yhteistyöhanke kulttuuritoimen ja nuorisopalveluiden kanssa. Budjetti vuodelle 2023 93.000€.

Toimiala edistää yhdessä tekevä- strategiatavoitetta talousarviokaudella myös kehittämällä yhdyspintatyöskentelyä hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyön muoto ja työryhmä määritellään yhdessä hyvinvointialueen kanssa, mutta isossa kuvassa yhteistyö koostuu työryhmätyöskentelystä ja tiiviistä yhteydenpidosta.

Toimialan budjetti: 655.000€

Omistaja: Toimialajohtaja

Koulutuspalvelut:

Strategiatavoitetta edistetään rakentamalla yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa liittyen oppilashuoltoon. Käytännön toimenpiteenä perustetaan yhteinen oppilashuolto- ja opiskelijahuoltotyöryhmä. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tapaamisten välillä tehdään toimenpiteiden seuranta. Seuranta toteutetaan muun muassa erityisen tuen oppilasmäärän tilastoinnin kautta. Hyvinvoinnin vuosikellon mukaisia oppitunteja järjestetään kaikissa peruskouluissa.

Koulutuspalveluiden budjetti: perustoiminnan rahoituksen puitteissa

Omistaja: Palvelualuepäällikkö

Vapaa-ajan palvelut:

Strategiatavoitetta edistetään kuuntelemalla yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamalla yhteisöllisyyttä ja lisäämällä vuorovaikutusta toimijoiden välillä. Palveluiden suunnittelussa otetaan huomioon myös Rovaniemellä vierailevat. Käytännön toimenpiteenä tavoitteen edistymiselle on osallisuutta ja vuorovaikutusta edistävien tapahtumien järjestäminen yksiköittäin vähintään kaksi kertaa vuodessa, sekä näistä syntyneiden toimenpide-ehdotusten seuranta. Mittarina seurataan tapahtumien osallistujamääriä. Lisäksi toimenpiteenä on sähköisten kyselyiden ja osallistamistapojen edelleenkehittäminen, kuten kirjaston palaute- ja osallistamiskanava. Kaikki sivistystoimialan palvelut myös osallistuvat toimialan viestinnän, osallisuuden ja markkinoinnin työryhmätyöskentelyyn.

Vapaa-ajan palveluiden budjetti: perustoiminnan rahoituksen puitteissa

Omistaja: Palvelualuepäällikkö

Varhaiskasvatuspalvelut:

Strategiatavoitetta edistetään rakentamalla yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa liittyen neuvolan ja varhaiskasvatuksen varhaisen tuen perheohjaukseen. Käytännön toimenpiteenä pilotoidaan toimintamalli kahdella eri alueella vanhempien ohjaukseen, tukeen ja neuvontaan perheen muuttuneessa elämäntilanteessa odotuksen, syntymän ja lapsen ensimmäisen ikävuoden aikana. Tavoitteena on tukea perheiden omaa selviytymistä sekä rakentaa tuki kotihoidosta varhaiskasvatukseen. Mittarina asiakasperheiden määrä ja käyntikerrat.

Varhaiskasvatuspalveluiden budjetti: perustoiminnan rahoituksen puitteissa

Omistaja: Palvelualuepäällikkö

TOIMINTAPERIAATE: TURVALLINEN JA LUOTETTAVA

Toimiala:

Toimiala edistää turvallisuuden ja luotettavuuden arvoja panostamalla lasten turvalliseen kasvuun ja laadukkaaseen koulutukseen. Erityisen tuen toimintamallin kehittämistä talousarviokaudella edesauttavat seuraavat toiminnot:

- Kiusaamisen ehkäisy ja Someturvan lanseeraaminen. Someturvaan budjetoidaan talousarviokaudelle 10.000€, ja kiusaamisen ehkäisyn budjetti on 50.000€. Painopisteenä on haastavimpiin kiusaamistapauksiin puuttuminen ja niiden ratkaisu. Mittarina on Someturvan käyttäjien määrät.

- Walk-in-talk-toiminnan kehittäminen ja seuranta ja yhteisten tapahtumien järjestäminen. Sivistyspalvelut koordinoi toimintaa kaupungin järjestämissä tiloissa yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Resurssina koordinaattorin palkka 45.000€ sekä vaihtelevat tilakustannukset.

Toimialan budjetti: 105.000€

Omistaja: Toimialajohtaja

Vapaa-ajan palvelut:

Tavoitetta edistetään järjestämällä palveluja ja toimintaa, joiden painopiste on osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia edistävissä, ennaltaehkäisevissä ja moniammatillisessa yhteistoiminnassa. Mittarina tavoitteen edistymisessä on nuorisopalveluiden osalta Nuorten työpajatoiminnan osallistujamäärät: lähtötaso 36 osallistujaa vuodessa on maksimipaikkamäärä, tavoitteena on saada maksimimäärä täyteen 2023. Tämän lisäksi mittarina on Etsivän nuorisotyön asiakasmäärät: Lähtötaso toimintakaudelle 2022 261 asiakasta, ja tavoite 2023 285 asiakasta. Lisäksi seurataan Lasten Rovaniemi-toimenpideohjelman toteutumista toimintavuoden aikana työryhmätyöskentelyn muodossa (LaNuPo), ja ylläpidetään Taidetestaajat-toimintamallin asiakaskunnan tavoitavuus 100%:ssa.

Vapaa-ajan palveluiden budjetti: perustoiminnan rahoituksen puitteissa

Omistaja: Palvelualuepäällikkö

TOIMINTAPERIAATE: PALVELEVA

Koulutuspalvelut & varhaiskasvatuspalvelut

Koulutuspalveluiden ja varhaiskasvatuksen palvelualueet edistävät valittua strategiatavoitetta edistämällä kunta- ja lasten palveluiden saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta

parantamalla palveluiden saatavuuden ennakointia.

Käytännössä koulutuspalvelut ja varhaiskasvatuksen palvelut edistävät tavoitteita palveluverkon osalta implementoimalla palveluverkkotyöryhmän yhdessä sivistystoimialan ja kaavoituksen sekä yhdyskuntatekniikan kanssa Rovaniemen alueiden pitkäjänteisen suunnittelun orgaaniksi. Työryhmä tulee kokoontumaan kolme kertaa vuoden aikana kartoittamaan tulevia palveluverkkotarpeita ja nykyverkon riittävyyttä. Mittarina toimii eri palvelualueilla vuosittain tehtävä palvelutarpeen asiakaskysely.

Varhaiskasvatuksen palvelut panostaa tiedolla johtamiseen palveluverkkosuunnittelussa ottamalla käyttöön simulatiotyökalun, jolla helpotetaan sekä palveluverkko- että henkilöstösuunnittelua. Mallilla helpotetaan myös asiakaspaikkojen kapasiteettimäärittelyn ennustettavuutta. Investointi hankkeeseen vuonna 2022 on 39.800€, jonka hyödyt näkyvät suunnittelumallin käyttöönotossa talousarviovuodelle 2023.

Varhaiskasvatuksen palvelut edistää valittua strategiaa vahvistamalla henkilöstön veto- ja pitovoimaa. Pitovoiman vahvistamiseksi käytännön toimenpiteenä on psykososiaalisen kuormittavuuden kyselyn implementointi vuosittaisena prosessina. Kyselyn lopputuloksena syntyvän toimenpidesuunnitelman realisointia seurataan säännöllisesti perustettavassa työryhmässä 2 kertaa vuodessa.

Vapaa-ajan palvelut:

Vapaa-ajan palvelut osallistuu tavoitteeseen luomalla tasa-arvoisia osallistumismahdollisuuksia yhteisiin tapahtumiin ja palvelutarjontaan edistäen näin yhdenvertaisuutta.

Tavoitteena on edistää terveellisiä elämäntapoja ja kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Mittarina tälle tavoitteelle on liikunnan osalta ohjatun liikunnan määrä ja tilavarauksen määrä: Lähtötaso ohjatulle liikunnalle 42.000 kävijää, tavoite 50.000 kävijää. Liikuntatilojen varausmäärän lähtötaso 58.000 varausta, tavoitetaso 60.000 varausta. Lisäksi toimenpiteenä talousarviokaudella tehdään pääkirjastolle esteettömyysarviointi, ja taidemuseosta tehdään autis-miystävällinen.

Mittarina tavoitteelle on myös Kaikukortin käyttöasteen seuranta: Käyttöasteeksi tavoitellaan yli 50% ja kaksi uutta toimijaa sisällöntarjoajaksi. Nuorisopalveluiden toteuttaman Harrastamisen Suomen Malli-hankkeen kerhojen määrän tavoitteena on 120 kerhoa viikossa.

Kirjaston osalta painopisteenä ovat kirjaston verkkopalveluiden ja e-kokoelmien jatkuva kehittäminen, neuvonta, opastus ja digituki. E-kokoelmaa kehitetään valmistelemalla liittymistä kuntien valmisteilla olevaan yhteiseen e-kirjastoon. E-kirjojen lisenssien määrän tavoitetaso 5000 kpl ja lainauksia 9600kpl /kk.

Budjetti: Perustoiminnan puitteissa, minkä lisäksi simulaatiotyökalu 39.800 €

MITTARIT

Sivistyslautakunnan alainen toiminta seuraa toimintaansa seuraavasti:

PERUSTOIMINTA:

Tavoite: Vaikuttavuus & Tehokkuus

Mittarit: Palveluiden käyttöasteen seuranta

Vapaa-ajan palveluiden seurattavat perustoinnin mittarit:

- Museoiden kävijämäärät: taidemuseo Korundin lähtötaso 60.000kpl, tavoite 2023 65.000kpl. Maakuntamuseo Arktikumin lähtötaso 90.000kpl, tavoitetaso 100.000kpl.
- Liikuntatilastot: ohjatun liikunnan kävijämäärät lähtötaso 42.000kpl, tavoitetaso 50.000kpl; liikuntatilojen varausmäärät lähtötaso 58.000kpl, tavoitetaso 60.000kpl.
- Kirjaston kävijämäärät: lähtötaso 280.000kpl, tavoitetaso 300.000kpl sekä lainamäärät lähtötaso 850.000 kpl, tavoitetaso 900.000 kpl
- Nuorisopalveluiden käyntikerrat tavoitetaso 50.000kpl/vuosi

Varhaiskasvatuspalveluiden perustoiminnan mittarit:

- Lasten määrä oma toiminta vs. setelitoiminta
- Virkojen ja toimien täyttö
- Henkilöstön sairaspöissaolot

Koulutuspalveluiden perustoiminnan mittarit:

- Määräaikaisten ja vakituisten opettajien määrä, sairaspöissaolot
- Oppilas- ja opiskelijamäärät
- Keskimääräinen ryhmäkoko

VALITUT PAINOPISTEET :

Tavoite: Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen

Mittarit: Työryhmien kokoontuminen säännöllisesti ja seurannan toteutuminen

Tavoite: Palveluiden saatavuuden turvaaminen

Mittarit: Ei kiireellisiä lisätilaratkaisuja talousarviovuoden aikana johtuen suunnittelun ja ennustamisen kehittymisestä.

STRATEGIA:

Tavoite: Yhdessä tekeminen

Mittarit:

Toimiala:

- Harrastamisen Suomen Mallin kerhotilastoinnit: tavoitteena 120 kerhoa/viikko.
- Lukuitu-toiminnan mittarina satutuokiot varhaiskasvatusryhmille: lähtötaso 38, tavoitetaso 40
- Etsivä kulttuurinen vanhustyö: lähtötaso 203 tapahtumaa ikäihmisille ja 5300 osallistujaa; tavoitetaso 220 tapahtumaa ja 5500 osallistujaa.
- Rovaniemi liikkelle-hanke: liikuntaneuvonnan asiakkaat, lähtötaso 25 hlöä, tavoitetaso 40 hlöä

Koulutuspalvelut:

- Yhteinen oppilas- ja opiskelijahuoltotyöryhmä hyvinvointialueen kanssa kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Hyvinvoinnin vuosikellon oppitunnit käytössä kaikilla kouluilla.

Vapaa-ajan palvelut:

- Osallisuustapahtumat 2 kertaa vuodessa toimintayksiköittäin & osallistujien määrä tapahtumissa
- Sähköisiä kyselyitä ja osallistumistapoja implementoitu talousarviokaudella

Varhaiskasvatuspalvelut:

- Perheohjaukseen osallistuvien perheiden määrä ja käyntikerrat

Tavoite: Turvallinen ja luotettava

Mittarit:

Toimiala:

- Kiusaamisen ehkäisyn tilastointi: Someturvan käyttäjät. Lisäksi kouluterveyskyselyn tulosten seuranta kahden vuoden välein. Seuraavan kerran 2024.
- Walk in talk-kävijämäärien tilastointi

Vapaa-ajan palvelut:

- Nuorten työpajatoiminnan osallistujamäärät: lähtötaso 36 osallistujaa vuodessa on maksimipaikkamäärä, tavoitteena on saada maksimimäärä täyteen 2023.
- Etsivän nuorisotyön asiakasmäärät: Lähtötaso 261 asiakasta, tavoitetaso 285 asiakasta
- Taidetestaajat-toiminnan tavoitavuus 100%
- LaNuPo-työryhmän säännöllinen työskentely

Tavoite: Palveleva

Mittarit:

KÄYTTÖTALOUSOSA: SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tavoite: Palveleva

Mittarit:

Koulutuspalvelut & Varhaiskasvatus:

- palveluverkkotyöryhmän kokoontuminen 3 kertaa talousarviokauden aikana

Varhaiskasvatus:

- Simulaatiomalli käytössä talousarviokaudella
- Psykososiaalisen kuormittavuuden kysely toteutettu keran vuodessa & toimenpiteiden seuranta toteutettu säännöllisesti kauden aikana

Vapaa-ajan palvelut:

- Tilojen esteettömyysarviointi suoritettu kaudella
- Kaikukortin käyttöasteen seuranta, tavoitetaso 50% ja kaksi uutta palveluntarjoajaa
- Harrastamisen Suomen Mallin kerhojen määrä 120kpl/viikko

HENKILÖSTÖ

Yhteensä: 1798 (joista määräaikaista 447)

Koulutuspalvelut:

Henkilöstömäärä: 828, joista määräaikaista 228

Varhaiskasvatuksen palvelut:

Henkilöstömäärä 762, joista määräaikaista 166

Vapaa-ajan palvelut:

Henkilöstömäärä 208, joista määräaikaista 53

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄ-KÖISYYS	VAKA VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön poistuvuus & saatavuuden vaikeus	4/5	4/5	Työn epätasainen jakautuminen, palveluntarjonnan ongelmat	Psykososiaalisen kuormituksen kartoitus ja työntekijä- ja työnantajamielikkyyden kohentaminen	Henkilöstö & työmarkkina
Kustannusten kasvu	3/5	3/5	Määrärahojen riittävyys	Hankintojen priorisointi	Perustoiminta

TOIMIELIMEN TALOUS

Talousarvioiden määrärahamuutoksiin on aiemmissa tarkastuskertomuksissa kiinnitetty huomiota, koska ne ovat aiheuttaneet matalammasta budjetoinnista toteutuneeseen palvelutarpeeseen verrattuna. Toteuma on ylittänyt budjetin varsinkin vaikeimmin ennakoitavan varhaiskasvatuksen osalta. Määrärahamuutosten tarpeen pienentämiseksi talousarviovuonna 2023 käytetään varhaiskasvatuksen osalta varovaisempaa kapasiteettilaskentaa, minkä tulisi vähentää talousarvion muutostarpeita jatkossa. Myös käyttöönotettava simulaatiomalli edesauttaa budjetoinnin tarkkuuden lisäämisessä.

Toimialan merkittävimmät kululajit: Palkat ja palkkiot 82,29 M euroa, +7,8%; ostopalvelut 45,87M euroa, +11,6%; vuokrat 31,83M€, +6,6%. **Huomioitavaa:** Palkkakustannusten kasvu johtuu neuvotteluista kunta-alan palkankorotuksista, sekä varhaiskasvatuksen osalta palvelutarpeen kasvusta. Lisäksi hyvinvointialue-muutos nostaa palkkakustannuksia koulutuspalveluissa (Myllärin koulu). Ostopalveluiden kasvu johtuu varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvusta palvelusetelien muodossa, ja asiantuntijapalveluiden ostoista liittyen Kiinteistö Oy Lappi Areenan toimintamallimuutokseen. Vuokrien korotus johtuu korkeasta indeksistä johtuen yleisestä kustannustason noususta, sekä uusista kohteista jotka otetaan

Toimialan merkittävimmät tulolajit: Ulkoiset myyntituotot 2,18M euroa, +20,7%; maksutuotot 3,46 M euroa, -8,6%. **Huomioitavaa:** Myyntituotot kasvavat tähän kategoriaan kirjattavilla kotikuntakorvauksilla johtuen vieraspaikkakuntalaisten oppilasmäärien kasvusta koronan takia. Maksutuotot pienenevät pääosin johtuen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta, joka alentaa varhaiskasvatuksen maksutuottoja 1.3.2023 lähtien.

KÄYTTÖTALOUSOSA: SIVISTYSLAUTAKUNTA

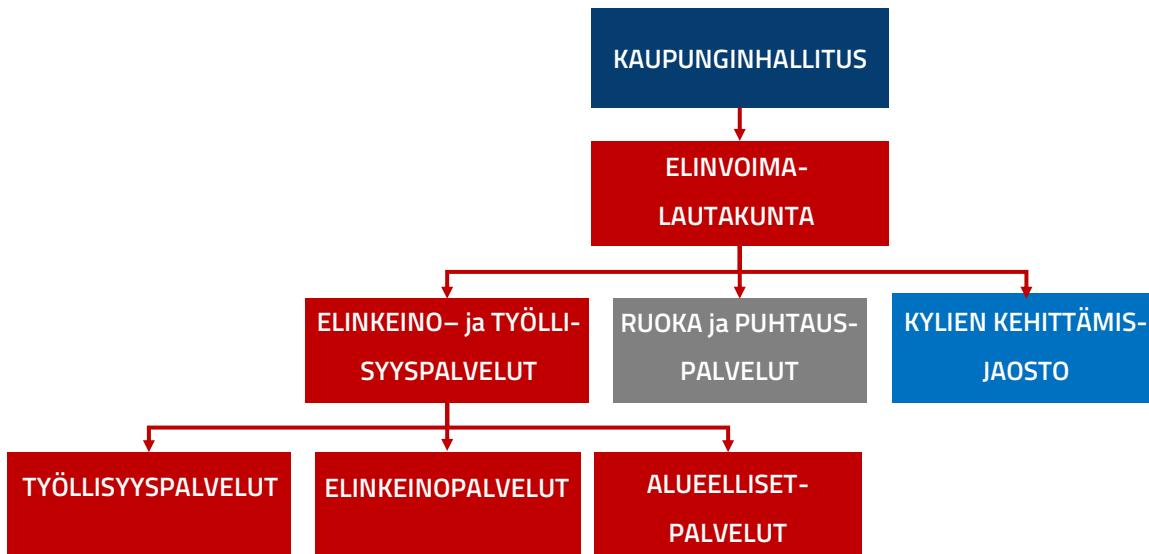
TALouden TUNNUSLUVUT

1000 eur

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2021	TP 2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	14 368	12 097	12 091	11 788
Koulutuspalvelut	5 980	4 852	4 546	3 818
Varhaiskasvatuspalvelut	4 513	3 998	4 159	3 961
Vapaa-ajanpalvelut	3 875	3 247	3 386	4 009
TOIMINTAKULUT	-153 910	-141 054	-155 091	-167 905
Koulutuspalvelut	-78 906	-71 621	-79 750	-82 181
Varhaiskasvatuspalvelut	-53 298	-49 289	-53 526	-62 065
Vapaa-ajanpalvelut	-21 706	-20 144	-21 815	-23 659
TOIMINTAKATE	-139 541	-128 957	-143 000	-156 117

KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1.5 ELINVOIMALAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Elinvoimalautakunta vastaa elinvoimapalveluista. Lautakunnan alaisuudessa toimii elinvoimapalvelut-toimiala. Lautakunta johtaa ja kehittää palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut ja alueelliset palvelut sekä ruoka- ja puhtauspalvelut. Ruoka- ja puhtauspalvelujen toiminta ja talous on kuvattu erillisellä kortilla. Toimialalla toimii lisäksi toimialan yhteiset palvelut.

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii Kylien kehittämisjaosto, jonka perustehtävät ovat Rovaniemen kylien elinvoiman vahvistaminen, kylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen sekä kylien, kyläyhdistysten ja muiden kyläyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja aktivoituminen.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Elinvoimalautakunnan kokous järjestetään pääsääntöisesti jokaisen kuukauden viimeisellä viikolla. Heinäkuussa elinvoimalautakunta ei kokoonnu.

Kylien kehittämisjaoston kokous järjestetään noin 8 kertaa vuodessa sekä tarvittaessa tilanteen mukaan.

Elinvoimalautakunta käsittelee talous- ja strategia-asiat seuraavasti: tilinpäätös maaliskuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, strategian revisiointi huhtikuussa, osavuosi-katsaus elokuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Elinvoimapalveluiden strategisena tavoitteen on rakentaa elinvoimaa monipuolisesti ja vastuullisesti. Matkailun osalta tavoitteena on, että pohjoisen lumo aukeaa vierailijoille ympärivuotisesti ja monipuolisesti.

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut panostaa vuonna 2023 erityisesti toimialan hankekokonaisuuksien koordinoituihin.

Palvelupolkujen uudelleenmäärittystä ja markkinointia jatketaan. Tavoitteena on, että palveluneuvojien asiakaskohtaukset kasvavat.

Ensi vuonna toiminnan konkreettisina painopisteinä on TE-palveluiden siirtoon valmistautuminen, sekä kotoutumis-palveluiden organisointi osaksi työllisyyspalveluja ja työnhakija-asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen kehittäminen.

Varmistetaan Rovaniemen kyläalueiden asukkaiden ja toimijoiden osallistaminen ja vaikutusmahdollisuudet itseään ja elinympäristöään koskeissa asioissa osana Rovaniemen kaupungin kokonaisuutta ja päätöksentekoa.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaus: Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut edistää valittua strategista tavoitetta seuraavilla toimenpiteillä:

- Kaupunkistrategian tulokortti numero kolmen mukainen toiminta.
- Vuonna 2023 elinkeinopalveluissa rakennetaan toimintamalli yritysten sijoittautumisen edistämiseksi. Toimintaa tukemaan laaditaan markkinointi- ja viestintäsuunnitelma.
- Mikroyritysten työllistämisedellytyksiä tuetaan yrityspalvelujen ja työllisyysyksikön yhteistyönä.
- Elinkeinopalvelut kasvattavat yhteydenottoja erityisesti alle yhdeksän henkilöä työllistäviin yrityksiin.

Strategiakirjaus: Olemme arktisen alueen kestävän matkailun monimuotoinen ja ympärivuotinen ykköskohde.

- Matkailua kehitetään monimuotoisesti ja kestävän matkailun periaatteita noudattaen tavoitteen matkailun ympärivuotisuus. Vuoden 2023 painopisteitä ovat matkailun palveluverkoston digitaalisuus ja matkailun kestävän kehityksen toimepideohjelman toteutus tiiviissä yhteistyössä valtion ja kaupungin välisen ekosysteemisopimuksen toteuttamisen kanssa.
- Markkinoimme Rovaniemeä arktisena ympärivuotisena matkailukohteena ja Joulupukin virallisena kotikaupunkina

Strategiakirjaus: Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista sekä takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.

- Oppilaitokset ovat kumppaneina mukana työllisyyspalvelujen toiminnassa.
- Järjestämme yksilöllisiä kohtaamisia sekä rekrytointitahtumia yhdessä oppilaitosten ja työnantajien kanssa

Strategiakirjaus: Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.

- Tunnistetaan kyläalueita koskevia tarpeita ja haasteita sekä edistetään niiden ratkaisemista erilaisten verkostojen kanssa ja vahvistamalla kumppanuuksi

MITTARIT

Perustoiminta

Mittarit:

- Asiakaskohtaamisten määrä kasvaa (elinkeinopalvelut +1kpl/pvä/as.neuvoja, ja työnhakijoiden asiakaspalvelu kasvu lähtötilanteeseen)
- Asiakaspalvelukokemuksen kehittäminen (NPS paranee)
- Aktivointiaste kasvaa lähtötilanteesta
- Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee
- Laaditaan kylien ja maaseudun elinvoimaisuuden, osallisuuden, vaikuttavuuden ja kehittämistyön vuosikello prosessien parantamiseksi.

Valitut painopisteet:

Tavoite: Hanketoiminnan organisointi ja kehittäminen koordinoiti

omistaja: elinkeinopalvelut

Mittarit:

- Elinkeinopalvelut on nimennyt toimialan hanketoiminnan vastuuhenkilön
- Hanketoiminnan vuosikello ja organisointi toimialan osalta on määritelty 3/2023
- Hankkeiden koonti toimii toimialalla vuosikellon mukaisesti ja hankehakemusten määrä kasvaa
- Elinkeinopalvelut raportoivat hanketoiminnan edistymisestä säännöllisesti lautakunnan kokouksissa

Tavoite: Palvelupolkujen uudelleenmäärittäminen ja markkinointi

omistaja: elinkeinopalvelut

Mittarit:

- Business Rovaniemen palvelupolut on räätälöity asiakaslähtöisesti ja integroitu osaksi toimintaa (verkkosivut ja toimintaprosessit)
- Sijoittautumista edistävien markkinointitoimenpiteiden vaikuttavuusraportointi

Tavoite työllisyys: Toimintaympäristön muutoksiin valmis- tautuminen ja asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen parantaminen

omistaja: työllisyyspalvelut

Mittarit:

- TE-palveluiden siirron valmisteluun on laadittu tiekartta ja valmistelu etenee sen mukaisesti
- Kykyviisari on otettu käyttöön asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen välineeksi
- Työllistämistä tukevat toimenpiteet mikroyritysten osalta ovat määritelty

KÄYTTÖTALOUSOSA: ELINVOIMALAUTAKUNTA

Tavoite: kasvattaa Rovaniemen matkailijamäärää kestävä kehityksen kautta ympärivuotisesti

omistaja: elinkeinopalvelut

Mittarit:

- Matkailun digitaalisen palvelupolun kehittämisen pidemmän aikavälin toimenpiteet ovat määriteltä
- Matkailun kokonaisvaltaisesta kehittämisestä vastaavan verkosto on luotu 6/2023
- Verkosto on laatinut tilannekatsauksen matkailusta kaupungin päättäjien ja viranhaltijoiden käyttöön

Tavoite: Kylien ja maaseudun elinvoimaisuutta edistävät hankkeet ja toimenpiteet (omistaja: alueelliset palvelut)

Mittarit:

- Rovaniemi kylässä -hankkeen tavoitteiden saavuttaminen
- Maisemanhoitohankkeen onnistuminen yhteistyössä Lapin AMK:n kanssa

Strategia:

Mittarit:

- Kaupunkistrategian tulokorttien ja tiekartan mukainen toiminta.
- Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määriteltä.
- Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu.

HENKILÖSTÖ

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut yhteensä: **41,7**

Elinkeinopalvelut 9,5

Alueelliset palvelut 2

Työllisyyspalvelut 17

Toimialan yhteiset palvelut 13,2

Ruoka- ja puhtauspalvelujen henkilöstö on esitetty erillisessä kortissa.

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön jaksaminen	2/5	3/5	Sairaspoissaolot kasvavat, palveluiden (ml lakisääteisten palvelujen) tuottaminen ja uudistuksiin valmistautuminen vaikeutuu	Resursoidaan tarvittava henkilöstö tavoitteiden saavuttamiseen Henkilöstön hyvinvointia seurataan	Esihenkilöt

TOIMIELIMEN TALOUS

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii elinkeino ja työllisyyspalvelut -palvelualue. Palvelualue koostuu kolmesta yksiköstä, jotka ovat elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut ja alueelliset palvelut. Lisäksi lautakunnan alaisuudessa toimii ruoka- ja puhtauspalvelut ja elinvoimatoimialan yhteiset palvelut.

Elinkeino ja työllisyyspalvelut -palvelualueen ja elinvoimalautakunnan toimintakate on yhteensä -11,15 M€.

Elinvoimalautakunnan suurin kuluerä ovat avustukset, joihin kirjautuu suurimpina erinä työmarkkinatuen kuntaosuus (5,0 M eur TA2023, kasvua +0,2 M eur), sekä maaseudun kehittämisavustus ja asukastoiminnan avustukset (0,80M eur TA2023, kasvua +0,43 M eur). Palkat ja palkkiot pienentyvät TA2023 17,9 % johtuen paljolti palkkatukityöllistämisen pienentymisestä. Kuntatyöllistämisen määrä vähenee hyvinvointialueen käynnistymisen vuoksi. Tämä vaikuttaa sekä menojen että maksutuottojen vähenemiseen kunnan palkkatukityöllistämässä

KÄYTTÖTALOUSOSA: ELINVOIMALAUTAKUNTA**TALouden TUNNUSLUVUT****1000 eur****TP2021****TP 2017-2021 k.a****TA2022****TA2023****ELINVOIMALAUTAKUNTA****TOIMINTATUOTOT****1 480****1 828****1 743****1 001***Toimielin*

0

0

0

0

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

1 480

1 828

1 743

1 001**TOIMINTAKULUT****-12 151****-12 816****-12 761****-12 151***Toimielin*

-17

-18

-15

-20*Elinkeino- ja työllisyyspalvelut*

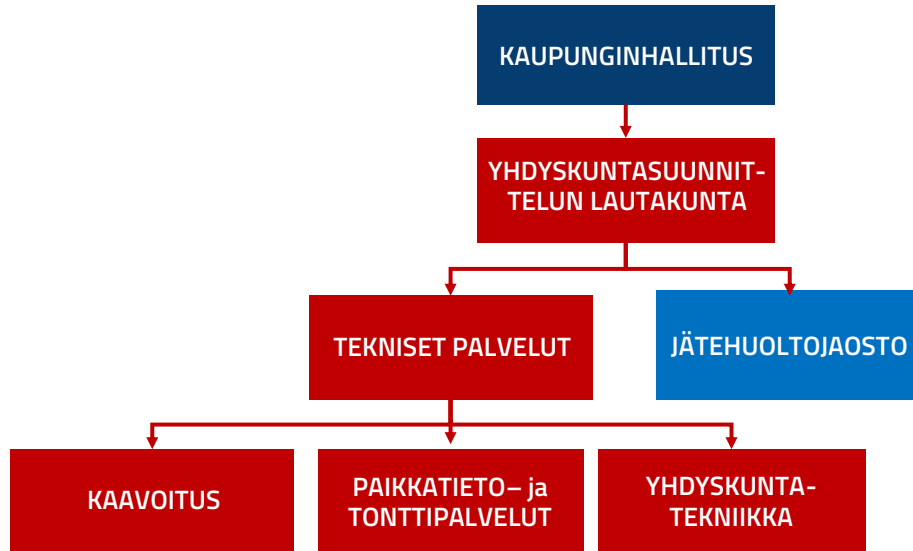
-12 504

-12 798

-12 746

-12 131**TOIMINTAKATE****-11 042****-10 988****-11 018****-11 150**

4.1.6YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta vastaa elinvoimapalvelut-toimialan yhdyskuntasuunnittelun palveluista. Lautakunta johtaa ja kehittää toimialansa palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Jätehuoltojaosto toimii jätelain mukaisena kunnan jätehuoltoviranomaisena.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan kokous järjestetään jokaisen kuukauden 16.-23. päivän välisenä aikana. Heinäkuussa yhdyskuntasuunnittelun lautakunta ei kokoontu.

Jätehuoltojaoston kokous järjestetään tarvittaessa 2-4 kertaa vuodessa.

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta käsittelee talous- ja strategia-asiat seuraavasti: tilinpäätös maaliskuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, strategian revisiointi huhtikuussa, osavuosikatsaus elokuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vuoden 2023 painopisteinä yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan alaisessa toiminnassa ovat ympäristöön ja omaisuudenhallintaan liittyvien toimintojen kehittäminen.

Ympäristö-viitekehysessä ovat keskiössä pilaantuneiden maa-ainesten ja hulevesien hallinta. Pilaantuneiden maa-ainesten hallinta sisältää kohteiden selvittämisen ja tutkimisen sekä toimenpiteiden hankinnan, valvonnan ja koordinoimisen. Hulevesien hallinta käsittää kaupungin hulevesiohjelman ja yleisten hulevesimääräysten laatimisen sekä hulevesityöryhmän toiminnan käynnistämisen.

Omaisuuksienhallinta on tietoon perustuvaa ja johdonmukaista rakennetun ympäristön elinkaaren hallintaa. Vuonna 2023 toteutetaan katu- ja kevyenliikenteenverkon kuntokartoit-

tustiedon päivittäminen ja siihen pohjautuvan korjausvelkalaskelman laatiminen sekä korjausohjelman päivittäminen kuntokartoitustiedon pohjalta.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaus: Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta.

Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta eheyttämällä kaupunkirakennetta, ennakoimalla palvelutarpeiden muutosta ja ohjausta pitkällä aikavälillä.

- Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelman päivittäminen (MAATO) + Keskustan Master Plan
- Budjetti: 60 000 euroa

Omistaja: tekniset palvelut

Strategiakirjaukset: Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta sekä takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.

Tekniset palvelut edistää valittuja strategiatavoitteita rakentamalla toimivaa infrastruktuuria ja parantamalla kevyen liikenteen olosuhdetta. Tekniset palvelut edistävät lasten ja nuorten turvallista kasvua luomalla turvallisia yhteyksiä kouluun ja harrastuksiin.

- Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman päivittäminen

Budjetti: 20 000 euroa

Omistaja: yhdyskuntatekniikka

Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta rakentamalla asemakaava-alueelle vehreää ja viihtyisää kaupunkiympäristöä. Tekniset palvelut luovat edellytyksiä lasten ja nuorten turvalliselle kasvulle rakentamalla esteetöntä, virikkeellistä ja turvallista kaupunkiympäristöä.

- Viheraluesuunnitelma

Budjetti: 30 000 euroa

Omistaja: yhdyskuntatekniikka

Strategiakirjaus: EDISTÄMME YRITTÄJYYTTÄ JA INVESTOINTIEN ONNISTUMISTA AKTIIVISELLA MAANKÄYTÖLLÄ JA MARKKINOINNILLA

Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta tunnistamalla keskeiset kaavoitustarpeet sekä kaavoittamalla asiakas- ja toimialalähtöisesti.

- Yleiskaava

Budjetti: 100 000 euroa / vuoden 2023 osuus

Omistaja: kaavoitus

MITTARIT

Perustoiminta:

Mittarit:

- Luovutetut tontit 100 kpl (myynti kpl / vuokraus kpl), vertailu edeltävään vuoteen
- Tonttivaranto/vapaat tontit 100 kpl, vertailu edeltävään vuoteen
- Kaavavaranto 300 kpl, vertailu edeltävään vuoteen
- Paikallisliikenteen matkat (nousut) kpl, vertailu edeltävään vuoteen

Valitut painopisteet:

Tavoite: Ympäristön- ja omaisuuden hallinnan toimintojen kehittäminen

Mittarit:

- Kaupungin maa-omaisuuden PIMA-kartoitus on aloitettu
- Hulevesityöryhmä on aloittanut toimintansa
- Hulevesimääräysten ja hulevesiohjelman laatiminen on aloitettu
- Katu- ja kevyenliikenteenverkon kuntokartoitustieto on päivitetty
- Katualueiden (yhdyskuntatekniikan) euromääräinen korjausvelka on määritelty ja viiden vuoden kunnossapitosuunnitelma on laadittu

Strategia:

Mittarit:

- Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma (MAATO) on päivitetty
- Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelma on päivitetty
- Viheraluesuunnitelma on laadittu.
- Yleiskaava on vireillä. Valmisteluvaiheen kuuleminen on pidetty.
- Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty.
- Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu.

HENKILÖSTÖ

Paikkatieto- ja tonttipalvelut	16
Kaavoitus	10
Yhdyskuntatekniikka	24
Tekniset palvelut	50

KÄYTTÖTALOUSOSA: YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄ- KÖISYYS	VAKA- VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön suuri ja ennakoinnaton vaihtuvuus	4/5	4/5	Asiakkaiden vasteaikojen piteneminen	Rekrytointiprosessien kehittäminen	toimiala
			Prosessien hidastuminen	Työpaikan houkuttelevuuden parantaminen	esihenkilöt
			Organisaation osaamistason laskeminen		
			Hiljaisen tiedon menettäminen		
			Työtehtävien siirtyminen toisille työntekijöille, kuormittavuuden nousuminen		
Ostopalvelukustannusten hallitsematon kasvu	3/5	4/5	- Katujen ylläpidon Ma-Ku indeksin mukaisesti alueurakan ostopalvelukustannukset nousevat ennakoitua enemmän	Toimintojen sopeuttaminen Lisämäärärahan tarve	toimiala

TOIMIELIMEN TALOUS

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan alaisuudessa toimii tekniset palvelut -palvelualue. Palvelualue koostuu kolmesta yksiköstä, jotka ovat kaavoitus, paikkatieto- ja tonttipalvelut ja yhdyskuntatekniikka.

Tekniset palvelut -palvelualueen toimintatuotot ovat pääasiassa myyntituloja, joiden lisäksi tuottaja kertyy maksutuloista, avustuksista, vuokrista ja muista tuloista. Palvelualueen tuotot ovat yhteensä 3,60 M€. Teknisten palvelujen merkittävimmät tulonlähteet ovat pysäköinninvalvonnan ja joukkoliikenteen tulot, yleisten alueiden vuokra- ja lupatulot sekä puunmyyntitulot.

Tekniset palvelut -palvelualueen toimintakulut koostuvat pääasiassa henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista. Palvelualueen toimintakulut ovat yhteensä -16,16 M€. Teknisten palvelujen merkittävimmät kulut ovat henkilöstökulut ja ostopalvelut, joissa kustannukset kohdistuvat suurelta osin

yleisten alueiden kunnossapidon alueurakkaan sekä joukkoliikenteen ostamiseen. Hintojen nousu kohdistuu erityisesti indeksiin sidottuihin ostopalvelusopimuksiin. Henkilöstökulut nousevat palkankorotusten myötä.

Tekniset palvelut -palvelualueen toimintakate on 12,56 M€.

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan toimielimen kustannus on 0,02 M€. Jätehuoltojaoston toiminta katetaan jätehuollon perusmaksuilla.

Tekniset palvelut -palvelualueen ja yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan toimintakate on yhteensä -12,58 M€.

Tekniset palvelut -palvelualueen käyttösuunnitelmassa osoitetaan yksikköjen toimintatuotot, -kulut ja -kate kustannuspaikkakohtaisesti. Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta päättää Teknisten palvelujen käyttösuunnitelmasta joulukuussa.

TALouden TUNNUSLUVUT

1000 eur	TP2021	TP 2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA				
TOIMINTATUOTOT	4 278	3 625	3 495	3 604
Toimielin	2	15	25	4
Tekniset palvelut	4 276	3 610	3 470	3 600
TOIMINTAKULUT	-14 040	-13 306	-15 047	-16 200
Toimielin	-2	-15	-25	-24
Tekniset palvelut	-14 038	-13 291	-15 022	-16 176
TOIMINTAKATE	-9 762	-9 681	-11 552	-12 596

4.1.7 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Hallintosäännössä osoitetut kaupungin rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteiset viranomaistehtävät.

Ympäristölautakunta hoitaa myös seudullisesti kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävät Ranuan, Pellon, Ylitornion ja Kolarin kunnissa, ympäristönsuojelun Tervolan kunnassa sekä rakennusvalvonnan tehtäviä Ylitornion ja Ranuan kunnissa.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

- Ympäristölautakunta kokoontuu lautakunnan toimintavuodeksi päättämistä aikoina kerran kuukaudessa.
- Tilinpäätös käsitellään helmikuun kokouksen yhteydessä
- Strategian tarkistus (revisiointi) huhtikuun kokouksessa
- Osavuosikatsaus elokuun kokouksessa
- Talousarvio syyskuun kokouksessa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Ympäristölautakunnalle hallintosäännössä asetetut erityislakien mukaiset viranomaistehtävät huomioiden varsinaisia valtuuston asettamia erillisiä tavoitteita ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa. Ympäristölautakunta asettaa toiminnan vuosittaiset painopisteet käyttö- ja valvontasuunnitelmissa.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Kaupunkistrategian toimintaperiaate: Kehitymme hallintokulttuurista palvelukulttuuriksi:

- Ympäristölautakunnan delegointipäätöksien tarkistaminen
- Valvojasta valmentajaksi, ohjauksen ja neuvonnan korostaminen päivittäisessä toiminnassa

Kaupunkistrategian tavoite: Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla

- Ympäristövalvonta toimii osana maankäytön prosessissa (mm. maankäyttöryhmä, kaupunkikuvatyöryhmä, tekninen katselmustyöryhmä)

KÄYTTÖTALOUSOSA: YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

MITTARIT

- 450 valmistunutta uutta asuntoa vuosittain
- rakennuslupien käsittelyaika (vertailu aikaisempiin vuosiin) tavoite 25 vrk
- valvontasuunnitelman toteutumisen tavoite% (Ymla hyväksyy)

HENKILÖSTÖ

Yhteensä: 35 virkaa/tehtävää (Henkilöstösuunnitelman mukaan)

Rakennusvalvonta:	8
Ympäristönsuojelu:	6
Ympäristöterveydenhuolto:	21

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön jaksaminen	1/5	3/5	Sairaspoissaolot kasvavat, sijaisten tarve kasvaa, Henkilöstömenot ylittyvät	Lisätään etätyö ja muita työhön vaikuttamis mahdollisuuksia työntekijöiden jaksamisen tukemiseen Henkilöstön hyvinvointia seurataan	Esihenkilöt
Rakentamisen väheneminen	2/5	3/5	Lupatulot pienenevät	Ei vaikutusmahdollisuutta	Toimiala
Henkilöstöpula eläinlääkinnässä	3/5	3/5	Lakisääteisen kiireellisen eläinlääkäriavun saatavuus vaarantuu. Olemassa olevan henkilöstön työsidonnaisuus ja -kuormitus kasvaa.	Työolosuhteiden ja työhyvinvoinnin parantaminen.	Esihenkilöt

TOIMIELIMEN TALOUS

Merkittävin muutos ympäristölautakunnan talousarvioon on pelastuslaitoksen siirtyminen hyvinvointialueelle. Rovaniemen kaupungin maksuosuus pelastuspalveluista vuonna 2022 oli 5 536 127 €.

Vuodelle 2023 ympäristölautakunnan suurin menoerä on palkkakulut. Menoja nostavat merkittävimmin palkkojen yleiskorotus ja sisäisten vyörytysten lisäys.

Ympäristölautakunnan menoista katetaan noin 50 % lupa- ja valvontamaksuilla sekä kuntayhteistyön tuloilla.

TALouden TUNNUSLUVUT

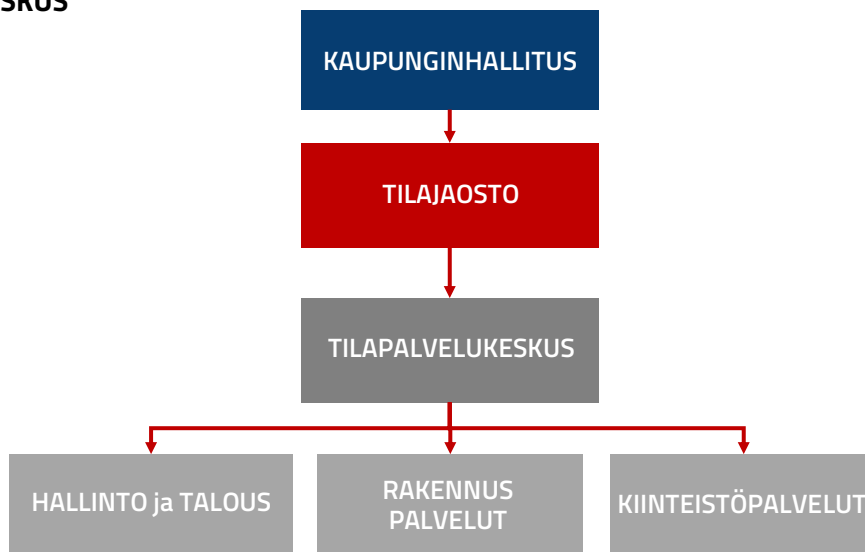
1000 eur	TP2021	TP 2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA				
TOIMINTATUOTOT	2 013	1 853	1 792	1 816
Toimielin	0	0	0	0
Ympäristönvalvonta	2 013	1 853	1 792	1 816
TOIMINTAKULUT	-8 109	-7 756	-8 882	-3 720
Toimielin	-20	-16	-17	-20
Ympäristönvalvonta	-8 089	-7 740	-8 866	-3 700
TOIMINTAKATE	-6 096	-5 903	-7 090	-1 904

4.2 KÄYTTÖTALOUSOSA KOHDERAHOITETUT YKSIKÖT

Rovaniemen kaupungilla on kaksi kohderahoitettua yksikköä: Tilapalvelukeskus ja Ruoka- ja puhtauspalvelut. Kohderahoitetut yksiköt sijoittuvat Kaupunginhallituksen alaisen tilajaston alaisuuteen (Tilapalvelukeskus) ja Elinvoimalautakunnan (Ruoka- ja puhtauspalvelut) alaisuuteen.

Tilapalvelukeskus toimii osana konsernihallintoa, Hallinto- ja Henkilöstöpalveluiden alaisuudessa, kun taas Ruoka- ja puhtauspalvelut ovat osa Elinvoimapalveluiden Elinkeino- ja työllisyyspalveluita.

4.2.1 TILAPALVELUKESKUS

TILAPALVELUKESKUKSEN TOIMINTA

Rovaniemen kaupungin Tilapalvelukeskus on laskennallinen taseyksikkö joka on aloittanut toimintansa 1.1.2020. Vastaamme rakennusomaisuuden kehittämistä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Lisäksi vastaamme kaupungin investointi- ja peruskorjaushjelmiin sisältyvien kohteiden investointiluonteisista töistä kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman

TILAPALVELUKESKUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Tilajaosto kokoontuu kuukausittain vuoden 2023 aikana lukuun ottamatta heinäkuuta. Tilinpäätös tullaan käsittelemään 17.3.2023 mennessä, strategian tarkistus (revisiointi) 20.4. mennessä, osavuosikatsaus elokuussa ja talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vuoden 2023 painopisteinä tilajaoston alaisessa toiminnassa ovat mm.:

- Tilojen käytön tilatehokkuuden parantaminen
- Tilojen käyttöasteiden kasvattaminen
- Sopeutetaan uusia tilatarpeita sijoittamalla toimintoja olemassa oleviin tiloihin
- Luovutaan turhista tiloista myymällä ja purkamalla rakennuksia

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaus: 8. TAKAAMME LASTEN JA NUORTEN TURVALLISEN KASVUN SEKÄ LAADUKKAAN KOULUTUKSEN.

Rakennamme uusia tiloja ja peruskorjaamme olemassa olevia tiloja määrärahojen puitteissa tarpeen mukaisesti.

- Investoinnit ja työohjelmat
- **Budjetti:** Investointisuunnitelman mukaisesti kohteittain
- **Omistaja:** Tilapalvelukeskus

Strategiakirjaus: 8. TAKAAMME LASTEN JA NUORTEN TURVALLISEN KASVUN SEKÄ LAADUKKAAN KOULUTUKSEN.

Huolehdimme siitä, että tilat ovat turvallisia, terveellisiä ja mahdollisimman esteettömiä.

- Toimenpiteet esteettömyyden poistamiseksi seuraavana kiireellisyysjärjestyksessä olevissa kohteissa

Budjetti: 60 000 euroa

Omistaja: Tilapalvelukeskus

Strategiakirjaus: 11. ASETAMME ROVANIEMEN HIILINEUTRAALIUDEN JA KIERTOTALOUDEN TAVOITTEET, JOIHIN KOKO KONSERNISSA SITOUDDUTAAN.

Uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa huomioidaan hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet.

- Investoinnit ja työohjelmat

Budjetti: Investointisuunnitelman mukaisesti kohteittain

Omistaja: Tilapalvelukeskus

KÄYTTÖTALOUSOSA: TILAPALVELUKESKUS

Purkukohteissa maksimoidaan kiertotalous.

- Vaaranlammen koulurakennusten purku-urakka
- Budjetti: Sisältyy urakasopimukseen
- Omistaja: Tilapalvelukeskus

rakennuksissa ja tämä huomioidaan pitkän tähtäimen (PTS) korjaussuunnitelmissa.

- Varautumistoimenpiteitä toteutetaan vaiheittain ja määrärahojen puitteissa valikoiduissa kohteissa.

MITTARIT

Perustoiminta

Mittarit:

- Tyhjiällä olevien rakennusten määrä vähenee.
- Tyhjiällä olevien tilojen ylläpitokustannukset vähenevät.
- Kiertotaloutta maksimoidaan vähintään yhdessä (1) purkukohteessa.

Valitut painopisteet

Mittarit:

- Kaupungintalon peruskorjaus toteutetaan tilatehokkuutta parantamalla ja tilojen käyttöastetta kasvattaen.
- Rakennusten kuntoluokka arvioidaan vuosittain kaikissa

Strategia

Mittarit:

- Pitkän tähtäimen (PTS) korjaussuunnitelma on laadittu.
- Kiinteistökehitystyöryhmän työskentelyä jatketaan.

HENKILÖSTÖ

Hallinto ja talous: **6** henkilöä

Rakennuspalvelut: **29,5** henkilöä

Kiinteistöpalvelut: **25** henkilöä

**Lisäksi kausityöntekijät, velvoitetyöllistettävät ja työllistettävät työntekijät. Kokonaisarvio on yhteensä 70 henkilöä vuodelle 2023 huomioiden käynnissä olevat investoinnit.*

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstöriski	3/5	4/5	Ikääntyvä henkilöstö, eläköitymisen johdosta tietotaito häviää, sairaspotilaat kasvavat,	Rekrytoidaan eläköityvän henkilön tilalle uusi henkilö ennen työsuhteen päättymistä Pyritään tekemään työpaikoista houkuttelevat Lisätään etätyö ja muita työhön vaikuttamis mahdollisuuksia. Henkilöstön hyvinvointia seurataan	Esihenkilöt, kaupunginvaltuusto
Talouteen liittyvät riskit	2/5	4/5	Rakennusten ylläpito tason vaativalla tasolla ei onnistu	Rakennusten elinkaaren vaativat korjaukset, pitkän tähtäimen suunnitelmat	Kaupunginvaltuusto, Tilajaosto
Infrastuktuurin toiminnan häiriöt	2/5	4/5	Häiriöiden aiheutuminen toimintaa	Yhteistyö pelastusviranomaisten ja energianjakelu-yhtiöiden kanssa	Tilapalvelukeskus
Sisäilmaongelmat, äkilliset ja ennalta arvaamattomat	2/5	5/5	Toiminnan ja henkilöstön siirto pois rakennuksesta	Etukäteistarkastukset, rakennuksen riittävä kunno-sapito, talousarvio	Henkilöstö, Tilajaosto, kaupunginhallitus
Tietoturva- ja tietosuojariski	1/5	2/5	Tietoturvan vaarantuminen, tietosuojan vaarantuminen	Koulutukset ja koe kolmen vuoden välein	Työntekijät

KÄYTTÖTALOUSOSA: TILAPALVELUKESKUS

TILAPALVELUKESKUKSEN TALOUS

Merkittävä muutos tilajaoston talousarvioon vuonna 2023 on hyvinvointialueen alkaminen 1.1.2023. Rovaniemen kaupungin sosiaali- ja terveystoimelle vuokratut sisäiset vuokrat siirtyvät ulkoisiin vuokriin. Lisäksi myös välivuokrakohteiden vuokrasopimukset jotka on tehty sosiaali- ja terveystoimen toimintoja varten siirtyvät suoraan hyvinvointialueelle.

Tilajaoston alaisen Tilapalvelukeskuksen oleelliset menot ovat mm. välivuokrakohteiden vuokrat 9,2 M€, energiakulut 5,2 M€ ja rakennusten vuosikorjaukset 3,8 M€. Tilapalvelukeskuksen sisäiset vuokratulot ovat 26,8 M€ ja ulkoiset vuokrat 8,1 M€.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

1000 eur.	TP2021	TP 2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TILAJAOSTO				
TOIMINTATUOTOT				
Tilapalvelukeskus	34 451	30 717	31 979	34 996
TOIMINTAKULUT				
Tilapalvelukeskus	- 24 117	- 20 418	- 21 859	- 23 681
TOIMINTAKATE	10 335	10 299	10 120	11 314

4.2.2 RUOKA ja PUHTAUSPALVELUT

RUOKA ja PUHTAUSPALVELUIDEN TOIMINTA

Tehtävänä on tuottaa kustannustietoisesti laadukkaita ruoka- ja puhtauspalveluja vahvalla osaamisella hyödyntäen eri alojen yrittäjyyttä. Ruoka- ja puhtauspalveluja tuotetaan kaikille kaupungin toimijoille ja kiinteästi kaupungin toimintaan liittyville yhteisöille.

YKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA

Elinvoimalautakunta käsittelee talous- ja strategia-asiat seuraavasti: tilinpäätös maaliskuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, strategian revisiointi huhtikuussa, osavuosi-katsaus elokuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Ruoka- ja puhtauspalvelu toimii elinvoimalautakunnan alaisena palvelualueena nettoperiaatteella. Toiminnan tulot muodostuvat palvelujen käyttäjien arvioimista palvelutarpeista. Palvelun taso määritellään palvelusopimuksella. Palvelusopimuksissa kiinnitetään huomiota mahdollisiin mm. elintarvikkeiden hinnankehitykseen. Toimintaa sopeutetaan tilaajien toiminnassa tapahtuvien muutosten mukaisesti.

Toiminnan tavoitteena on 0-tulos.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

**Strategiakirjaus: Edistämme terveellisiä elintapoja ja ka-
vennamme hyvinvointi- ja terveyseroja**

**Strategiakirjaus: Takaamme lasten ja nuorten turvallisen
kasvun sekä koulutuksen.**

Kuntalaisten hyvinvointia edistetään tarjoamalla terveellisiä ravitsemussuositusten ja kriteerien mukaisia aterioita.

Osallistutaan ruokakasvatusta edistäviin hankkeisiin.

**Strategiakirjaus: Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden
ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitou-
dutaan**

Toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja

kestävän ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen.

Elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on korkea koti-
maisuusaste, mikäli se on hankintalain ja toimintaan sekä
talouteen soveltuvien reunaehtojen mukaista.

MITTARIT

Toiminnan mittarit

- Palvelusopimusten määrä
- Toteutuneet arviointikeskustelut palvelun tarpeesta ja laadusta
- puhtaustasojen laatu ei laske
- Toiminnan ja palvelutarpeen yhteensovittaminen saavut-
tamalla 0-tulos

Strategiset mittarit

Tarjotaan terveellisiä ravitsemussuositusten ja kriteerien mukaisia aterioita.

- Sydänmerkin osuus % ruokalistan ruokalajeista selvite-
tään
- Asiakaskysely vuoden 2022 ruokalistauudistuksen onnis-
tumisesta lapsille ja nuorille keväällä 2023

Toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja
kestävän ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen.

- Ruokahävikin seuranta ja toimenpiteet sen vähentämisek-
si, tavoite päästä ruokahävikin määrässä
- isot kuumennuskeittiöt ja koulujen palvelukeittiöt 8%
- pienet kuumennuskeittiöt 10%
- päiväkotien palvelukeittiöt 12%
- Hävikkiruokien jakaminen kolmannen sektorin toimijoille
jatkuu koronapandemian aiheuttamasta katkoksesta huo-
limatta.

KÄYTTÖTALOUSOSA: RUOKA JA PUHTAUSPALVELUT

Elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on kasvattaa lähellä tuotetun ruoan ja kotimaisuuden astetta

- Kotimaisuusasteen tavoite 80%
- Käytettävän lähellä tuotetun ruoan määrä kiloina ja % kokonaisuudesta
- Yhteistyön ylläpitäminen elintarviketoimijoiden kanssa.

HENKILÖSTÖ

Yhteensä: 91 henkilöä

* tämän lisäksi 30-50 osapäiväistä vuokratyöntekijää koulujen toimintakauden aikana.

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Elintarvike- ja ruokaturvallisuus	1/5	4/5	Turvallisuusriski asiakkaille mahdollinen sairastuminen. Ruokatuotannon katkeaminen	Toiminnan riskien tiedostaminen käsitellään henkilöstön kanssa jatkuvan kehittämisen keinoin. Toimitaan jokaisessa yksikössä olevan oma- valvontasuunnitelman mukaisesti. Erityisruokavalio osaimisen ylläpitäminen. Seurataan tiiviisti asiakkaiden toiminnan muutoksia ja ennakoidaan niiden vaikutuksia omaan palvelutuotantoon. Pidetään säännöllisesti yhteyttä tilaaja-asiakkaiden kanssa.	koko henkilöstö
Toimintavarmuus monimuotoisessa palveluverkossa	2/5	3/5	Ruoka- tai puhtauspalvelut jäävät saamatta tai vajavaisiksi sopimukseen nähden.	Poikkeusolojen suunnitelmat päivitetään tarpeen mukaan. Sopimustoimittajilta edellytetään toimintavarmuutta. Poikkeustilanteiden nopean hallinnan on mahdollistanut henkilöstön joustavuus. Koneiden ja laitteiden kunnon varmistamiseksi tarvitaan suunnitelma.	Esihenkilöt, työntekijät, ulkoiset ja sisäiset sopimus-kumppanit

KÄYTTÖTALOUSOSA: RUOKA JA PUHTAUSPALVELUT

RISKI	TODENNÄ- KÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstöriskit	4/5	4/5	Sairauspoissaolot kasvavat, henkilöstö väsyä sijaistamaan oman työn ohella toista, kun sijaisia ei ole tarjolla. Henkilöstön palkanmaksun oikeellisuuden ja oikea-aikaisuuden puutteet saattavat vaikuttaa työnantajan kiinnostavuuden vähenemiseen.	Varhaisen tuen ja kuuluiksi tulemisen työta- vat, Henkilöstön hyvin- voinnin toimenpiteitä toetutetaan matalalla kynnyksellä. Selvitetään oppilaistos- ten kanssa koulutus- mahdollisuuden kas- vattamista Rekrytoin- tiin panostamalla. Huolehditaan työnan- tajan velvollisuuksista.	Esihenkilöt Henkilöstöhallinto
Talouteen liittyvät riskit	3/5	4/5	Raaka-aineiden ja palvelu- jen hintojen nousu jatkuu hallitsemattomana. Palvelujen ostajien käytet- tämissä olevien käyttöta- lousmenojen riittävyys.	Neuvottelut yhteistyö- kumppanien kanssa miten hintojen nousua voidaan yhdessä toi- mien hillitä. Toiminta- tapojen muuttaminen. Ruokalaisten vaihtami- nen. Palvelutason muuttaminen.	Esihenkilöt, Yhteis- työkumppanit, Ko- ko henkilöstö
Kemikaalien käytön tur- vallisuus	1/5	2/5	mahdollinen sairauspoissa- olo	Pidetään kemikaaliluet- telot ajan tasalla, Käyt- töopastus, Hyvä yleisil- manvaihto, Suljettu järjestelmä, Suojaimet	Esihenkilöt, koko henkilöstö
Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät riskit	1/5	2/5	yksilön tietosuojan vaaran- tuminen	Koulutus ja huolellinen toiminta, tietosuo- jastuksen ajan tasalla pitäminen	Esihenkilöt, koko henkilöstö

TOIMIELIMEN TALOUS

Ruoka- ja puhtauspalvelut toimii nettoyksikkönä. Toiminnan tulot muodostuvat palvelujen käyttäjien arvioimasta palvelutarpeesta. Tavoitteena on 0-tulos. Toimintaa sopeutetaan tilaajien palveluverkossa tapahtuvien muutosten mukaisesti. Hyvinvointialueen muodostuminen vaikuttaa ruoka- ja puhtauspalvelun asiakasmäärään ja henkilöstöön vähentävästi. Sote keittiön henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle ja puhtauspalvelun työmäärä vähenee urakoinnin alihankinnan vähenemisen kautta. Ruoka- ja puhtauspalvelun hallinnosta vähenee henkilöstöä eläköitymisen myötä.

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärien on arvioitu kasvavan. Kuvataidekoulu tarvitsee puhtauspalvelut muuttaessaan uusiin tiloihin.

Elintarvikkeiden ja muiden palvelujen hintojen nousuun on varauduttu. Jos niiden nousu kuitenkin jatkuu ennakoimattoman suurena, eivätkä niiden hillitsemiseen olemassa olevat muut keinot riitä, niin hinnanmuutoksista kesken sopimuskauden pidetään erillinen neuvottelu osapuolten kanssa.

On mahdollista, että ruoka- ja puhtauspalveluissa joudutaan palkkaamaan omia sijaisia poissaolojen paikkaamiseen, jos tilanne henkilöstövuokrauksessa ei parane.

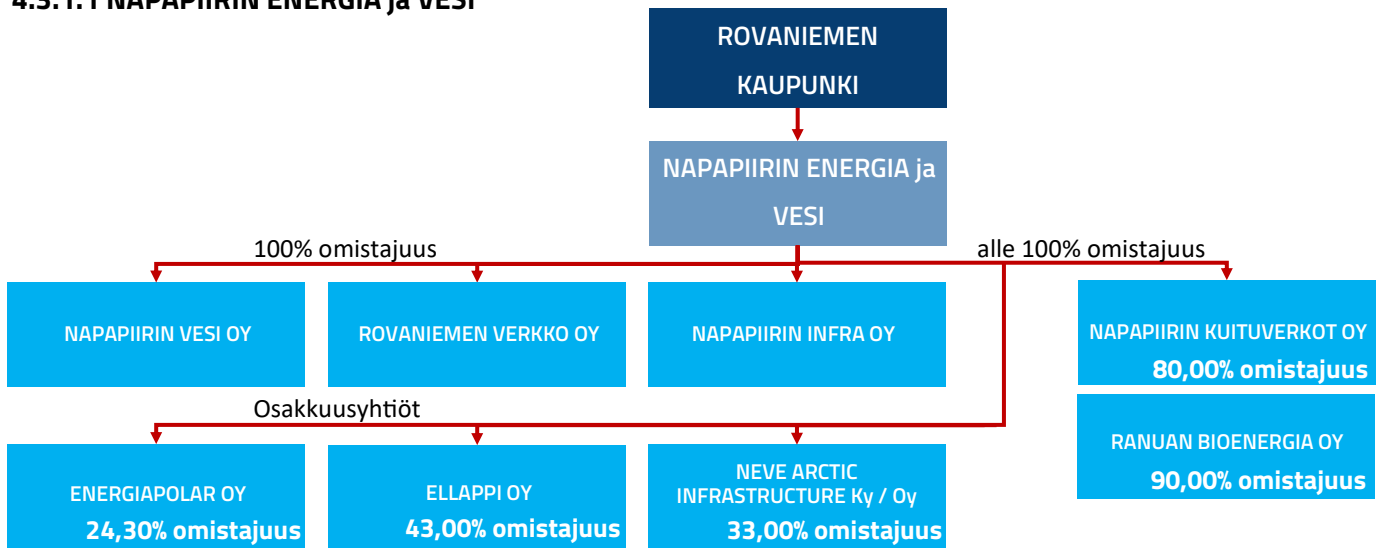
TALouden TUNNUSLUVUT

1000 eur.	TP2021	TP 2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
RUOKA ja PUHTAUSPALVELUT				
TOIMINTATUOTOT	11 226	11 026	11 370	8 896
TOIMINTAKULUT	-11 201	-11 001	-11 370	-8 896
TOIMINTAKATE	25	25	25	0

4.3 KAUPUNGIN KONSERNIYHTIÖIDEN, KUNTAYHTYMIEN ja KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA JA TALOUS

Rovaniemen kaupungin konserniyhteisöjen toimintaa ja taloutta esitellään seuraavilla sivuilla. Konserniyhtiöiden rakenteessa on pyritty esittämään myös näihin kuuluvat tytäryhteisöt, jotta konserniyhtiöiden toiminnan laajuus avautuu lukijalle mahdollisimman hyvin.

4.3.1.1 NAPAPIIRIN ENERGIA ja VESI

OMISTUSSUHTEET

Kaupungin omistus emosta 100 %, Napapiiriin Energia ja Vesi Oy

YHTIÖN JA TYTÄRYHTIÖIDEN PERUSTEHTÄVÄ

Napapiirin Energia ja Vesi Oy

Yhtiön toimialana on energia-, tuhkalanhoito-, vesi-, tietoliikenne- ja valokuituliiketoiminta sekä niihin liittyvä urakointi- ja palveluliiketoiminta. Yhtiö voi hankkia, tuottaa, siirtää ja myydä sähkö- ja lämpöenergiaa ja polttoaineita, ostaa, rakentaa ja ylläpitää tietoliikennedyhteyksiä sekä hoitaa alueen vesi- ja jätevesihuoltoa yhdessä tytäryhtiöiden kanssa. Yhtiön toimialaan kuuluu lisäksi tarjota toimialaan liittyviä käyttö-, kunnossapito- ja asennuspalveluita sekä muita oheispalveluita.

Napapiirin Vesi Oy

Yhtiön toimialana on vesihuoltoliiketoiminnan harjoittaminen. Yhtiö harjoittaa puhtaan talousveden hankintaa ja käsittelyä sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista sekä vesihuoltolaitosten ja vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamista ja ylläpitoa Rovaniemen kaupungin vahvistamalla toiminta- alueella. Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluvat muut vesihuoltoon liittyvät oheispalvelut.

Rovaniemen Verkko Oy

Yhtiön toimialana on omistaa, hallita, rakentaa ja rakennuttaa sähkön- ja tietoliikenteen jakelu- ja siirtoverkostoa sekä myydä niihin liittyvää urakointi- ja palvelutoimintaa Rovaniemen kantakaupungin alueella.

Napapiirin Infra Oy

Yhtiön toimialana on vesihuoltoliiketoiminnan harjoittaminen. Infra tuottaa palveluita in-house statuksen mukaisesti konsernin muille tytäryhtiöille, sekä emoyhtiölle. Yhtiö harjoittaa puhtaan talousveden hankintaa ja käsittelyä

sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista sekä vesihuoltolaitosten ja vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamista ja ylläpitoa. Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluvat muut vesihuoltoon liittyvät oheispalvelut.

Infra tuottaa palveluita in-house statuksen mukaisesti konsernin muille tytäryhtiöille, sekä emoyhtiölle. Merkittävin asiakas Infra-yhtiölle on Napapiirin Vesi Oy

Napapiirin Kuituverkot Oy

Yhtiön toimiala on tietoliikennetoiminta ja siihen liittyvien palveluiden tuottaminen. Liiketoimintaan kuuluu Lapin alueella tapahtuva tiedonsiirron runkoverkkojen rakentaminen, runkoverkkoyhteyksien vuokraaminen itselle sekä operaattoreille sekä runkoverkkoyhteyksiin liittyvä operaattoritoiminta. Laajakaista liiketoiminta sisältää Lapin alueella tapahtuvan kiinteiden ja mobiilien laajakaistayhteyksien rakentamisen, vuokraamisen ja omistamisen tuottaakseen loppuasiakkaille laajakaistayhteyksiä sekä laajakaistayhteyksiin liittyviä tiedonsiirtoon perustuvia lisäarvopalveluita.

Ranuan Bioenergia Oy

Yhtiön toimialana on soiden moninaiskäyttö, turveteollisuuden ja siihen olennaisesti liittyvien toimintojen harjoittaminen, turpeesta saatavien tuotteiden valmistus, kehittäminen, myynti ja markkinointi. Muun biomassan tuotanto, kehittäminen, myynti ja markkinointi sekä yhtiössä olevan tietotaidon hyödyntäminen sekä muiden asiantuntijapalveluiden myynti ja markkinointi. Yhtiön turpeen tuotantoalue sijaitsee Ranualla.

UUODEN 2023 TOIMINNAN PAINOPISTEET

Yhtiön oma toiminta

- Kilpailukykyemme varmistaa tulevaisuutemme
- Palvelemme tehokkaasti paikallisuutta tukien
- Löydämme kannattavat kasvupolut
- Asiakkaillemme parhaat ratkaisut
- Luomme erinomaisen henkilöstökokemuksen

Rovaniemen kaupunkistrategiaa tukevat painopisteet

- Kohtuulliset asumiskustannukset- hinnoittelumme on valtakunnallista keskitasoa
- Kyber- ja alueturvallisuuden parantaminen
- Bioenergian käytön lisääminen ja Lappilainen yhteistyö
- Sekajätteen energiakäytön selvittäminen
- Toimitusvarmuuden parantaminen- keskeytysaikojen lyhentäminen asiakkaille
- Huoltovarmuuden parantaminen

TOIMINNAN RISKIT, RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

keskeiset investoinnit

Napapiirin Energia ja Vesi Oy (emo) 7,4 milj. €

- kaukolämpöverkosto 2,5 milj. €
- Tuotantolaitos 4,5 milj. €
- Digitaaliset palvelut 0,4 milj. €

Napapiirin Vesi Oy 13,5 milj. €

- vesiverkosto 6,2 milj. €
- vesilaitoksiin 7,4 milj. €

Rovaniemen Verkko Oy 3,1 milj. €

- verkostoon (sis. muuntamot ym.)

Napapiirin Kuituverkot 0,85 milj. €

- Rovaniemi, Koillis-Lappi ja Enontekiö

VALITUT MITTARIT ja TAVOITETASOT:

- Asiakastyytyväisyys: NPS 65
- Henkilöstötyytyväisyys: eNPS 20
- Tapaturmataajuus < 5

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

Yllä olevilla ja kuukausittain talousraportilla (tuloslaskelma pohjainen)

Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:

Yhtiön taloutta seurataan suhteessa budjettiin kuukausittain tulokseen perustuen sekä tuloksen pohjalta tehtävän rullaa- van vuosienusteen pohjalta.

Yhtiön talous:

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Yhtiön tulosenusteen liittyy tämänhetkessä energiamarkkinoiden tilanteesta paljon epävarmuutta.

Tuloksemme riippuu pitkälti sähkönmarkkinahinnan muutoksesta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Energiantuotannon polttoaineet, -polttoaineverot sekä päästöoikeuksien hankinta.

- Monipuolinen kotimainen polttoaineen hankinta sekä päästöoikeuksien onnistunut hankinta.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Sähköntuotanto, kaukolämmön myynti, veden myynti ja sähkön siirto.

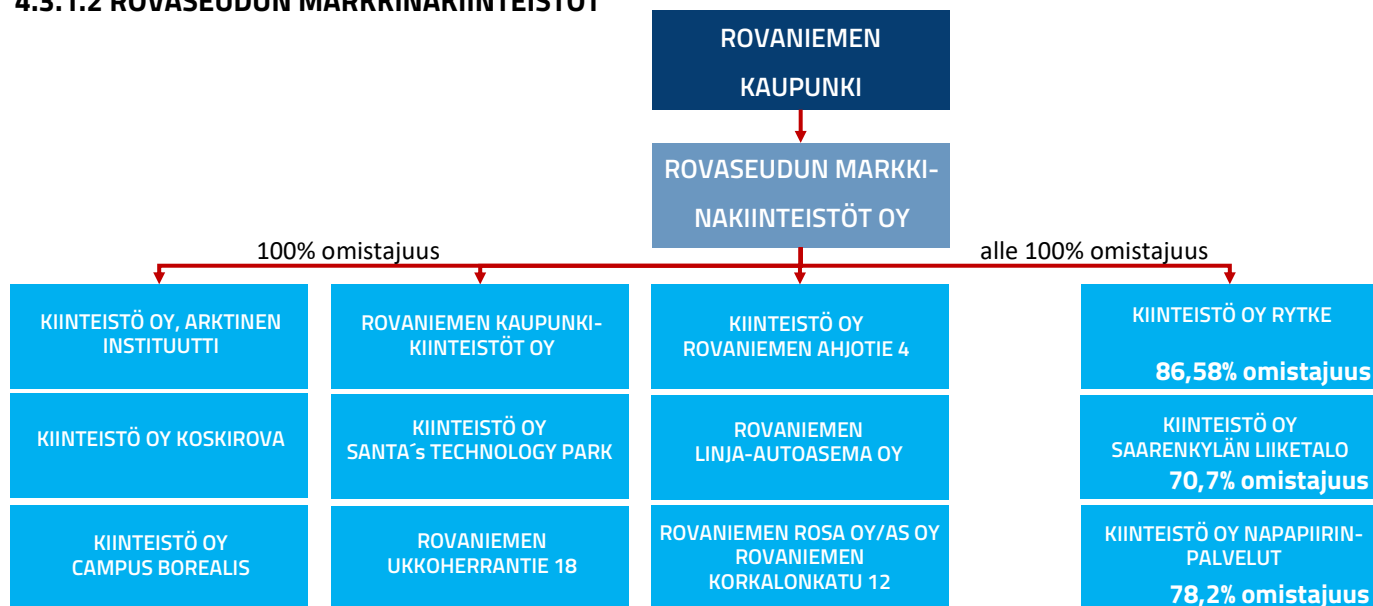
- Sähkön hintasuo- jaukset yhtiön riskikäsikirjan mukaisesti.
- Hinnoittelun kustannusvastaavuus.

KÄYTTÖTALOUSOSA: NAPAPIIRIN ENERGIA JA VESI

TALouden TUNNUSLUVUT

NAPAPIIRIN ENERGIA ja VESI	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	83527	72 045	106574	93403	83826	88813
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	81	71 630	104737	87139	82575	86875
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	16908	3 073	24826	12529	2613	5161
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	28400	22580	24983	20367	20422	20122
Nettoinvestoinnit (1000 €)	26541	20721	23124	18508	18563	18263
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	13396	2438	735	480	293	176
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	161762	164033	165304	164575	163847	163118
Omavaraisuusaste (%)	29,6	29,4	29,3	29,2	29,2	29.2
Henkilöstömäärä (lkm)	130	130	130	130	130	130
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

4.3.1.2 ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT

OMISTUSSUHTEET

Kaupungin omistus emosta 100 %

PERUSTEHTÄVÄ

Elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edellytysten luominen ja kehittäminen Rovaniemellä yhdessä muiden toimijoiden kanssa vuokraamalla sekä kehittämällä yritystiloja.

Alueen elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja vahvistaminen, yritysten toimintaympäristöä kehittämällä. Tilojen vuokraaminen täällä laajentaville kasvuyrityksille ja alueelle muuttaville uusille yrityksille.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

oma toiminta

- Uuden strategian jalkauttaminen
- Aktiivinen rooli alueen toimitilamarkkinoiden kehittäjänä

kaupunkistrategiaa tukevat painopisteet

- Korjaus- ja investointihankkeissa kestävän kehityksen huomiointi
- Monipuolisella toimitilatarjonnalla yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen sekä joustot liiketoiminnan muutoksissa

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- Asiakassuhteiden päättymisen, monipuolisen kiinteistö-kannan ylläpito
- Korjausvelka, kiinteistökohtaiset PTS:t
- Geopoliittiset riskit, tiedostetaan ja varaudutaan mahdollisuuksien mukaan suojautumalla.

KESKEISET INVESTOINNIT

- 1-3 kiinteistöinvestointia
- 1-3 isompaa korjausrakennusinvestointia

VALITUT MITTARIT ja TAVOITETASOT

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

- Vuokrakertymän nousu
- Henkilöstön kouluttautuminen
- 20 kiinteistön ostoa/myynti 2025 mennessä

KÄYTTÖTALOUSOSA: ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT

Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:

- Vuokrakertymän nousu: 3 % vuosi
- Henkilöstön kouluttautuminen: 10 päivää / hlö / vuosi
- 20 kiinteistöjen ostoa/myynti 2025 mennessä: 7 kiinteistötransaktiota / vuosi

YHTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

- 2023: toimitilojen kysyntä on korkeampaa kuin tarjonta mm. toimistotiloissa. Riskinä on inflaation aiheuttama kustannusten nousu. Pelko stagflaatiosta, nähdäksemme Rovaniemellä on kuitenkin elinkeinorakenteen ansiosta, mahdollista selviytyä hyvin.
- 2024–2026: toipumisen vuosia maailman taloudessa, jolloin keskeistä pystyä tarjoamaan erityyppisiä toimitiloja 2023/2024 mahdollisesti haastavaista vuosista aiheutuvista taloudellisista haasteista huolimatta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

- Korjausrakentaminen
- Inflaation vaikutus ennakkoon budjetoituun -> karsitaan korjausoperaatioiden määrää
- Henkilöstö
- Ennakoimaton poistuma -> Sitoutetaan henkilöstöä

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

- Vuokratulot
- Inflaatio, hallitaan indeksikorotusten kautta
- Luottotappiot, hallitaan joustamalla tilakorotuksissa (muutokset myös pienempiin tiloihin mahdollisia) sekä asiakassuhteen aktiivisella seurannalla.

TALouden TUNNUSLUVUT

ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	12 488	14 653	14 777	14 867	15 134	15 408
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	41 %	40 %	40 %			
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-1 307	1 086	1 541	1 417	2 312	2 448
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	13 533	100	2 560	-	-	-
Nettoinvestoinnit (1000 €)	8 805	100	2 560	-	-	-
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	31 625	26 506	22 765	20 537	18 330	16 483
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	28 519	32 518	31 125	29 515	27 905	26 294
Omavaraisuusaste (%)	36,3	37 %	36,5	36,6	36,1	36,5
Henkilöstömäärä (lkm)	5	6	7	7	7	7
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	n.a	n.a	n,a	n.a	n.a	n.a

4.3.1.3 NAPAPIIRIN RESIDUUM

OMISTUSSUHTEET

Napapiirin Residuum Oy on Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö, ja kaupunki omistaa siitä 90,08 %. Muut omistajakunnat ovat Pello (5,42 %) ja Ranua (4,50%).

PERUSTEHTÄVÄ

Yhtiön tehtävä on jätehuoltopalvelujen tuottamienne kustannustehokkaasti ympäristönäkökohdat huomioon ottaen. Yhtiö ylläpitää omistajakunnissa kierrätyspuistoja, ja huolehtii jätteen kierrätyksestä, hyödyntämisestä, loppusijoituksesta ja vaarallisten jätteiden jätehuollosta toimialueellaan jätelain ja sopimusten mukaisesti

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

- uudistuneen jätelain tuomat muutokset
- Kierrätyspuisto Residuumin sekä Pellon ja Ranuan kierrätysasemien kehittäminen
- Kuusiselän alueen kehittäminen

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Rovaniemen kiertotalouden tiekartan jätehuoltotavoitteiden edistäminen ja muuttuneen jätelainsäädännön edellyttämien muutosten huomioiminen omassa toiminnassa ja palveluissa

- kunnallisen jätehuollon kehittäminen sekä liikenteen vähähiilisyys pienentäminen uusiutuvia polttoaineita hyödyntämällä
- Kaatopaikkajätteelle uusi loppusijoituspaikka ja Kuusiselän kaatopaikan sulkeminen

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- Jätehuollossa ympäristön pilaantumisen riski on olemassa, jota hallitaan suunnitelmallisella ja ympäristölupien asettamien vaatimusten mukaisella toiminnalla. Suuret toiminnalliset muutokset aiheuttavat pientä taloudellista riskiä, jota hallitaan palvelujen oikealla hinnoittelulla.

keskeiset investoinnit

- Kierrätyspuisto Residuumin sosiaalityöjen uudistaminen
- astiahankinnat kunnan järjestämään bio- ja pakkausjätteen keräystä ja kuljetusta varten
- Alakorkalon Hyötykiepin alueen loppuun rakentaminen

VALITUT MITTARIT ja NIIDENTAVOITETASOT

Napapiirin Residuum Oy:n tavoitteena on tehdä tilikauden positiivinen toiminnallinen tulos ilman omistajien lisäjoituksia ja kattaa tulo- ja kassavarojen vieraanpääoman lyhennykset ja korot. Yhtiön tulee varautua lain mukaisiin kaatopaikan jälkihoitovelvoitteisiin.

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta (sisältää tavoitetasot):

Maksuvalmius = Current ratio välillä 1-2

Vakavaraisuus = Omavaraisuusaste % noin 50

Kannattavuus = Liikevoitto % välillä 5-15

YHTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Liikevaihdon odotetaan hieman kasvavan bio- ja pakkausjätteen siirtyessä Napapiirin Residuumin alle 07/2023 alkaen. Jätevirtojen odotetaan pysyvän suhteellisen vakioina, toki kierrätysasteen nousua on odotettavissa kun bio- ja pakkausjätteen keräysvelvoitteet astuvat voimaan vuosien 2023-2024 aikana.

Mikäli koko Residuumin alueella tehdään jätehuoltojaoston toimesta päätös vuoden 2022 lopulla siirtymään kunnan järjestämään jätteenkeräykseen polttokelpoisen jätteen osalta vuo-

KÄYTTÖTALOUSOSA: NAPAPIIRIN RESIDUUM

teen 2025 mennessä, toisi tämä suuren muutoksen Residuumin alueen jätteenkuljetus- ja keräysjärjestelmälle.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Polttokelpoisen sekä lajittelemattoman jätteen käsittely- ja kuljetuskustannukset ovat noin 35 % Residuumin liikevaihdosta. Käsittelyhinnat ovat kiinnitetty tulevaksi viideksi vuodeksi, mutta kuljetuskustannusten nousu on edelleen mahdollinen riski, johon varautuminen on haastavaa.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluva jäte (TSV) oli vuonna 2021 noin 30 % yhtiön liikevaihdosta. Kuntavastuullinen jäte oli noin 26 % yhtiön liikevaihdosta. TSV-jätteen määrät voivat pienentyä tulevina vuosina, mihin Residuumilla ei ole vaikutusmahdollisuuksia.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

NAPAPIIRIN RESIDUUM	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	7043	6700	7100	7500	8000	8000
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	8	8	8	8	8	8
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	209	300	300	300	300	300
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	329	400	1500	300	300	400
Nettoinvestoinnit (1000 €)	329	400	1500	300	300	400
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	1398	969	540	111		
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	1650	1550	1450	1350	1250	1150
Omavaraisuusaste (%)	49,7	51	52	52	52	52
Henkilöstömäärä (lkm)	14	15	15	16	16	16
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan						

4.3.1.4 TYÖTERVEYS LAPPICA OY

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus tytäryhtiöstä 93,81 %.

PERUSTEHTÄVÄ

Lappica Oy:n perustehtävä on tuottaa Rovaniemi kaupunki konsernin ja omistaja-asiakkaiden;

(Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä = 1.1.2023 Lapin hyvinvointialue, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, Ranuan kunta, Sodankylän kunta ja Ylitornion kunta) henkilöstölle kokonaisvaltaiset työterveyspalvelut (ns. sidosyksikkönä).

Lappica Oy toteuttaa omalta osaltaan Lapin hyvinvointialueelle siirtyvää työterveyshuollon järjestämisvastuuta; tarjoamalla alueen kuntatyöpaikoille, yrityksille ja yrittäjille sopimuksiin perustuvaa kohtuuhintaista työterveyshuoltoa ja työterveyspainotteista sairaanhoitoa sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijapalveluita.

Lappica Oy:n tavoitteena ei ole tuottaa omistajille tuloutettavaa voittoa, vaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä palveluita sekä saavuttaa positiivinen tulos, kattaen kaikki toiminnasta aiheutuvat kulut ja kehittämismenot (ml. investoinnit).

Toteutus: Moniammatillista tiimityötä lisäämällä nopeutetaan ydinprosessien läpimeno aikaa. Toimintamallien jalkauttamista läpi organisaation tehostetaan perehdytystä keskittämällä.

Sisäiseen tiedottamiseen ja ohjeistamiseen luodaan selkeät toimintamallit ja digitaaliset kanavat. Sisäistä ja ulkoista koulutusta järjestetään tarvelähtöisesti.

Palveluprosessien kehittäminen Lapin hyvinvointialueella

Tavoite: Sujuvat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palveluprosessit. Yhtenäinen palvelutaso ja asiakaslähtöisyys.

Toteutus: Digitaalisten ja sähköisten palvelujen käyttöön-otto tukemaan matalan kynnyksen palvelumahdollisuuksia. Palvelupolkujen kuvaaminen ja ongelmakohtien ratkaiseminen.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Uuden potilastietojärjestelmän käyttöönotto ja tiedolla johtamisen tueksi tuotettavan raportoinnin kehittäminen

Tavoite: Yhtiön kokonaisarkkitehtuurin toiminnallisuus, henkilöstön työtyytyväisyys ja kustannustehokas järjestelmä toiminnan tukena. Raportointi tiedolla johtamisen tueksi yhtiön johdolle, hallitukselle, omistajille ja asiakasyrityksille.

Toteutus: Yhtiön tietojärjestelmäarkkitehtuuri kuvataan ja järjestelmämuutoksiin varaudutaan budjetoimalla ICT-kuluihin.

Moniammatillisen tiimityön kehittäminen

Tavoite: Selkeät ydinprosessit, yhteiset toimintamallit, kustannustehokas moniammatillinen tiimityö ja henkilöstön työkyvyn tukeminen.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Sujuvat ja asukaslähtöiset palvelut:

- Ennaltaehkäisevät palvelut
- Paikkariippumattomat

Lappica Oy edistää valittua strategiatavoitetta keskittymällä työikäisen henkilöstön työterveyshuollon ennaltaehkäisevien palvelujen kehittämiseen yhdessä omistaja-asiakkaiden ja asiakasyritysten kanssa. Lappica Oy:n tarjoamat digitaaliset palvelut ja etävastaanotto mahdollistavat moniammatillisten palvelujen tuottamisen paikkariippumattomasti koko Lapin alueella.

TOIMINNAN RISKIT

- Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haaste mm. työterveyslääkärit ja työterveyshoitajat. Yhtenäisten terveellisten ja turvallisten toimitilojen puute Rovaniemellä heijastuu suoraan henkilöstön rekrytointiin, pysyvyyteen, työkykyyn ja työhyvinvointiin.

YHTIÖN TALOUS

- Potilastietojärjestelmän vaihtumisesta syntyvät riskit; projektiaikataulussa pysyminen, integraatioiden toiminnallisuus, henkilöstöresurssien riittävyys projektin aikana.
- Omistajastrateginen päätöksenteko vaikuttaa pitkántähtäimen suunnitteluun ja yritysstrategiaan

riskejä vähentävät toimenpiteet

- Mielikuvamarkkinoinnin kehittäminen työnantajana.
- Sisäilmakyselyn (v.2022) perusteella nousevien ongelmien ratkaiseminen ja tilasuunnittelun jatkaminen Rovaniemen kaupungin kanssa.
- Potilastietojärjestelmän käyttöönottoprojektin aktiivinen seuranta ohjausryhmässä ja nopea reagointi integraatio ongelmiin ja henkilöstöresurssin riittävyyteen.

keskeiset investoinnit

Vuoden 2023 aikana valmistaudutaan mahdollisiin investointeihin toimitilojen osalta Rovaniemelle.

VALITUT MITTARIT ja NIIDEN TAVOITETASO 2023:

Perustoiminta:

Mittari:

in-house aseman säilyvyys, tavoitetaso: ulosmyynti < 5 % ja 500 t€ (ei lakisääteinen toiminta) ennalta ehkäisevän palvelun osuus liikevaihdosta, tavoitetaso > 55 %

Valitut painopisteet:

Mittari:

- potilaskokemus (palvelun käyttäjä) NPS (suositteluaste), tavoitetaso > 85
- asiakaskokemus (johto- ja päättäjätaso) NPS (suositteluaste), tavoitetaso >40
- henkilöstön työtyytyväisyys eNPS, tavoitetaso >5

Strategia:

Mittari:

- etäpalvelut-% kaikista käynneistä, tavoitetaso >30 %
- asiakaspoistuma (yritykset/yrittäjät) eli churn, tavoitetaso <1%

Talouden ja toiminnan mittarit sekä tavoitetasot:

- omavaraisuusaste, tavoitetaso: >35 %
- liikevoitto-%, tavoitetaso: > 10 %
- Quick-ratio, tavoitetaso: >1

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Korona-ajan vaikutukset ja omistaja-asiakkaiden säästötoivoitteet näkyvät edelleen yhtiön liikevaihdon kehityksessä. Lakisääteisen työterveyshuollon toiminta on saatu normalisoitua viimeisen kahden vuoden aikana ja liikevaihdon kehitys on nyt vakaalla pohjalla. Yleinen kustannustason nousu v. 2022-2023 on keskimäärin 6,5 %, jonka yhtiö huomioi vuoden 2023 hinnoittelussa. Tilikauden voiton arvio on 66 t€, 1 % liikevaihdosta.

Lappica Oy:n talousnäkömään tulevana vuosina vaikuttaa Lapin hyvinvointialueen päätökset työterveyshuollon palveluiden järjestämisestä koko Lapin alueella.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Henkilöstökulut 3,5 M€ (+ 6 %), ulkoisten palvelujen ostot 1,8 M€ (+/- 2%) ja muut liiketoiminnan kulut 1,5 M€ (+7 %). **Riskit:** Henkilöstön rekrytointi ja palvelujen ja tarvikkeiden hintojen korotukset. **Huomioitavaa:** Yhtiön palkkakustannusten kasvu johtuu työehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista ja tarvelähtöisen henkilöstön palkkaamisesta. Ulkoisten palvelujen ostoon vaikuttaa oman palvelutuotannon määrä ja palvelutarpeen kasvu. Liiketoiminnan muiden kulu- jen kasvu johtuu toiminnallisista muutoksista sekä yleisestä kustannustason noususta.

Merkittävimmät tulo/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Työterveyshuollon maksut 5,7 M€ + (+8,5 %). **Riskit:** Osaavan henkilöstön vaje mm. työterveyslääkärit- ja hoitajat, omistajien päätökset ja asiakkaiden maksuvalmius. **Huomioitavaa:** Työterveyshuollon palvelujen kysynnän ja myynnin arvioidaan kasvavan vuoden 2023 aikana. Liiketoiminnan muiden tuottojen toteutumiseen vaikuttaa mm. koronapandemian jatkuminen.

KÄYTTÖTALOUSOSA: TYÖTERVEYS LAPPICA OY

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

TYÖTERVEYS LAPPICA OY	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	6159	5821	6548	6679	6679	6679
Kaupunkikonsernin ulkoisen toimin- nan osuus liikevaihdosta (%)	32	35	80	80	80	80
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	2180	300	66	0	0	0
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0					
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0					
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0					
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0					
Omavaraisuusaste (%)	64,4	>20	>30	>30		
Henkilöstömäärä (lkm)	53	52	55	56		
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seura- taan	43	48	49,5	50		

4.3.1.5 KIINTEISTÖ OY LAPPI AREENA

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus tytäryhtiöstä 100% .

PERUSTEHTÄVÄ

Kiinteistö Oy Lappi Areena omistaa ja hallitsee asemakaavan mukaista Rovaniemen 4. kaupunginosan korttelin 422 tonttia 5 ja sille rakennettavia rakennuksia ja rakennelmia. Tiloja vuokrataan jääurheilijoiden, messujen, konserttien ym. tilaisuuksien järjestäjien käyttöön.

KESKEISET INVESTOINNIT

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

- Jääurheilun määrä: jäävuorojen määrä kuukausittain / vuosittain

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Kiinteistöosakeyhtiö Lappi Areenan tavoitteena on ylläpitää jäähallirakennuksia siten, että yhtiön tulo-rahoitus riittää kattamaan kiinteistön hallinnasta ja ylläpidosta aiheutuvat kulut ja turvaa omaisuuden arvon säilymisen.

VALITUT MITTARIT ja NIIDEN TAVOITETASOT

- Tapahtumien määrä: tapahtumien määrä ja liikevaihto vuosittain
- Taloudelliset tunnusluvut: tuloslaskelma, tase

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Vastuullisuus:

- Yhtiön toimintaperiaatteena on tuottaa vastuullisesti tuotettuja palveluita. Jäähallien toiminnan energiatehokkuutta parannetaan peruskorjaustoimenpiteillä.

Innovatiivisuus:

- Yhtiö etsii jatkuvasti uusia toimintatapoja sekä asiakaskokemuksen että kiinteistön ylläpidon parantamiseksi. Otamme käyttöön mm. uuden varausjärjestelmän ja huoltokirjan.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- Kiinteistöriskit, jotka voivat aiheuttaa ennakoimattomia kuluja yhtiölle. Riskeihin on varauduttu peruskorjauksilla ja vakuutuksilla.
- Kiinteistön peruskorjaustoimenpiteet jatkuvat lähivuodet. Harjoitushalli 2:n lisärakennuksen suunnittelu käynnistään tulevana vuonna.

Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:

- Jääurheilun määrä yli 6000 tuntia vuodessa
- Muita tapahtumia 10 / vuosi

YHTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Kiinteistössä on edelleen paljon korjausvelkaa, ja peruskorjauksia toteutetaan hallitusti.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Kiinteistöriskit

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

- Jääurheiluseurojen maksulliset vuorot muodostavat toiminnan perustan
- Tapahtumamyynnillä saadaan lisätuloja
- Kaupungin yhteistyösopimus uusitaan vuosittain

KÄYTTÖTALOUSOSA: KIINTEISTÖ OY LAPPI AREENA

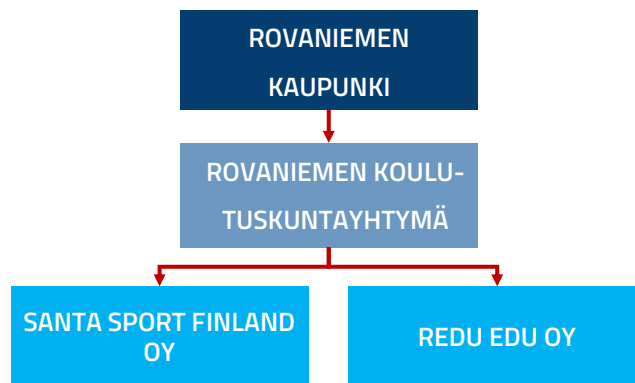
TALouden TUNNUSLUVUT

KIINTEISTÖ OY LAPPI AREENA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	381	402	500	500	550	550
Yhteistoimintasopimus		400	900	900	900	900
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-189	-54	10	10	10	10
Bruttoinvestoinnit (1000 €)		68	480	470	300	700
Nettoinvestoinnit (1000 €)		68	480	470	300	700
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)						
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	4300	4300	4700	5000	5300	6000
Omavaraisuusaste (%)	27	25	25	25	25	25
Henkilöstömäärä (lkm)	0	9	9	9	9	9
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan						

4.3.2 KUNTAYHTYMIEN TOIMINTA JA TALOUS

Kuntayhtymien toimintaan ja talouden ohjaamiseen vaikute-
taan Rovanimen kaupungin yhteisöomistusten omistajapoli-
tiikassa mainituin tavoin.

4.3.2.1 ROVANIEMEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus tytäryhtiöstä 65% .

PERUSTEHTÄVÄ

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja.

Järjestämällä liikunnan ammatillista koulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikunnan koulutuskeskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymä turvaa Santasport Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen. Santasport kokonaisuuteen kuuluu myös REDUn 100 %:sti omistama Santasport Finland Oy. Sen tehtävänä on toimia markkinaehtoisesti kilpailuilla markkinoilla. Samoin toimii myös 100 %:sti REDUn omistama 2019 perustettu REDU Edu Oy.

REDU ylläpitää myös Lapin kesäyliopistoa, joka järjestää avointa yliopisto-opetusta, ammatillista täydennyskoulutusta, kielikoulutusta, nuorten valmentavaa koulutusta sekä ikääntyvien yliopistotoimintaa ympäri vuoden.

Innovatiivinen kehittäminen

- Vahvistetaan digitalisaation ja uuden teknologian hyödyntämistä kestävyiden, vihreän siirtymän, hiilineutraalisuuden sekä vastuullisuuden osaamista REDUn toiminnassa.

Tasapainoinen talous

- Kehitetään talouden ja toiminnan tulosten vastuullista seuranta sekä ennakointia johtamisen ja toiminnan ohjauksen työkaluna.
- Kiinteistöstrategian valmistuminen ja toimeenpano-ohjelma

Osaava ja sitoutunut henkilöstö

- Vahvistetaan henkilöstön hyvinvointia, ajantasaista osaamista ja saatavuutta.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET

Asiakaslähtöisyys

REDUn tavoitteena on vastata työelämän osaamistarpeisiin kattavalla ja vetovoimaisella koulutustarjonnalla.

Työelämäyhteyksien ja kumppanuuksien vahvistaminen ja työelämäpalvelujen selkiyttäminen

REDU palvelee Rovaniemen kaupunkia vahvistamalla työelämäyhteyksiään ja selkiyttämällä työelämäpalveluitaan.

Innovatiivinen kehittäminen

Kuntayhtymän kehittämistoiminta vahvistaa digitalisaation ja uuden teknologian hyödyntämistä kestävyiden, vihreän siirtymän, hiilineutraalisuuden sekä vastuullisuuden osaamista omassa toiminnassaan heijastuen koko ympäröivään toimintaympäristöön.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Asiakaslähtöisyys

- Opiskelijälähtöisyyden ja henkilökohtaistamisen vahvistaminen.
- Työelämän osaamistarpeisiin ja maakunnan väestökehitykseen perustuva monipuolinen, alueellisesti kattava ja vetovoimainen koulutustarjonta.

Työelämäyhteyksien ja kumppanuuksien vahvistaminen ja työelämäpalvelujen selkiyttäminen

- Vahvistetaan ja käytöön otetaan työelämäyhteyksien ja palvelujen kokonaisuus

• Tasapainoinen talous

REDU laatii kiinteistöstrategiaansa yhteistyössä omistajiensa kanssa.

• Osaava ja sitoutunut henkilöstö

REDU vahvistaa omilla toimillaan henkilöstönsä hyvinvointia, ajantasaista osaamista ja saatavuutta. Nämä toimet tukevat osaltaan myös Rovaniemen kaupunkistrategiaa.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- **Opiskelijavuosien, tutkintojen ja tutkinnonosien tavoitteiden saavuttaminen.** Redu menettää nykyistä asemaansa koulutuksenjärjestäjien keskinäisessä vertailussa.

REDU on kehittänyt toimintaansa siten, että opiskelijavuositavoite on saavutettu.

- **Ennakointi ei tuota tarvittavaa tai käyttökelpoista osamistarvetietoa uusien koulutustarpeiden toteuttamiseen.** Maakunnan negatiiviseen väestöennusteeseen REDU ei reagoi ajoissa.

Ajantasainen ennakointi ja vahva toiminta erilaisissa verkostoissa varmistavat ajantasaisen tiedon opetuksen volyymien suuntaamisessa.

REDUn kiinteistöstrategian laatiminen on osa niitä toimia, joilla väestöennusteeseen vastataan.

- **Ei saada osaavaa ja sitoutunutta henkilökuntaa.**

REDU tekee aktiivisesti työnantajamielikuvaa kehittäviä toimia.

- **Kuntayhtymäkonsernissa toimivien yhtiöiden ja emon tavoitteiden yhteensovittaminen ei onnistu.**

Sisäisten toimijoiden aktiivinen vuoropuhelu on avain tavoitteiden yhteensovittamiseen.

KESKEISET INVESTOINNIT

Investointikehys vuodelle 2023 on yhteensä 2,4 miljoonaa euroa, josta rakennushankkeisiin 1,4 miljoonaa euroa ja kalusto- ja laitehankintoihin yhteensä 1 miljoonaa euroa. Rakentamisen korjaussuunnitelmaan sisältyvät investoinnit ovat pääosin toiminnalle riskiä aiheuttavan ikääntyneen tekniikan uusimista. Kiinteistöstrategian keskeneräisyydestä johtuen koulutuskuntayhtymän investointiohjelma tulee tarkentumaan vuosille 2024 ja 2025 kiinteistöinvestointien osalta strategiatyön edetessä.

Valitut mittarit ja niiden tavoitetasot/Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:

- Opiskelijavuodet (vähintään ministeriön suoritepäätöksen mukainen)
- Suoritetut tutkinnot ja osatutkinnot (1300)
- Opiskelijapalaute (4,3%)
- Vuosikate (2M€)
- Omavaraisuusaste (> 70%)

KUNTAYHTYMÄN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Näkymät tuleville vuosille ovat haasteelliset johtuen rahoitusjärjestelmän muutoksesta sekä kustannusten nousun merkittävästä kasvusta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Kiinteistökustannukset nousevat tulevina vuosina voimakkaasti ylläpitokustannusten ja korjausinvestointien johdosta.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

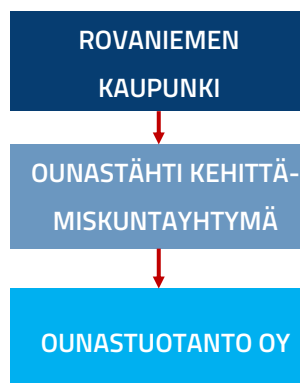
Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus muodostaa kuntayhtymän tuloista yli 70%. Rahoitusjärjestelmään on suunnitteilla muutos, joka voi johtaa merkittävään ministeriön rahoituksen vähenemiseen.

KÄYTTÖTALOUSOSA: ROVANIEMEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

ROVANIEMEN KOULUTUS- KUNTAYHTYMÄ	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot (1000 €)	50 443	49 215	48 643	48 500	48 500	
Tilikauden tulos (1000 €)	- 1 778	-2 235	-2 110	-2 000	-2 000	
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	5 917	4 870	2 680	2 000	2 000	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	4 441	4 500	2 400	2 000	2 000	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	14 528	13 496	12 505	11 513	10 522	
Omavaraisuusaste (%)	71 %	71 %	71 %	71 %	71 %	
Henkilöstömäärä (lkm)	525	530	520	520	520	

4.3.2.2 OUNASTÄHTI KEHITTÄMISKUNTAYHTYMÄ

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus **42,33%**.

Muut omistajat: Kittilän kunta (30,37%)
Sodankylän kunta (27,30%)

PERUSTEHTÄVÄ

Ounastähti kuntayhtymän tehtävänä on edistää ja tukea jäsenkuntien alueilla elinkeino- ja yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä jäsenkuntien energiayhteistyötä.

Ounastuotanto Oy:n toimialana on sähkön tuottaminen ja myynti.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Kuntayhtymä jakaa jäsenkunnille vuoden 2022 tuloksesta ylijäämää keväällä 2023 yhteensä 11 000 000 euroa, josta Rovaniemen kaupungin osuus on 4 656 300 euroa. Lopullisen päätöksen palautuksesta tekee yhtymäkokous keväällä 2023.

Peruspääomalle maksetaan 4,5 %:n korko.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Rovaniemi käyttää saamansa ylijäämän kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti elinkeino- ja yritystoiminnan yleisten edellytysten toteuttamiseen esim. kaupunkistrategiassa määritettyjen elinympäristön, elinvoimaisten ja monipuolisten elinkeinojen toteuttamiseen.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

Sähkön tuotantomäärät ja hinta vaihtelevat vuosittain.

Näihin ei ole mahdollisuutta vaikuttaa.

KESKEISET INVESTOINNIT

Lestijärven tuulivoimahanke, sekä aurinkosähköninvestointi

Valitut mittarit ja niiden tavoitetasot:

Tasainen tulovirta omistajakunnille

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

Liikevaihdon kehitys ja tulos

YHTEISÖN TALOUS

Kuntayhtymän talous on vakaa ja erinomainen.

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Sähkön hintatason oletetaan pysyvän korkeana.

KÄYTTÖTALOUSOSA: OUNASTÄHTI KEHITTÄMISKUNTAYHTYMÄ

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

OUNASTÄHTI KEHITTÄMIS- KUNTAYHTYMÄ	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	15 532	30 654	27 109	12 527	8 299	
Kaupunkikonsernin ulkoisen toi-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	9 216	18 518	17 919	6 937	3 626	
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	121	605	952	150	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	121	605	952	150	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	725	295	148	0	0	
Konsernin sisäiset lainat (1000 €,	26 068	26 068	26 068	26 068	26 068	
Omavaraisuusaste (%)	99	99	99	100	100	
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1	1	1	1	
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seura-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	

4.4.3 KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA JA TALOUS

Rovaniemen kaupungin konserniyhteisöjen toimintaa ja taloutta ohjataan Rovaniemen kaupungin yhteisöomistusten omistajapolitiikan kautta.

4.3.3.1 LAPIN ALUETEATTERI RY

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupunki määräysvalta

PERUSTEHTÄVÄ

Lapin Alue teatteriyhdistys ylläpitää Rovaniemen Teatteri-Lapin Alue teatteria. Teatteri tuottaa teatteripalveluita Rovaniemellä ja Lapin maakunnassa edistään niiden alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta. Teatteri vuokraa tilojaan myös kokous-, kulttuuri- ja juhlatilaisuuksiin.

UUODEN 2023 PAINOPISTEET

Rovaniemen Teatteri tuottaa Suomen arktiselle päänäyttämölle korkeatasoista ja monipuolista ohjelmistoa. Teatteri on alueen asukkailla merkittävä voimanlähde, joka edistää henkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia. Teatteritoiminta vahvistaa Rovaniemen kaupungin kulttuuripääomaa sekä houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta asuinpaikkana. Kotimaisten ja pohjoisten kirjailijoiden lisäksi ohjelmistossa on myös ulkomaista draamaa, komediaa sekä musiikkiteatterituotantoja. Koko perheen esitykset ja lastenteatteri ovat tärkeä osa ohjelmistoa. Lappia-talon lisäksi teatteri tuottaa esityksiä myös lähialueen hoiva- ja palvelukoteihin sekä Lapin kiertueelle.

VALITUT MITTARIT ja NÄIDEN TAVOITTEET

Ohjelmistossa on vähintään kuusi uutta ensi-iltaa jatkavien produktioiden sekä vierailuesitysten lisäksi. Näytäntöjä on vuodessa noin 300, josta kiertueella noin 70. Tapahtumia ja tilaisuuksia on noin 100. Teatterin palveluksessa olevaa henkilöstöä on yhteensä 58 henkilötyövuotta. Teatteri hakee omaan tulonhankintaan kasvua ja tavoittaa yli 50 000 asiakasta. Oma tulonhankinta on 25 % kaikista tuloista.

TALOUDELLINEN TILANNE

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Riittävä rahoitus turvaa laadukkaat ja monipuoliset teatteripalvelut eri väestöryhmille. Teatteri on budjetoitunut kasvua omaan tulonhankintaan. Teatteri saa toteutuneisiin henkilötyövuosiin perustuvaa valtionosuusrahoitusta ja alue teatteritoimintaan korotettua valtionosuutta. Valtionosuus muodostaa rahoituksesta noin kolmasosan. Omaan tulonhankintaan sekä kaupungin toimintaan suunnattua rahoitusta on kehitettävä, jotta teatteri säilyttää sille myönnetyn valtionosuusrahoituksen. Toiminta-avustus on huomattavan alhainen suhteessa valtakunnalliseen keskiarvoon, jolloin se haastaa teatterin mahdollisuutta rekrytoida riittävästi henkilöstöä.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

Yleinen kustannustason nousu on kiihtynyt vuoden 2022 aikana ja näkyy materiaali- ja henkilöstökustannusten nousuna. Teatterin kulurakenne muodostuu henkilöstökuluista 55 %, tilavuokrasta 31% sekä materiaali- ja palveluhankinnoista 14%.

Lappia-talon vuokra on korkea. Kaupungin toiminta-avustukseen on kohdistunut leikkauksia vuosina 2016-2018 eikä indeksikorotuksia ole tehty. Tilanteen korjaamiseksi teatteri on esittänyt Lappia-talon poistoajan pidentämistä ja siitä vapautuvien varojen suuntaamista toiminta-avustukseen. Asian käsittely ensitilassa turvaisi valtionrahoituksen tason säilymistä sekä laadukkaiden teatteripalveluiden tuottamista kaiken ikäisille.

Ohjelmiston suunnittelu aika on 1-2 vuotta, tekijänoikeus- ja tuotantosopimukset ovat laadittuna kesään 2024 saakka.

KÄYTTÖTALOUSOSA: LAPIN ALUETEATTERI RY

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

LAPIN ALUETEATTERI RY	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	458	1250	1350	1350	1350	1350
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	96 %	98 %	98 %	98 %	98 %	98 %
Tilikauden voitto / tappio (1000 €)	0	0	0	0	0	0
(ennen TP-siirtoja ja veroja)						
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste (%)						
Henkilöstömäärä (lkm)						
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	49	56	58	59	59	59

4.3.3.2 ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ

OMISTUSSUHTEET

Sääntömääräinen määräysvalta: Rovaniemen kaupunki

PERUSTEHTÄVÄ

Säätiön tarkoituksena on vahvistaa Rovaniemen kylien ja elinkelpoisuutta sekä edistää niiden asukkaiden hyvinvointia.

Yleishyödyllisen tarkoituksen toteuttamiseksi säätiö voi järjestää, tukea ja avustaa tapahtumia, hankkeita ja toimintoja, jotka lisäävät Rovaniemen kyläalueiden vetovoimaisuutta sekä edistävät niiden kulttuuri-, virkistys- ja elinkeinotoimintaa.

Säätiön varoja ei käytetä kaupungin lakisääteisten toimintojen rahoittamiseen.

VUODEN 2023 PAINOPISTEALUEET

Omassa toiminnassa

- kylien omaehtoiset ja osallistavat investointi- ja kehittämishankkeet – osallistava budjetointi
- yhteiset kaikkia kyliä koskevat kehittämishankkeet, joissa on mukana myös muuta ulkopuolista rahoitusta
- yritysseteli
- yhdistysten maksuvalmiuslainat EU:n ja valtion rahoittamiin hankkeisiin

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Elämyksellinen ja toimiva elinympäristö

- kylät toteuttavat lähiliikuntapaikkoja, reittejä, kokoontumistiloja, maisemanhoito- ja vesistöjen kunnostushankkeita
- kylätapahtumat yhteistyössä mm. Rovaniemen kulttuuritoimen kanssa

Sujuvat ja asukaslähtöiset palvelut

- kylätilat ja niihin hankittu tekniikka mahdollistavat monipuolisesti lähipalveluiden toteuttamisen

- tietoliikenneyhteyksien edistäminen
- yksityistielain mukaisten tiekuntien perustaminen
- pitkäaikaistyöttömien työllistäminen esim. kotiapupalveluihin
- kylätoimijoiden jaksamiseen panostaminen ja uusien toimijoiden mukaan saaminen

Elinvoimaiset ja monipuoliset elinkeinot

- yrityksiä kannustetaan oman toiminnan kehittämiseen esim. yritysseteli
- yritysten välisen yhteistyön kehittäminen esim. Joulupukin Pajakylän ja ympäröivän maaseudun yhteistyöllä
- kylän ja lähialueen kylien yhteiset yritysten kehittämissuunnitelmat ja niiden totuttaminen
- ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen yrityshankkeisiin esim. Peräpohjolan Leader

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- sijoitustoiminnan tuottokehitys vaihtelee vuosittain
- sijoitukset on laajasti hajautettu
- säätiön salkkuja hoitavat ammattivarainhoitajat.
- säätiö on vakavarainen ja kokonaistalous on hallinnassa

keskeiset investoinnit

- säätiö ei itse investoi, mutta mahdollistaa yhdistysten ja yritysten investoinnit

VALITUT MITTARIT ja NIIDEN TAVOITETASOT

- sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuottokehitys 4-5 % inflaation jälkeen
- jaetut määrärahat päätetään vuosittain

KÄYTTÖTALOUSOSA: ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ

SÄÄTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Sijoitusten tuottokehitys tulee olemaan matala vuonna 2023, mutta tilanteen odotetaan normalisoituvan seuraavina vuosina. Säätiön sijoitustoiminta on järjestelmällistä ja pitkäjänteistä.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Tuotto-osuuksien käyttö säätiön tarkoituksen toteuttamiseen. Säätiö on pieni ja ketterä toimija, jonka on helppo sopeuttaa kulut tuottopohjaan.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Sijoitustoiminnasta saatava tuotto käytetään säätiön tarkoituksen toteuttamiseen. Sijoitusten tuotot ovat riippuvaisia maailmanmarkkinoiden kehitymisestä.

TALouden TUNNUSLUVUT

ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	2 730	860	220	750	800	
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	2730	860	220	750	800	
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	2 115	82	-413	69	66	
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0	0	0	0	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0	0	0	0	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	
Omavaraisuusaste (%)	100	100	100	100	100	
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1	1	1	1	
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	

4.3.3.3 EDURO -SÄÄTIÖ

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupunki ja Ranuan kunta

PERUSTEHTÄVÄ

Säätiön tarkoituksena on toimia eri henkilöryhmien työkykyisyyden ja ammattitaidon ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi sekä heidän henkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvointinsa kohottamiseksi. Säätiö voi myös kehittää, tukea ja avustaa toimintoja, jotka tarjoavat vaihtoehtoja nykyiselle työllistämistoiminnalle ja edistävät työllistämistoimenpiteitä, sekä muiden mahdollisten, samaa tavoitetta toteuttavien vaihtoehtojen toimintaa.

Eduro tuottaa hyvinvointiin liittyviä palveluja. Eduron hyvinvointipalvelut jakaantuvat: 1) osallisuutta tukeviin palveluihin 2) työkykypalveluihin sekä 3) tuettuun työllistämiseen, työssä oppimiseen ja työllistymisen tukemiseen. Vuoden 2023 aikana säätiö tuottaa lakisääteisiä sosiaalipalveluja Lapin hyvinvointialueelle, ammatillisen kuntoutuspalveluja Kelalle ja työllisyyspalveluja Lapin ELY-keskukselle.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Eduro-säätiö sr pyrkii Lapin maakunnan laaja-alaiseksi hyvinvointipalvelujen tuottajaksi. Eduro kuuluu Rovaniemen kaupunkikonserniin toimien markkinoilla. Eduro kehittää palvelujaan ja toiminnan rakenteita oman kehittämisyksikön avulla.

Vuoden 2023 painopiste on keskittyä erityisesti tuetun työllistämisen palvelukokonaisuuksien, jossa osaamisen vahvistamisen ja tuetun työllistämisen palveluja tuotetaan osatyökykyisille, maahanmuuttajille ja pitkäaikaistyöttömille henkilöasiakkaille. Yrityspalveluja, jotka painottuvat työn uudelleen organisointiin ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseen, tuotetaan Rovaniemen alueen työnantajille.

Toiminta- ja työkykypalvelut painottuvat nuoriin alle 29-vuotiaisiin. Talousarviovuoden aikana toiminnan painopistettä tullaan lisäämään oppilaitosten, Rovaniemen kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen kanssa käytävään yhteistyöhön.

Osallisuuspalveluilla kehitetään edelleen vahvistamalla monialaisia ja monimenetelmällisiä osallisuuspalveluja asiakkaille, jotka ovat työmarkkinoiden ulkopuolella. Näiden palveluiden tuottamista laajennetaan koko Lapin maakunnan alueelle.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Eduro-säätiön toimintaa ohjaa säätiölaki. Säätiön strategisessa toimintasuunnitelmassa tavoitteet tukevat kaupunkistrategian toimenpanoa.

•Asiakkaiden tarpeiden huomioiminen, palvelujen monipuolisuus ja asioimisen helppous

Asiakasnäkökulmasta säätiön toimintaperiaatteena on asiakasymmärryksen kasvattaminen ja asiakkaalle tuotettu arvoketju, joka perustuu kumppanuuteen verkostotoimijoiden kanssa ja kesken. Tuotteistamisen avulla asiakkaille tarjotaan parasta ratkaisua.

•Asiakkaan palveluprosessit tuottavat yksilötason vaikutuksia ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta

Toiminnan näkökulmasta säätiön toimintaperiaatteena on asiakasohjauksen oikea-aikaisuuteen panostaminen. Asiakasprosessit tukevat asiakkaan osallisuutta, vastuunottoa sekä asiakkaan optimaalisia tarpeita. Kehittämistyönä parannetaan asiakkaiden tarpeisiin kehitettyjä palveluprosesseja ja niissä käytettyjä ohjaustyön menetelmiä ja keinoja hyödyntäen myös digitalisaatiota.

•Säätiön toiminta on taloudellista, tehokasta ja tuottavuutta parantavaa

Tuottavuuden näkökulmasta toimintaperiaatteena on digitalisaation hyödyntäminen ja Lean-periaatteet, joita toteutetaan koko talon toiminnassa ja prosesseissa.

KÄYTTÖTALOUSOSA: EDURO -SÄÄTIÖ

- Säätiö on osaava, dynaaminen ja innovatiivinen asiantuntijaorganisaatio

Säätiön toimintaperiaatteena on luottamuksellinen, avoin ja osallistava organisaatiokulttuuri. Henkilökunnalla on käytössä uusimmat menetelmät ja ajantasainen osaaminen. Tutkimukset ja hankkeet innovoivat säätiön palvelutuotantoa.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE
Säätiön liikevaihto pienenee ja tulos heikkenee	3/5	5/5	Säätiön toiminta kutistuu/näivetty Henkilöstömäärä vähenee => osaa-mispääomankato	Tarjouslaskentaprosessiin kiinnitettävä erityistä huomiota. Tuottavuutta parannettava Asiakashankintaan panostettava
Henkilöstön rekrytointiongelmia	3/5	4/5	Osaavaa henkilöstöä ei saada rekrytoitua	Säätiön työnantajakuvaan panostaminen
Säätiön asiakashallintajärjestelmä ei sovellu Kantajärjestelmän vaatimuksiin	2/5	5/5	Vuoden 2026 jälkeen säätiö ei voi tuottaa palveluja Hyvinvointialueelle, mikäli järjestelmiä ei saada yhteensopiviksi	Käynnistetään asiakashallintajärjestelmän kehittämistyö ja toimeenpano huomioiden järjestelmien yhteensopivuus, tietoturva ja tietosuoja asiat sekä dokumentointiin liittyvät asiat Kehittämistyössä hyödynnetään hankerahoitusta ja huomioidaan kaikki Lapin säätiöt

KESKEISET INVESTOINNIT

- Arvi-asiakashallintajärjestelmän kehittäminen

Valitut mittarit ja niiden tavoitetasot:

- Asiakaskokemus on hyvällä tasolla ja asiakkaat suosittelivat Eduron palveluja
- Asiakkaiden aktiivinen osallistuminen toimintaan sekä asiakastason vaikutukset ja siirtymät
- Toiminta on tehokasta ja tuottavaa
- Henkilöstön työpäiväkokemus

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

- Asiakastyytyväisyys 4 (1-5)
- Asiakassuosituksien 80 %
- Osallisuusaste 90 %
- Siirtymät muuhun kuin työttömyyteen 70 %
- Asiakasmäärän kasvu +15 %
- Käyttöaste 100 %
- Tilikauden tulos 50 000 €
- Työn psykososiaalinen kuormittavuus 2,5 (ka 3)

SÄÄTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Vuonna 2023 toimialalla on paljon uudistuksia, mm. Lapin hyvinvointialueen käynnistyminen sekä palkkatukiudistus. Nämä molemmat ovat merkittäviä säätiön toimintaan vaikuttavia muutoksia, joissa säätiön on pysyttävä mukana ja kehitettävä toimintaansa siten, että säätiö säilyy elinvoimaisena. Säätiö tavoittelee 2,8 miljoonan liikevaihtoa vuodelle 2023. Vuonna 2025 työllisyyspalvelut siirtyvät valtion järjestämisvastuulta kuntien vastuulle. Suuret toimintaympäristön muutokset mahdollistavat säätiön palveluiden tuottamisen laajemmalle alueelle kuin nykyisellään. Tulevaisuudessa säätiö kasvaa ja vakiinnuttaa paikkansa Lapin alueen hyvinvointipalvelujen tuottajana.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Suurimmat kuluerät ovat henkilöstö- ja toimitilakulut. Mikäli liikevaihtotavoitetta ei saavuteta, on riskinä, että henkilöstökulut suhteessa liikevaihtoon kasvavat liian suuriksi ja tulos painuu tappiolliseksi. Ennakoinnilla ja henkilöstöresurssien sopeuttamisella pyritään riskin minimoimiseen. Toimitilakulujen osalta on jo reagoitu ja tehty säästöjä jo vuonna 2022.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Merkittävä osa säätiön liikevaihdosta on tullut Rovaniemen kaupungille tuotetuista palveluista. Hyvinvointialueen myötä palvelut tulevat kilpailutukseen (tai on kilpailutettu). Säätiö on osallistunut (ja osallistuu) kilpailutuksiin. Riskinä on, ettei säätiö menesty kilpailutuksissa ja liikevaihtotavoite jää saavuttamatta. Muut merkittävät tulonlähteet ovat KELA:lle ja TE-hallinnolle myytävät palvelut sekä hankerahoitus.

TALouden TUNNUSLUVUT

EDURO –SÄÄTIÖ	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto (1000 €)	2794	2500	2800	3000	3200	3400
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	41 %	50 %	91 %	85 %	80 %	75 %
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-180	50	50	53	57	60
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	128	0	73	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1000 €)	33	0	-14	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste (%)	79	70	70	70	70	70
Henkilöstömäärä (lkm)	38	38	37	39	42	44
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	0	0	0	0	0	0

5. TULOSLASKELMA

5.1 PERUSKAUPUNKI

1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATULOT	124 038	106 892	76 148	77 671	79 225	80 809
Myyntitulot	35 145	39 418	19 235	19 619	20 012	20 412
Maksutulot	16 208	16 221	6 318	6 444	6 573	6 705
Tuet ja avustukset	24 957	4 983	3 336	3 403	3 471	3 540
Muut toimintatulot	47 632	46 169	47 159	48 103	49 065	50 046
Valmistus omaan käyttöön	96	100	100	102	104	106
TOIMINTAMENOT	-505 082	-520 922	-248 466	-254 638	-260 471	-266 453
Henkilöstömenot	-156 476	-165 209	-104 718	-107 975	-111 333	-114 795
Palvelujen ostot	-256 309	-263 681	-73 964	-75 938	-77 456	-79 005
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 007	-19 208	-11 693	-11 927	-12 166	-12 409
Avustukset	-20 398	-20 206	-12 661	-12 914	-13 172	-13 435
Muut toimintamenot	-51 892	-52 618	-45 431	-45 885	-46 344	-46 807
TOIMINTAKATE	-381 044	-414 030	-172 318	-176 967	-181 246	-185 644
VEROTULOT	284 026	285 312	163 395	161 065	169 884	175 504
VALTIONOSUUDET	113 772	126 362	18 000	14 811	17 096	21 058
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	9 599	11 449	9 186	12 000	12 000	12 000
Korkotulot	8 087	8 100	8 297	8 355	8 422	8 498
Muut rahoitustulot	12 517	14 053	12 479	15 316	15 343	15 373
Korkomenot	-2 596	-2 500	-3 108	-3 130	-3 155	-3 183
Muut rahoitusmenot	-8 409	-8 204	-8 482	-8 541	-8 610	-8 687
VUOSIKATE	26 353	9 093	18 263	10 909	17 734	22 918
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 050	-13 274	-14 797	-18 451	-19 616	-21 412
Suunnitelman mukaiset poistot	-961	0	0			
Arvonalentumiset		0	0			
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0			
Satunnaiset tulot	0	0	0			
Satunnaiset menot	0	0	0			
TILIKAUDEN TULOS	11 303	-4 181	3 467	-7 542	-1 882	1 507
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	313	310	310	310	310	310
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1 060	0	0			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	12 676	-3 871	3 777	-7 232	-1 572	1 817

TULOSLASKELMA

5.2 KONSERNIYHTEISÖT

Rovaniemen konserniyhteisöille on annettu yleiset tavoitteet, jotka koskevat kaikkia konserniyhteisöjä. Yleiset tavoitteet on kuvattu alla olevassa kaaviossa.

YHTEISÖJÄ KOSKEVAT YLEISET TAVOITTEET

TILIKAUDEN TULOS

- Tilikauden tulos on positiivinen

TULORAHOITUS

- Yhteisön tulorahoitus kattaa liiketoiminnan käyttö- ja pääomakulut

RISKIENHALLINTA

- Riskienhallinta on suunnitelmallista.

TYÖLLISTÄMISTAVOITE

Näiden lisäksi konserniyhtiöittäin annettavia tavoitteita on kuvattu tämän asiakirjan liitteestä neljä (4) Rovaniemen kaupungin yhteisöomistusten omistajapolitiikka.

6. INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään käyttöomaisuuden hankinnat. Investointiosassa varataan tarvittavat määrärahat talousarviovuodelle sekä esitetään arviot kolmelle suunnitelmavuodelle. Lisäksi liitteessä esitetään alustavaa suunnitelmaa investoinneista vuoteen 2032 saakka.

Jos investointihankkeen toteutuminen viivästyy arvioidusta aikataulusta, jaksotetaan investoinnin määrärahatarve uudelleen suunnitteluvuosille.

KAUPUNGIN INVESTOINTIEN KEHITYS ja INVESTOINTITASO SUUNNITELMAKAUDELLA

Vuonna 2023 kaupungin nettoinvestoinnit ovat 32,04 milj. euroa. Vuoteen 2022 verrattuna investoinnit ovat noin kaksi kertaa suuremmat.

Kaupungin poistot vuonna 2023 ovat 15 milj. euroa, joten investointitaso on puolet suurempi. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuotuista korvausinvestointitarvetta. Investointien määrä on suunnitelmakaudella nousussa vuosina 2023–2025. Suunnitelmakaudelle kohdistuu useampia isoja rakennushankkeita, jotka nostavat kaupungin investointitasoa.

Investointien määrällä, priorisoinnilla ja ajoituksella voidaan vaikuttaa merkittävästi Rovaniemen kaupungin talouden tasapainoon. Investointien tulee ensisijaisesti palvella julkisten palveluiden tuotantoa, asumisen, liikkumisen ja elinkeinojen tarpeita sekä edistää tasapainoisen talouden kehitystä. Toimitilahankkeita koskevat tarveselvitykset, hanke-

suunnitelmat ja vuokrasopimukset on hyväksyttävä ennen investointihankkeen aloittamista siinä toimitelissä, jonka määrärahoista tiloja käyttävä toiminta rahoitetaan. Tarkemmin investointien menettelytavoista lausutaan talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa.

KAUPUNKIKONSERNIN INVESTOINTIEN KEHITYS ja INVESTOINTITASO SUUNNITELMAKAUDELLA

Kaupunkikonsernin investoinnit ovat 60,29 milj. euroa vuonna 2023 ja koko suunnittelukaudella vuosina 2023–26 248,4 milj. euroa.

Suunnittelukaudella 2023–2026 vuokrahankkeita toteutetaan tapauskohtaisesti. Jokaisen investoinnin toteutusmalli arvioidaan hankekohtaisesti.

Rovaniemen kaupungin investoinnit 2023–2026 (1000 eur)	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Yhteensä
Kaupunginhallitus (sis. Tilapalvelukeskus)	18 325	31 795	25 956	7 285	83 361
Sivistyslautakunta	655	1 030	5 515	1 700	8 900
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	13 060	12 900	11 900	15 080	52 940
Kaupunki yhteensä	32 040	45 725	43 371	24 065	145 201

INVESTOINTIOSA

6.1 KAUPUNGINHALLITUS

1000 eur.	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
KAUPUNGINHALLITUS						
Omaisuuuden myynti	303	3 000	3 000	2 500	2 500	2 500
Investointitulot yhteensä	303	3 000	3 000	2 500	2 500	2 500
Maan hankinta	-755	-1 300	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Osakkeet ja osuudet	-18	-300	-300	-300	-300	-300
Taidehankinnat	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Koneet ja kalusto		-400	-15			
Aineeton omaisuus (tieto- ja henki- löstöhallinnon järjestelmähankin- nat)			-485	-435	-435	-435
Investointimenot yhteensä	-823	-2 050	-2 250	-1 785	-1 785	-1 785

TILAPALVELUKESKUS						
Kaupungintalon peruskorjaus	-1 187	-1 000	-3 700	-6 300		
Vaaranlammen koulu			-4 000	-13 000	-6 486	
Napapiirin koulu		-1 000	-7 625	-9 710	-13 685	
Nivavaaran ala-aste		-1 000			-3 000	-4 000
Muut korjaustyöt ja suunnittelu: työohjelmat	-3 126	-5 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Investointien valmistelu	-222	-500	-500	-500	-500	-500
Uimahallin vesiliukumäki			-250			
Investointimenot yhteensä	-4 535	-8 500	-18 325	-32 510	-26 671	-7 500

Kaupunginhallitus yhteensä	-5 055	-7 550	-18 325	-31 795	-25 956	-7 285
-----------------------------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	---------------

KAUPUNGINHALLITUS INVESTOINNIT

Kaupunginhallituksen investointimäärärahoissa on varaukset myytäviksi tonteiksi ostettavan raakamaan ostoon. Lisäksi varataan määrärahat osakkeisiin ja osuuksiin mahdollisia yhtiöiden investointien rahoittamiseen pääoma- tai muut vastaavat -sijoituksina. Taidemuseon kokoelmien täydentämiseen varataan 50 000 euroa.

Vuoden 2023 talousarvioon on varattu tietohallinnon tietojärjestelmähankintoja varten määrärahat, jotka aiemmin budjetoitu kokonaisuudessaan käyttötalouteen. Ohjelmistohankinnat sisältävät palkanlaskennan ohjelmiston hankinnan.

Yhteensä kaupunginhallituksen investoinnit (ml. tilapalvelukeskus) vaikuttavat laskennallisesti vuoden 2024 poistoihin 0,68 milj. euro

TILAPALVELUKESKUS INVESTOINNIT

Vuoden 2023 talousarviossa on varauduttu kaupungintalon peruskorjaukseen, Napapiirin koulun ja Vaaranlammen koulun rakentamiseen.

Tilapalvelukeskuksen tekemillä rakennusteknisillä korjauksilla ylläpidetään rakennuksien terveellisyyttä ja turvallisuutta. Tilapalvelukeskus valmistelee yksilöidyn työohjelman kustannusarvioineen tilajaostolle hyväksyttäväksi. Investointien suunnittelu sisältää myös vuokrahankkeiden valmistelun. Investointikohteiden toteuttamistapa arvioidaan tapauskohtaisesti.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 16.12.2019 hyväksyä kaupungintaloa koskevan hankesuunnitelman. Hankesuunnitelmassa kustannusarvio on 19,7 milj. euroa. Kaupungintalon AB-osan peruskorjaukseen on varattu vuosille 2023-2024 10 milj. euroa.

Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaara -monitoimitalo toteutetaan vuosina 2022-2025. Monitoimitalon kokonaiskustannusarvio on noin 39,2 milj. euroa.

Vuodelle 2023 on varattu määrärahat uimahallin vesiliukumäkeen, josta sivistyslautakunta teki päätöksen 27.10.2022.

INVESTOINTIOSA

6.2 SIVISTYSLAUTAKUNTA

1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Liikuntapaikat, lähiliikuntapaikat ja kulttuuripaikat		-60	-50	-150	-50	-50
Ounasvaaran liikuntapuisto	-60	-50	-50	-50	-500	-1 000
Ulkoliikuntapaikkojen valaistuksen uusiminen			-150			
Keskusurheilukentän kunnostus		-350	-150		-500	
Ounashallin peruskorjaus		-150	-110			
Korkalovaaran kentän kunnostus				-150		
Korkalovaaran ladun kunnostus				-50		
Napapiirin lähiliikuntapaikka				-600	-600	
Susivoudin kentän kunnostus						-150
Vennivaaran liikuntapaikat						-500
Maakuntamuseon perusnäyttelyn valaistuksen uusiminen			-40			
Koneet ja kalusto		-490	-105	-30	-3 865	
Investointimenot yhteensä		-1 100	-655	-1 030	-5 515	-1 700

SIVISTYSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT

Sivistyspalveluiden investoinnit koostuvat liikuntapalveluiden investoinneista ulkoliikuntapaikkoihin ja Ounashalliin, nuorisopalveluiden investoinnista Rovaniemen liikennepuistoon sekä kulttuuripalveluiden investoinneista kirjastoon sekä maakuntamuseoon.

INVESTOINTIOSA

6.3 YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA

1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA						
Vennivaaran kaava-alueen rakentaminen		-1 000	-1 000			
Mäntyvaaran kaava-alueen rakentaminen				-1 000	-800	
Pöyliörannan kaava-alueen rakentaminen					-900	-1 100
Saarenkolmion kaava-alueen rakentaminen		-700	-1 660	-400		-80
Napapiirin kaava-alueen rakentaminen			-1 200	-1 000	-300	-1 400
Jääskeläisen teollisuusalueen rakentaminen				-700		
Pientalokaava-alueen rakentaminen (Vennivaara, Pöykkölä)						-1 100
Kemijoen ranta (Vt4-Jätkänkynttilä: pyöräkatu, baana, venesatama, puistot)				-1 600	-1 200	-1 200
Kemijoen ranta (Konttisenpuiston WC, uusi katettu kesäteatteri)			-100	-300		
Kemijoen ranta (Inapolku-Yliopistonkatu: pyöräkatu, baana, puistot)			-1 700			
Valtakadun peruskorjaus (Hallituskatu-Toripuistikko-Lainaankatu)		-1 100	-1 100		-700	-600
Hulevesilinjan katutyöt (Paljetie, Alakorkalontien jkpp, Pappilantie)			-400	-300		
Teollisuustien peruskorjaus (Suosiolantie-Isonaavantie)				-1 500	-1 500	-500
Kt78 - Porokatu liittymän parantaminen						-800
Ounasrinteentien peruskorjaus (Kivikaudentie-Matkajängäntie)		-300				-1 500
Katujen peruskorjaukset työohjelman mukaan (tonttikadut)		-3 500	-3 400	-3 400	-3 800	-3 800
Elinkaarta pidentävät toimenpiteet (tonttikadut)		-400	-300	-300	-300	-300
Jalankulku- ja pyörätiet		-300	-300	-300	-400	-400
Katujen päällystäminen ja viimeistelytyöt		-500	-400	-400	-400	-400
Ympäristö- ja puistorakentaminen		-800	-700	-900	-900	-900
Liikenne- ja yleisten alueiden suunnittelu		-400	-400	-400	-400	-400
Tulvasuojelu		-100	-100	-100		
Kaavat ja selvitykset		-200	-200	-200	-200	-200
Yleiskaava		-100	-100	-100	-100	
Investointimenot yhteensä		-9 400	-13 060	-12 900	-11 900	-15 080

KATUVERKON PERUSKORJAUSHANKKEET

Suunnittelukaudella toteutetaan Poromiehentien, Valtakadun ja Teollisuustien peruskorjaukset. Elinkaarta pidentäviä korjaustoimenpiteitä suoritetaan pääsääntöisesti 1980-luvuilla rakennetuilla tonttikaduilla. Työohjelman mukaiset katujen peruskorjauksen määrärahat käytetään elinkaarensa lopussa olevien katujen peruskorjaukseen. Määrärahoja käytetään myös olemassa olevan katuverkon liikennejärjestelyiden kehittämisen vaatimiin muutos- ja täydennysrakentamiskohteisiin. Katujen peruskorjauskohteiden valinta tehdään yhteistyössä Napapiirin energia ja vesi Oy:n kanssa, jolloin kadun alla olevien putkien ja johtojen uusiminen voidaan toteuttaa kadun rakentamisen yhteydessä. Määrärahalla parannetaan myös esteettömyyttä ja liikenneturvallisuutta yksittäisissä ongelmakohdissa. Katuvalaistuksen osalta määrärahaa käytetään olemassa olevan valaistusverkon saneeraamiseen, esimerkiksi huonokuntoisten pylväiden uusimiseen ja säästökytkennän laajentamiseen. Kohteet päätetään työohjelman hyväksymisen yhteydessä.

KATUVERKON UUDISHANKKEET

Suunnittelukaudella toteutetaan Vennivaaran, Mäntyvaaran, Pöyliörannan ja Saarenkolmion kaava-alueet. Ruokasenkadun sillan uudelleen arviointi osana laajempaa suunnitelmaa (nelostien kattaminen) taloussuunnitelmakaudella. Katujen päällystäminen ja viimeistelytöitä määrärahalla viimeistellään aiempina vuosina rakennettujen kaava-alueiden katuja.

KEHITTÄMISHANKKEET

Suunnittelukaudella toteutetaan Kemijoen ranta-alueen kehittämishankkeita ja tulvasuojelun toimenpiteitä sekä rakennetaan Napapiirin kaava-alueen katuja. Tämän lisäksi selvitetään ulkopuolisen rahoituksen saamista vihreään siirtymään sekä ilmasto- ja ympäristötoimiin liittyen.

TEKNISTEN PALVELUJEN HANKKEET

Jalankulku- ja pyörätiet-määrärahalla kehitetään kevyenliikenteen olosuhteita peruskorjauksilla ja uudishankkeilla. Kohteet päätetään työohjelman hyväksymisen yhteydessä. Ympäristö- ja puistorakentamisen määrärahalla toteutetaan ympäristö-, puisto- ja leikkipaikkarakentamista sekä kalusteiden ja laitteiden hankkimista kohteisiin. Ympäristörakentamishankkeista laaditaan erillinen työohjelma vuosittain.

Puistojen ja leikkipaikkojen osalta painopiste on leikkipaikkojen peruskorjauksessa, joilla pyritään mm. täyttämään EN-turvavaateet. Vuonna 2017 päivitettiin Leikkipaikkojen pe-

ruskorjausohjelma, jonka tavoitteena on peruskorjata vähintään 3-4 leikkipaikkaa vuodessa. Määrärahalla toteutetaan myös uusien asuntoalueiden leikkipaikkojen rakentamistyöt, sekä toteutetaan Angry Birds- ja Vanhan Torin-leikkipuistojen saniteettitila ja Konttisen kesäteatterin kattaminen. Puistokohteista laaditaan erillinen työohjelma.

Liikenne- ja yleisten alueiden suunnittelumäärärahat on varattu liikenteen, liikenneväylien ja niihin liittyvän rakentamisen suunnittelun teettämiseen. Määrärahalla teetetään liikennejärjestelmäsuunnitelmia, yleissuunnitelmia, katusuunnitelmia sekä liikenteenohjaus- ja liikennevalosuunnitelmia. Suunnitelmien laatimisen yhteydessä teetetään tarvittavia liikenneselvityksiä, liikennetutkimuksia, liikennemalleja, maastomittauksia ja maaperäselvityksiä. Hankkeet pohjautuvat seuraaviin laadittuihin suunnitelmiin ja tarveselvityksiin: Rovaniemen pää- ja kokoojakatujen kunto-kartoitukset, Rovaniemen kävelyn ja pyöräilyn toimenpideohjelma, Rovaniemen tie- ja katuverkkosuunnitelma, Rovaniemen joukkoliikennesuunnitelma, Rovaniemen liikennejärjestelmä 2030, siltojen kuntokartoitukset, teknisten palveluiden palvelutyytyväisyystutkimukset, maapoliittinen toteuttamisohjelma, yleiskaava ja vahvistetut asemakaavat, katujen kunnon seuranta ja asiakaspalautteet.

Ulkopuoliseen kaavoitustyöhön ja kaavojen erityisosaamista vaativien selvitysten laatimiseen sekä kaavojen edellyttämien pohjakarttojen uudistamiseen varataan vuosittain noin 0,2 milj. euroa. Yleiskaavatyön toteuttamiseen on varattu suunnittelukaudella yhteensä 0,3 milj. euroa.

YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA

YHTEENSÄ

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan investoinnit vuonna 2023 ovat yhteensä 13,1 miljoonaa euroa ja suunnittelukaudella 2023 – 2026 yhteensä 52,9 miljoonaa euroa. Elinvoimalautakunnan vuoden 2023 investointien laskennallinen vaikutus poistoihin vuositasona on 0,87 miljoonaa euroa ja suunnittelukaudella yhteensä 3,6 miljoonaa euroa.

INVESTOINTIOSA

6.4 KONSERNIYHTEISÖJEN INVESTOINNIT

1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
KONSERNIYHTEISÖT INVESTOINNIT						
Napapiirin Energia ja Vesi Oy		-22 500	-23 900	-19 800	-20 400	-20 100
Rovaniemen Markkinakiinteistöt Oy		-100	-2 560	-8 740	-1 500	-1 500
Kiinteistö Oy Lappi Areena		-100	-290	-500	-400	-700
Napapiirin Residuum Oy		-600	-1 500	-600	-300	-400
Investointimenot yhteensä		-23 300	-28 250	-29 640	-22 600	-22 700

KONSERNIYHTEISÖJEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Konserniyhteisöjen investoinnit yhteensä vuonna 2023 ovat 28,25 milj. euroa. Investointien laskennallinen vaikutus poistoihin on 2,98 milj. euroa vuonna 2024.

Konserniyhtiöiden investoinneista suurin osa muodostuu Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n verkostoinvestoinneista. Rovaniemen Markkinakiinteistöt Oy:llä on suunniteltu isona investointina vuodelle 2023 Korundin taidemuseon peruskorjaus. Napapiirin Residuum Oy investoi kierrätyspuistoihin ja yhteiskeräyspisteihin. Lisäksi vuonna 2023 on varattu määrärahat Kuusiselän kaatopaikan sulkemiseen.

Rovaniemen kaupungin tytäryhtiöiden investoinnit 2023-2026 (1000 eur)

	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Yhteensä
KI Oy Lappi Areena	290	500	400	700	1 890
Napapiirin energia ja vesi	23 900	19 800	20 400	20 100	84 200
Napapiirin residuum Oy	1 500	600	300	400	2 800
Rovaniemen markkinakiinteistöt	2 560	8 740	1 500	1 500	14 300
Tytäryhtiöt yhteensä	28 250	29 640	22 600	22 700	103 190

7.RAHOITUSOSA

7.1 RAHOITUSLASKELMA

1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	26 354	9 093	18 264	10 909	17 734	22 918
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-3 959	-500	-3 000	-2 500	-2 500	-2 500
Toiminnan rahavirta	22 395	8 593	15 264	8 409	15 234	20 418
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-14 014	-21 050	-35 040	-48 225	-45 871	-26 065
Rahoitusosuudet investointimenoihin	188	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 240	4 399	3 000	2 500	2 500	2 000
Investoinnit yht.	-9 586	-16 651	-32 040	-45 725	-43 371	-24 065
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	12 809	-8 058	-16 776	-37 316	-28 137	-3 647
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-13 134	0	-1 400	-1 500	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	830	2 585	2 450	2 450	2 450	2 450
Antolainauksen muutokset yht.	-12 304	2 585	1 050	950	2 450	2 450
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 600	7 294	32 000	55 000	50 000	30 380
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 158	-17 430	-17 270	-19 954	-25 814	-30 814
Lyhytaikaisten lainojen muutos	20 678	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset yht.	21 120	-10 136	14 730	35 046	24 186	-434
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yht.	8 816	-7 551	15 780	35 996	26 636	2 016
Vaikutus maksuvalmiuteen	21 625	-15 609	-996	-1 320	-1 501	-1 631

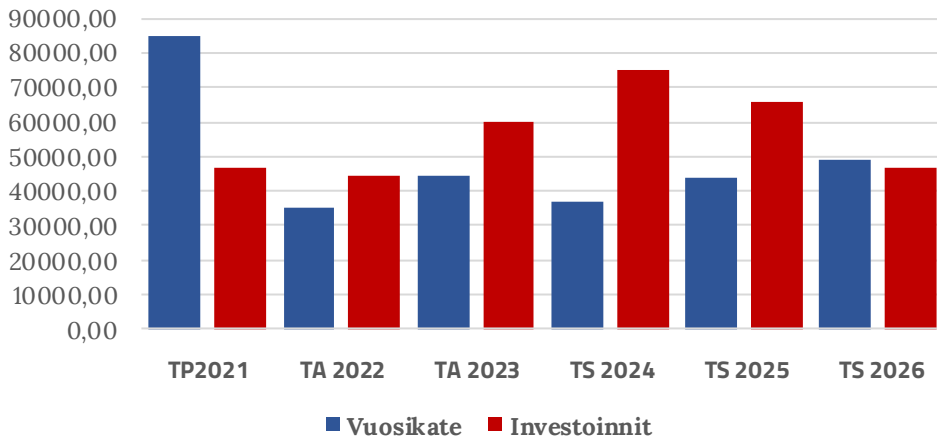
8.KOONTI

PERUSKAUPUNKI	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Kunnallisveroprosentti	21,50 %	21,50 %	8,86 %	8,86 %	8,86 %	8,86 %
Asukasmäärä	64 194	64 210	64 637	64 953	65 253	65 538
Toimintatuotot 1000 €	74 799	52 760	35 398	36 106	36 828	37 565
Valmistus omaan käyttöön	96	100	100	102	104	106
Toimintakulut 1000 €	-455 938	-466 826	-207 816	-213 175	-218 178	-223 315
Toimintakate	-381 044	-413 966	-172 318	-176 967	-181 246	-185 644
Muutos 1000 €	-7 166	-32 922	241 648	-4 649	-4 279	-4 398
Muutos-%	-2 %	-9 %	58 %	-3 %	-2 %	-2 %
Toimintatuotot, % toimintakuluista	16 %	11 %	17 %	17 %	17 %	17 %
Verotulot 1000 €	284 026	285 312	163 395	161 065	169 884	175 504
Verotulot €/asukas	4 424	4 443	2 528	2 480	2 603	2 678
Valtionosuudet 1000 €	113 772	126 362	18 000	14 811	17 096	21 058
Valtionosuudet €/asukas	1 772	1 968	278	228	262	321
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 €	9 599	11 449	9 187	12 000	12 000	12 000
Vuosikate 1000 €	26 353	9 157	18 264	10 909	17 734	22 918
Vuosikate €/asukas	411	143	283	168	272	350
Vuosikate % poistoista	175 %	69 %	123 %	59 %	90 %	107 %
Poistot 1000 €	15 050	13 254	14 797	18 451	19 616	21 412
Satunnaiset erät 1000 €	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos 1000 €	11 303	-4 097	3 466	-7 542	-1 881	1 507
Poistoeron muutos 1000 €	313	310	310	310	310	310
Rahastojen muutos 1000 €	1 060	0	0	0	0	0
Ylijäämä/alijäämä 1000 €	12 676	-3 787	3 777	-7 232	-1 571	1 817
Kertynyt ylijäämä/alijäämä 1000 €	38 871	35 084	31 297	35 074	27 842	26 271
Kertynyt ylijäämä/alijäämä €/asukas	606	546	484	540	427	401
Investoinnit 1000 €	13 505	20 750	32 040	45 725	43 371	24 065
Lainakanta 1000 €	290 009	261 120	312 797	347 843	372 029	371 595
Lainakanta €/asukas	4 518	4 067	4 839	5 355	5 701	5 670
Vuokravastuut 1000 €	204 620	146 154	184 027	179 398	175 991	173 126
Vuokravastuut €/asukas	3 188	2 291	2 847	2 762	2 697	2 642
Leasingvastuut 1000 €	3 840	4 588	2 167	2 210	2 254	2 299
Leasingvastuut €/asukas	60	72	34	34	35	35
Kaupunkikonserni	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Vuosikate 1000 €	85 040	35 157	44 264	36 909	43 734	48 918
Investoinnit 1000 €	46 963	44 350	60 290	75 365	65 971	46 765
Lainakanta 1000 €	363 478	346 850	398 527	433 573	457 759	457 325
Lainakanta €/asukas	5 662	5 402	6 166	6 675	7 015	6 978

*TA2022 sarakkeen luvuissa ei ole huomioitu vuoden aikana tehtyjä talousarviomuutoksia

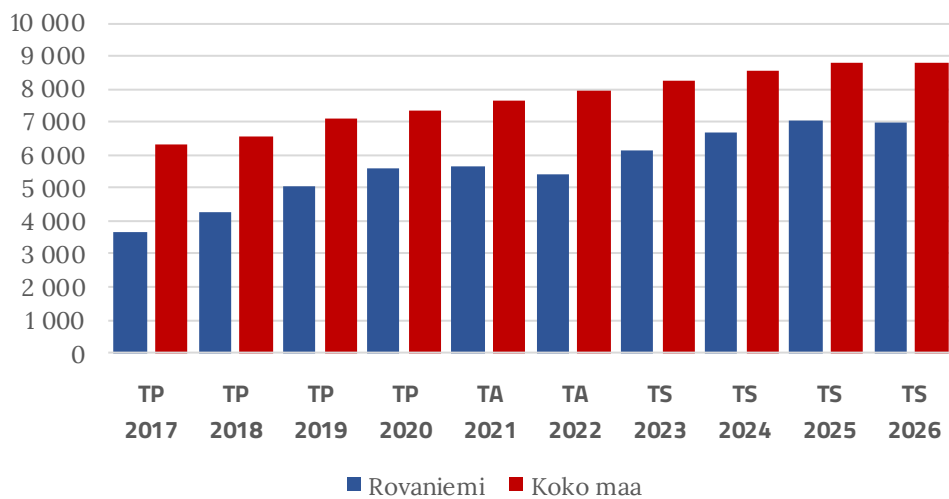
KOONTI

Kaupunkikonsernin vuosikate ja
investoinnit (1000 €)

	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Vuosikate	85040,00	35157,00	44263,50	36908,78	43734,21	48918,16
Investoinnit	46963,00	44350,00	60290,00	75365,00	65971,00	46765,00
Lainakanta	363478,00	346850,00	398527,00	433573,00	457759,00	457325,00

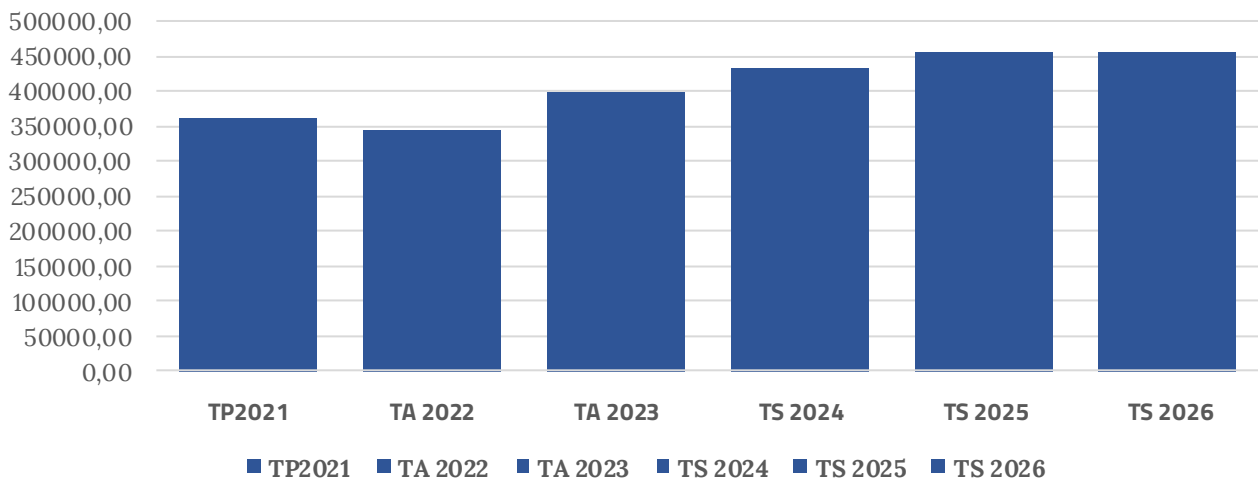
Kaupunkikonsernin lainat €/asukas

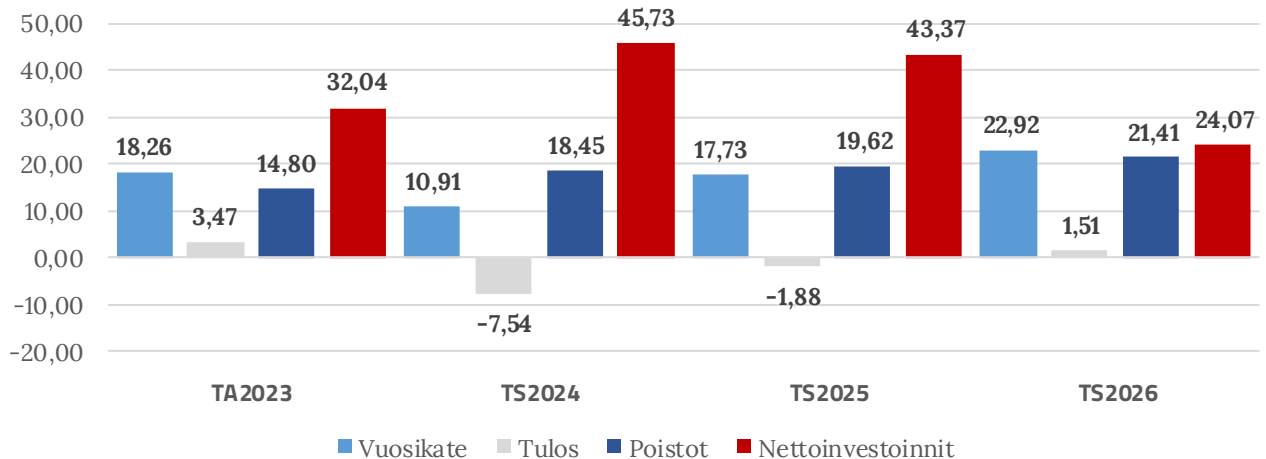
	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Rovaniemi	3 583	3 647	4 268	5 068	5 580	5 662	5 402	6 166	6 675	7 015	6 978
Koko maa	6 148	6 299	6 540	7 084	7 372	7 660	7 949	8 237	8 525	8 813	8 813

KOONTI

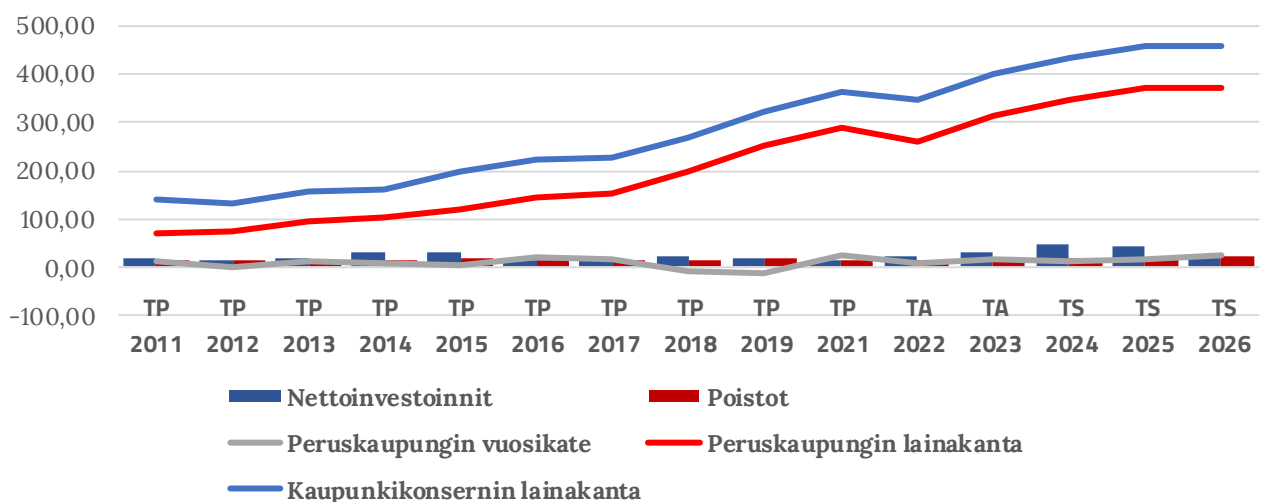
Kaupunkikonsernin lainat (1000 €)

Rovaniemen kaupungin vuosikate, tulos, poistot ja nettoinvestoinnit TA2023 - TS2026

Peruskaupungin nettoinvestoinnit, poistot, vuosikate ja lainakanta sekä kaupunkikonsernin lainakanta (M €)

Tähän asiakirjaan liittyvät asiakirjat:

1. KAUPUNKISTRATEGIA 2030
2. ROVANIEMEN KAUPUNGIN YHTEISÖOMISTUSTEN OMISTAJAPOLITIikka
3. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA
4. HYVINVOINTI JA TURVALLISUUS SUUNNITELMA 2022–2025